SÉANCE PLÉNIÈRE	PLENUMVERGADERING
du	van
JEUDI 30 MAI 2013	DONDERDAG 30 MEI 2013
Après-midi	Namiddag
______	______

La séance est ouverte à 14.27 heures et présidée par M. André Flahaut.
De vergadering wordt geopend om 14.27 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.
Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Elio Di Rupo, Pieter De Crem, Alexander De Croo, Olivier Chastel.

Excusés
Berichten van verhindering

Minneke De Ridder, Fouad Lahssaini, Patrick Moriau, Bert Wollants, pour raisons de santé / wegens gezondheidsredenen;
Bruno Tuybens, Karel Uyttersprot, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;
Karine Lalieux, à l'étranger / buitenslands;
Guy D'Haeseleer, convenances personnelles / persoonlijke aangelegenheden;
François-Xavier de Donnea, OCDE/OESO.

Questions
Vragen

Damien Thiéry (FDF): Monsieur le président, je voudrais invoquer l'article 49 du Règlement de la Chambre pour poser une question préjudicielle. J'ai appris ce matin par vos soins, à 11 h 01 exactement, que ma question au premier ministre relative à la position du gouvernement fédéral par rapport à la nouvelle implantation du stade national de football et à la création d'un grand musée d'art moderne a été refusée. Je voudrais savoir sur base de quel article et pour quelle raison vous avez refusé ma question.

Le **président**: Monsieur Thiéry, votre question était d'abord formulée comme relative à la position du gouvernement fédéral par rapport aux décisions prises au gouvernement bruxellois. Je vous invite à demander aux membres de votre parti d'interroger le gouvernement bruxellois. Je trouve que ce n'est pas le lieu pour poser ce genre de questions. C'est comme ça que c'était formulé, monsieur. Uniquement, sans autre précision.

Damien Thiéry (FDF): Monsieur le président, vous savez très bien qu'il s'agit d'une question d'actualité, puisque cette décision, prise il y a quelques jours à peine, va avoir des conséquences au niveau fédéral. Il n'y avait donc pas de raison de refuser cette question, à moins bien entendu qu'il ne puisse pas m'être donné de réponse, ce qui est beaucoup plus dramatique.

Le **président**: Monsieur Thiéry, il appartient au président de l'assemblée de juger de la recevabilité d'une question. Celle-ci avait trait à des décisions prises par un autre gouvernement. Le premier ministre n'avait pas à y répondre. Cependant, il vous est loisible de la transformer en question écrite. Il y sera répondu, mais la façon dont elle était formulée était trop vague.

Damien Thiéry (FDF): C'est bien entendu votre interprétation, monsieur le président. Ce qui est dommage, c'est qu'on m'empêche en quelque sorte d'exercer mon boulot de parlementaire. Cette question d'actualité revêt un caractère important. La presse s'en est suffisamment fait l'écho que pour nous permettre d'avoir une position claire du gouvernement fédéral sur la question.

Le **président**: Il y a également eu des échos dans la presse sur la victoire des Diables rouges sur l'équipe américaine hier. On n'a pas posé de question d'actualité aujourd'hui à ce sujet!

Damien Thiéry (FDF): Nous ne parlons pas de la même chose, monsieur le président!

01 Samengevoegde vragen van
- mevrouw Barbara Pas aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie en de gevolgen voor de begroting" (nr. P1803)
- de heer Jean Marie Dedecker aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie en de gevolgen voor de begroting" (nr. P1804)
- de heer Patrick Dewael aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie en de gevolgen voor de begroting" (nr. P1805)
- de heer Carl Devlies aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie en de gevolgen voor de begroting" (nr. P1806)
- mevrouw Christiane Vienne aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie over de begroting" (nr. P1807)
- de heer Daniel Bacquelaine aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie over de begroting" (nr. P1808)
- de heer Stefaan Van Hecke aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie en de gevolgen voor de begroting" (nr. P1809)
- mevrouw Karin Temmerman aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie en de gevolgen voor de begroting" (nr. P1810)
- mevrouw Catherine Fonck aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie over de begroting" (nr. P1811)
- de heer Steven Vandeput aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie en de gevolgen voor de begroting" (nr. P1812)
- de heer Georges Gilkinet aan de eerste minister over "het rapport van de Europese Commissie over de begroting" (nr. P1813)
01 Questions jointes de
- Mme Barbara Pas au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne et ses conséquences sur le budget" (n° P1803)
- M. Jean Marie Dedecker au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne et ses conséquences sur le budget" (n° P1804)
- M. Patrick Dewael au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne et ses conséquences sur le budget" (n° P1805)
- M. Carl Devlies au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne et ses conséquences sur le budget" (n° P1806)
- Mme Christiane Vienne au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne sur le budget" (n° P1807)
- M. Daniel Bacquelaine au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne sur le budget" (n° P1808)
- M. Stefaan Van Hecke au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne et ses conséquences sur le budget" (n° P1809)
- Mme Karin Temmerman au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne et ses conséquences sur le budget" (n° P1810)
- Mme Catherine Fonck au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne sur le budget" (n° P1811)
- M. Steven Vandeput au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne et ses conséquences sur le budget" (n° P1812)

- M. Georges Gilkinet au premier ministre sur "le rapport de la Commission européenne sur le budget" (n° P1813)

01.01 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de premier, de voorbije weken heb ik tot mijn verbazing vastgesteld dat de regeringspartijen, met de socialisten op kop, die zich graag als schoothondjes van de Europese Commissie gedragen en alle regeltjes altijd hebben bejubeld, plots, nu het wanbeleid in eigen land wordt onderzocht, felle tegenstanders zijn geworden. Ik hoop alvast dat zij wat de EU betreft, daaruit de juiste lessen zullen trekken.

Vandaag horen wij gejuich omdat België geen boete heeft gekregen van die Europese Commissie. Misplaatste vreugdekreten. Als een schooljongetje ternauwernood aan een stafstudie ontsnapt, heeft hij ook geen reden tot juichen als hij nog met zware buizen en een barslecht rapport naar huis moet.

Helaas heeft de discussie zich de laatste dagen verengd tot boete of geen boete, maar dat is niet het punt. Ernstige beleidsmensen hebben geen druk van buitenaf nodig om een begroting op orde te stellen. U moet uw begroting niet op orde stellen voor Olli Rehn of voor gelijk wie uit die Europese Commissie. U moet dat doen voor het welzijn van de Vlamingen, en vooral voor zij die na ons komen, voor onze kinderen en kleinkinderen.

Steeds meer lasten – vergrijzing, pensioenen – zullen door steeds minder schouders moeten worden gedragen. Als u uw slecht begrotingsbeleid voortzet, zal hun toekomst worden gehypothekeerd.

Ik heb dan ook de volgende vragen, mijnheer de premier. Wanneer zult u eindelijk eens werk maken van een deftig begrotingsbeleid? Wanneer zal u aan de begrotingsopmaak voor 2014 beginnen? Zal u daarbij het roer omgooien en eindelijk eens pogen om de uitgaven onder controle te krijgen? Zal u daarbij echt besparen? Ik bedoel dan niet wat u tot nu toe heeft gedaan, namelijk rekenen op eenmalige maatregelen en belastingverhogingen.

Ik ben zeer benieuwd naar uw antwoord.

01.02 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer de premier, u bent op bedevaart geweest. U bent op uw blote knieën naar Canossa gekropen om vergiffenis te vragen voor uw begrotingsbeleid. Wat hebben de kardinalen van de Europese Gemeenschap u gezegd? Dat de rode keizer geen kleren aanheeft. Gelukkig hebt u nog wat vergiffenis gekregen, anders moest de belastingbetaler voor dit krakkemikkige beleid nog 750 miljoen euro ophoesten.

Mijnheer de premier, het is in feite nog erger. U bent in feite gebuisd voor alle examens die op wereldniveau uitgeschreven worden. De American Chamber of Commerce, die instaat voor 130 000 jobs in dit land, heeft u gebuisd. De Wereldbank, het Wereld Economisch Forum, de Zwitserse zakenschool IMD, iedereen geeft u een grote buis en u blijft doen alsof er niets aan de hand is. Een groot Amerikaans president heeft ooit gezegd: “Men kan alle mensen een tijdje voor de gek houden, sommigen kan men altijd voor de gek houden, maar men kan niet alle mensen altijd voor de gek houden.” Dat bent u aan het doen, mijnheer de premier. We leven hier in een land met de hoogste belastingen van Europa en de hoogste loonkosten van Europa. Een kwart van onze spaaropbrengsten moeten we afgeven aan de fiscus. Met de liquidatiebonus bent u erin geslaagd de zelfstandigen een groot stuk van hun pensioen te ontnemen. Niettegenstaande het afromen van de helft van het geld van de gemeenschap hebt u gedurende drie jaar uw begrotingstekort niet onder de 3 % kunnen krijgen. De hoofdzonden zijn allemaal bekend: het gaat over de index, de pensioenvorming en de lasten op arbeid. Wat doet u? Niets.

Mijnheer de voorzitter, ik sluit af. Ik vind het jammer dat uw minister van Financiën, de heer Geens, er niet is. Hij durfde te zeggen: “We gingen in blessuretijd, maar België heeft die tijd goed gebruikt en scoorde nog een goal.”

Mijnheer de minister, het is beschamend als men tevreden mag zijn dat men slechts een gele kaart heeft gekregen in plaats van een rode.

01.03 **Patrick Dewael** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega’s, het rapport van de Europese Unie geeft geen aanleiding tot triomfalisme, laat staan tot euforie. Wat wij vandaag niet mogen doen, is er elementen uit puren tot bewijs van het eigen grote gelijk. Er zijn er die beweren dat er veel te weinig gebeurt. Er zijn er die beweren dat er veel te veel gebeurt. Men is te zacht volgens de enen, te

hardvochtig volgens de anderen. Met andere woorden, wij hebben vandaag niet zozeer nood aan een politiek-ideologisch debat, maar wel moeten we weten wat er de komende weken en maanden moet gebeuren.

Waar moet het volgens ons dan wel over gaan? Ik zeg dit niet, omdat de OESO, het IMF en de EU dezelfde maatregelen en hetzelfde ritme bepleiten, maar wij moeten inderdaad verder gaan met de hervormingsmaatregelen. Dat is de weg die België verder moet bewandelen, niet omdat die instanties dat zeggen, maar omdat wij het verplicht zijn aan de toekomstige generaties. Er bestaat immers geen andere mogelijkheid om onze huidige welvaart te consolideren en in de toekomst opnieuw uit te breiden, om ervoor te zorgen dat de generaties na ons nog kunnen rekenen op een zelfde niveau van welvaart.

Wat wij alvast moeten doen, collega's van de oppositie, is onderkennen wat er het jongste anderhalf jaar gebeurd is: 18 of 19 miljard besparen in tijden van recessie is niet niets, collega Jambon. Rekening houdend met de geleverde inspanningen en met de 11 of 12 miljard die we nog moeten vinden, kan men zeker niet zeggen dat de regering de inspanningen voor zich uit schuift.

Wij doen dat in een periode van recessie. Wij doen dat op zo'n manier dat de economische groei niet wordt gefnuikt. Wij zien dat in landen waar men veel sneller gaat, zoals in Nederland, de economische conjunctuur ondergraven wordt. Wij zien het grote verschil met landen die helemaal niets doen – en dan denk ik aan de Zuid-Europese landen, die zichzelf veroordeeld hebben tot de bedelstaf – en met landen die te fors bespaarden en die vandaag wat hun economische conjunctuur betreft mindere resultaten kunnen voorleggen dan ons land.

We hoeven dus niet te blozen.

Gelet op de aanbevelingen van Europa, wat doet u met de begrotingscontrole van 2013?

Wij hebben 0,75 % van de 1 % structurele besparingen uitgevoerd. De markten vertrouwen België vandaag nog, maar dat vertrouwen is broos. Zult u de andere 0,25 % realiseren? Zo ja, in welke tijdspanne?

Welke engagementen ging u gisteren ten opzichte van de Europese Commissie aan met betrekking tot de begroting van 2014?

01.04 **Carl Devlies** (CD&V): Net zoals de vorige sprekers verwijs ik naar de aanbevelingen van de Europese Commissie inzake het Belgische begrotingsbeleid en het herstellen van de macro-economische onevenwichten.

De aanbevelingen situeren zich op het vlak van de publieke financiën, de competitiviteit, de lasten op arbeid, de pensioenen en het klimaat. België kreeg ook goede punten, een thema dat collega Dewael al uitgebreid behandelde, waardoor het ontsnapte aan de Europese boete.

Onze fractie was ongerust na de verklaringen van de voorbije weken, niet het minst door leden van uw regering. De minister van Overheidsbedrijven pleitte op 14 mei 2013 voor het loslaten van de begrotingsdiscipline. Hij bestempelde het Europese begrotingsbeleid als een "doodspolitiek".

Hoe evalueert uw regering de Europese aanbevelingen?

Zijn er de voorbije weken afspraken gemaakt met de Europese Commissie inzake de begrotingsinspanning en de schuldafbouw?

Wat is het standpunt van uw regering inzake het begrotingstraject 2013-2014?

01.05 **Christiane Vienne** (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, la Commission européenne a publié, selon les définitions officielles, ses analyses budgétaires pour chaque pays accompagnées de conseils pour améliorer les "problèmes" rencontrés par les pays de l'Union.

Le PS a toujours souligné l'importance d'une Union européenne plus intégrée, et surtout qui marche sur ses deux pieds: l'économique et le social. À ce titre, la rigueur budgétaire est un élément essentiel. Je soutiens d'ailleurs les propos que vient de tenir mon collègue M. Patrick Dewael.

Force est de constater que ces analyses et ces conseils sont devenus des normes, des dogmes et, finalement, des actes politiques qui se cachent pour mieux imposer les politiques néo-libérales.

Oui, chers collègues, nous sommes face à des institutions européennes qui se soucient de la rigueur budgétaire, mais qui nient leurs responsabilités sociales et économiques en s'enfermant dans une forme d'autisme absolument incroyable. Cette normativité à géométrie variable selon les États pose vraiment question.

Si les orientations doivent rester européennes, les leviers politiques doivent être aux mains des exécutifs nationaux élus. Face à une sacro-sainte Commission que l'on ne peut remettre en question, et surtout qui ne semble pas voir, ne pas entendre gronder les mouvements de contestation dans une crise toujours plus profonde, monsieur le premier ministre, comment est-il possible qu'après un effort budgétaire sans précédent matérialisé – on a parlé de 19 milliards, mais en réalité, ce sont près de 20 milliards d'économies qui ont été consentis par notre pays – la Commission puisse prétendre que notre pays n'a pas pris d'actions suivies d'effets pour corriger son déficit excessif?

Dans la perspective de la poursuite du semestre européen, quelle position notre pays prendra-t-il? Enfin, comment la Commission, qui arbore fièrement sa stratégie UE 2020, peut-elle prétendre que de tels objectifs, notamment sociaux, restent atteignables face au carcan déraisonnable imposé?

01.06 **Daniel Bacquelaine** (MR): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, le rapport de la Commission européenne me semble à la fois responsable et cohérent. La Commission est responsable, parce qu'elle joue pleinement son rôle dans le cadre de ce que tous les pays européens ont réclamé et revendiqué, à savoir la gouvernance économique européenne. Tous les États membres savent que l'Union monétaire ne peut survivre sans celle-ci. La Commission rappelle donc ce qu'on lui a demandé de faire. Elle me semble cohérente, parce qu'elle est conforme aux recommandations émises antérieurement, aux attentes et au programme de stabilité remis par votre gouvernement en avril.

La Commission européenne nous demande de réaliser ce que nous avons nous-mêmes demandé. C'est pourquoi je m'étonne de l'étonnement. Le gouvernement a lui-même réclamé la poursuite d'un certain nombre d'efforts et a transmis cet engagement, en l'occurrence le programme de stabilité, à la Commission. Nous sommes, par conséquent, cohérents avec nous-mêmes.

Monsieur le premier ministre, certaines déclarations intempestives et irresponsables, fussent-elles ministérielles, me paraissent dommageables pour votre gouvernement. Je souhaite que nous puissions, par votre voix, exprimer clairement les engagements que nous avons pris et rappeler le programme de stabilité que vous avez remis à la Commission européenne. Enfin, il conviendrait que vous nous détailliez la manière dont nous allons poursuivre les efforts nécessaires.

Bien entendu, la Belgique n'a pas opté pour l'austérité. J'aime à le rappeler. En effet, au vu de ce qui a été décidé dans d'autres pays européens, nous ne sommes pas dans ce contexte, mais nous devons adopter une rigueur indispensable à la réalisation d'économies afin que nous puissions préserver les générations futures et favoriser le retour de la croissance. Cela me semble important et nécessaire.

Enfin, monsieur le premier ministre, sur le plan du déficit structurel, l'effort à fournir encore pour 2013 concerne l'entité II, c'est-à-dire les Régions.

Ma question est simple: comment comptez-vous organiser la concertation avec les Régions pour répartir l'effort nécessaire?

Il conviendra que chacun prenne sa part. La Commission européenne l'exprime très clairement, avec raison, quand elle s'inquiète d'un manque de coordination, d'un manque de cohérence entre l'État fédéral et les entités fédérées. Sur ce point aussi, un éclaircissement est indispensable.

01.07 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, het rapport van Europa is snoeihard, vooral door het knoeiwerk van de regering. De begroting rammelt aan alle kanten. Dat hebben wij van in het begin hier in het Parlement gezegd. Het stond in de sterren geschreven dat België door Europa heel hard op de vingers zou worden getikt. De begrotingsopmaak was onverantwoord, “irresponsable”, mijnheer de eerste minister. Gelukkig zijn wij ontsnapt aan die reuzenboete, want die zou ons ook niet vooruitgeholpen hebben.

Wat doen de regeringspartijen in hun eerste verklaringen? Zij vallen elkaar aan. De socialisten verwijten de liberalen dat zij in een rechtse kramp schieten. De liberalen verwijten de socialisten dat zij in een linkse kramp schieten en de heer Dewael probeert nu te sussen. Het resultaat is een verkrampte en verlamde regering. Dan is er ook nog de PS-voorzitter, die een oorlogsverklaring uit aan de Europese Commissie. Dat is opmerkelijk, als wij vaststellen wat deze regering in het voorbije anderhalf jaar heeft gedaan.

Deze regering heeft het tijdskrediet afgebouwd, waardoor het moeilijker wordt om werk en gezin te combineren. Deze regering heeft energiebesparende maatregelen afgeschaft, waardoor het duurder wordt om duurzaam te verbouwen. De regering heeft de werkloosheidsuitkeringen degressief gemaakt. De regering heeft aan de index gemorreld, wat Europa ook vraagt, wat Olli Rehn ook vraagt. In wat verschilt het beleid van deze regering nog van hetgeen Olli Rehn aan ons land vraagt? Ik zie het verschil niet onmiddellijk als men kijkt naar de asociale maatregelen die worden voorgesteld. Ik heb de indruk, collega's, dat er al anderhalf jaar een Olli Rehn in deze regering zit.

De regering moet op zoek naar 1 miljard voor dit jaar en 3 miljard voor volgend jaar. Laat alstublieft de bevolking daarvoor niet opnieuw opdraaien. Schuif die rekeningen niet opnieuw door naar de arbeiders, de bedienden en de kleine zelfstandigen, die opnieuw die lasten zouden moeten dragen. Wij verzetten ons tegen eenzijdige besparingen op kap van de bevolking. De forse besparingen in Europa hebben aangetoond dat die niet de weg zijn om uit de crisis te raken.

Welke oplossingen – er wordt veel over gesproken, maar er gebeurt amper iets – zijn wel interessant? Ik som er een paar op. De loonlasten verlagen om jobs te creëren en die lasten verschuiven naar lasten op vervuiling en vermogen. De fraude harder aanpakken. De economie weer zuurstof geven door het spaargeld te mobiliseren enzovoort. Er zijn ook slimme maatregelen mogelijk om uit deze crisis te raken.

Mijnheer de eerste minister, ik heb de volgende vragen.

Hoe zal deze regering te werk gaan? Hoe zal zij die 4 miljard vinden? Hoe staat de regering, met al die verschillende standpunten, tegenover de aanbevelingen van de Europese Commissie?

01.08 **Karin Temmerman** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, België krijgt geen Europese boete. Het realisme heeft het gehaald op het cijferfetisjisme.

Zoals de heer Dewael zich afvraagt, is dat een reden om triomfantelijk te doen? Helemaal niet.

Wat hebben wij de laatste dagen geleerd?

Ten eerste, we kunnen ons vandaag niet meer zo'n lange regeringsformatie veroorloven, want voor wat er in 2010 en 2011 is gebeurd, betalen wij vandaag nog altijd cash.

Ten tweede, tot spijt van wie het benijdt, de Europese Commissie erkent wel degelijk dat in 2012 heel belangrijke inspanningen werden geleverd. Collega's, ik wil u nogmaals herinneren aan wat de Nationale Bank over de begroting van 2012 heeft gezegd, namelijk dat dit de beste prestatie in België is sinds België is toegetreden tot de Monetaire Unie. Misschien moet u dat nog eens lezen.

Ten derde, we moeten de inspanningen zeker voortzetten; daarover is iedereen het eens. Er moet een structurele verbetering van 1 % zijn voor 2013 en van 0,75 % voor 2014. Daarom zullen bijkomende maatregelen nodig zijn.

Ten vierde, ondanks de beweringen van sommige collega's, heeft deze regering wel degelijk structurele hervormingen gedaan, zoals de pensioenhervormingen, de hervormingen inzake de werkloosheid, de hervormingen in de energie- en de consumptieprijzen, de aanpak van de loonkostenhandicap, de lastenverlaging.

Het werk is nog niet af. Dat zegt de Europese Commissie ook en dat weten wij ook heel goed. Dat is ook heel moeilijk voor een regering die amper iets meer dan een jaar bezig is. Herinnert u zich mijn eerste punt. Wij zijn anderhalf jaar bezig geweest met deze regering op poten te zetten en daarvoor betalen we nog altijd.

Ten vijfde, de sp.a is het oneens en zal het oneens blijven met een aantal aanbevelingen van de Europese

Commissie. Zo kiezen wij er heel bewust voor om niet te raken aan de index, maar om integendeel de levensduurte zelf aan te pakken.

Mijnheer de eerste minister, ik heb twee vragen. Ten eerste, zoals ik al zei, moeten wij extra maatregelen nemen. Ik verneem graag van u hoe groot die moeten zijn en wanneer de begrotingscontrole van start zal gaan.

Ten tweede, de Europese Commissie gaat heel ver in haar aanbevelingen.

Als we Barroso en Herman Van Rompuy moeten geloven, zullen in de toekomst enkele maatregelen zeer dwingend worden. De Commissie zal dan ook ingrijpen in het nationaal beleid van de staten. De Commissie zal dan bepalen hoe onze pensioenhervorming eruit moet zien, hoe de lonen samengesteld moeten zijn en hoe de gezondheidszorg uitgerust moet zijn.

Mijnheer de eerste minister, ik hoop dan ook en ik wil graag van u horen dat u ons kunt garanderen dat het zeker niet zo'n vaart zal lopen, maar dat wij de baas zullen blijven en onze eigen politieke koers zullen kunnen blijven volgen.

01.09 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, messieurs les ministres, chers collègues, la Commission européenne n'inflige pas d'amende à la Belgique, mais elle la met en demeure.

Monsieur le premier ministre, nous sommes en droit de nous interroger sur cette mise en demeure. Est-elle juste ou injuste? À tout le moins, je trouve que cette position est très dure quand on compare la situation de la Belgique à celle des autres pays de la zone euro. Prenons l'exemple de la France qui est dans une situation plus grave que la nôtre puisque les projections économiques de l'OCDE pour 2014 sont plus mauvaises pour elle que pour nous; et pourtant, la France a obtenu un délai pour corriger son déficit.

C'est aussi une position dure par rapport aux efforts faits par notre gouvernement: 19 milliards d'économies, c'est beaucoup! Il est vrai que la situation était bloquée en 2010 et 2011 puisque nous étions en période d'affaires courantes - on le paie aujourd'hui -, mais, depuis lors, le gouvernement n'a pas pleuré sur le lait répandu. Il a actionné tous les leviers; il a réalisé 19 milliards d'économies en un an, avec des mesures alliant rigueur et relance, avec des mesures structurelles dans le domaine des pensions ou du marché de l'emploi.

Pour l'avenir, nous devons tirer les enseignements de ces recommandations, de cette mise en demeure et poursuivre sans faillir une politique volontariste. L'assainissement budgétaire doit-il être poursuivi? Oui, au risque de pénaliser les générations futures, mais il doit être poursuivi de manière supportable pour préserver la qualité de vie des citoyens, pour soutenir nos entreprises et pour continuer des politiques en faveur de l'emploi.

Monsieur le premier ministre, quel statut allez-vous accorder aux recommandations des instances européennes?

Quelle sera l'ampleur budgétaire d'un nouvel effort en 2013 et en 2014?

Quelles mesures comptez-vous prendre au sujet des recommandations et en termes budgétaires?

01.10 **Steven Vandeput** (N-VA): Mijnheer Di Rupo, collega's, het rapport van Europa gisteren was voor België snoeihard. Als enige land van de 27 heeft België een regelrechte blaam gekregen van Europa. Als enige land werden ons land effectief dwingende maatregelen opgelegd. De Commissie was ook heel duidelijk: België heeft geen effectief gevolg gegeven aan de aanbevelingen die in het verleden werden geformuleerd. Europa was ook heel duidelijk in het herhalen van de aanbevelingen die in dit land ondertussen al meer dan vijf jaar bekend zijn.

Dit was niet onverwacht, wij hadden het zien aankomen. Wel onverwacht op zo'n ogenblik zijn de reacties. De reactie van minister Geens en van vicepremier De Croo zijn net niet euforisch. Zij lezen in dit rapport, in deze blaam, dat wij goed bezig zijn. Wij hebben een tweede zit, maar wij hebben drie vrijstellingen gekregen, dus wij zijn goed bezig. Als wij dan naar de andere kant kijken, in de andere democratie, dan zien wij dat de voorzitter van de partij van de heer Di Rupo verbijsterd is, dan horen wij vicepremier Onkelinx zeggen dat

het zo niet zal gaan. Vandaag horen wij dat de Vlaamse partijen beweren wel goed bezig te zijn, maar dat ze het eigenlijk ook niet goed meer weten, dus vragen zij u, mijnheer Di Rupo, – ook al maken zij deel uit van de regering – hen te vertellen hoe het ermee staat.

Ik heb hier al verschillende andere collega's horen vertellen dat deze regering zware inspanningen heeft gedaan en grote besparingen heeft doorgevoerd. Van op deze bühne wil ik die illusie alvast uit de wereld helpen. Op twee jaar tijd zijn de primaire uitgaven van de federale overheid gestegen met 5,5 miljard. Dat is besparen! Gelijktijdig stijgen de totale fiscale ontvangsten met 9 miljard. Dat is besparen! Collega's, deze regering heeft nog niets bespaard, heeft nog geen inspanning gedaan. Het enige wat deze regering heeft gedaan, is de inspanning leggen bij wie in dit land wil werken, wil sparen en wil ondernemen.

Mijnheer Di Rupo, daarom heb ik de volgende vragen. Ik wil mij graag aansluiten bij uw meerderheidspartijen aan Vlaamse kant.

Ten eerste, wat is nu de houding van uw regering in verband met het rapport van Europa?

Ten tweede, u hebt blijkbaar een aantal beloftes gedaan op papier. Kan het Parlement een afschrift krijgen van de beloftes die u aan Europa gedaan hebt om voorlopig vrijgesteld te worden?

Ten derde, kunt u het Parlement en de mensen die bekommerd zijn om onze toekomst een duidelijk tijdspad geven over de begrotingscontrole 2013, maar ook over de opmaak van de begroting 2014? Als wij kijken naar het verleden, dan zien wij dat in een jaar waarin er in de verte verkiezingen aankomen, er effectief niets meer kan gebeuren. Het laatste dat wij nu mogen doen, is nog maar eens de appel voor ons uitschuiven naar de toekomst.

01.11 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, certains collègues se réjouissent du fait que la Belgique a échappé à une amende. Mais la trajectoire qu'essaie de nous imposer la Commission européenne est une chose bien pire!

La responsabilité en la matière est double.

Il y a d'abord celle de la Commission qui a délibérément choisi la voie de l'austérité alors que tout montre, aux plans international et européen, qu'elle ne mène à rien d'autre qu'à la récession économique et sociale. La Commission européenne ne nous parle pas des mini-jobs en Allemagne, de la fraude fiscale en Grèce, du "tout au nucléaire", de certains États qui se montrent incapables d'harmoniser les systèmes fiscaux au niveau européen et d'organiser une harmonisation à la hausse au plan social.

C'est également la responsabilité de votre gouvernement. Nous sommes une des composantes de l'Europe, nous avons une capacité d'influence sur ce qu'elle décide en utilisant ses règlements. Il est trop facile d'accepter ces règlements et ensuite de se plaindre de leurs effets! Nous avons aussi une responsabilité budgétaire. Qu'avez-vous fait en matière fiscale pour avoir davantage de contribution des revenus des capitaux? Qu'avez-vous fait en matière socioéconomique, en concertation avec les Régions, pour remettre notre pays dans la voie d'une transition économique différente?

La question qui se pose, face à ces recommandations de la Commission, porte sur la voie que vous allez choisir! C'est la cacophonie au sein de votre gouvernement. Sera-ce la poursuite de la voie que vous avez empruntée en juillet 2011, qui est celle de l'austérité? Je pense à la réforme du système des allocations de chômage et des pensions. Sera-ce une voie de projets socioéconomiques porteurs de réformes fiscales qui épargnent les travailleurs et qui font contribuer les revenus des capitaux?

Je voudrais vous entendre sur votre feuille de route pour les six prochains mois.

01.12 **Elio Di Rupo,** premier ministre: Monsieur le président, chers collègues, je vous remercie pour vos intéressantes questions et vos légitimes interrogations.

Comme vous le savez, et certains l'ont même reproché, nous avons bataillé ferme, en particulier le ministre des Finances et moi-même, ces derniers mois, pour convaincre la Commission de ne pas proposer d'imposer une amende à la Belgique.

Nous y sommes parvenus à l'issue d'un dialogue franc et direct – termes fréquemment utilisés par la

diplomatie – et c'est un motif de satisfaction.

En réponse à une question, je relèverai que nous avons abondamment rappelé le contenu de la trajectoire budgétaire prévue et ses objectifs. Le statut de cette proposition de la Commission est une proposition au Conseil, singulièrement à ECOFIN.

C'est un motif de satisfaction, disais-je. Néanmoins, à juste titre comme l'ont fait remarquer plusieurs collègues, nous ne pouvons nous satisfaire de ce constat. Mon sentiment reste mitigé, notamment parce que nous avons dû sérieusement nous battre pour obtenir deux éléments évidents à mes yeux.

Premièrement, le prétendu constat de la Commission européenne selon lequel aucune action n'aurait été engagée par la Belgique: pour moi et la grande majorité de ce parlement, c'est incompréhensible. Non seulement le gouvernement mais encore tous les citoyens et les entreprises ont contribué aux efforts budgétaires gigantesques de ces derniers mois.

Ten tweede, het is onbegrijpelijk dat de Commissie de politieke crisis die het gevolg was van democratische verkiezingen, niet als een uitzonderlijke omstandigheid beschouwt.

Ik heb de N-VA gehoord, maar ik ben het absoluut niet eens met wat zij zeggen. Als wij 541 dagen onderhandelingen nodig hebben gehad, dan is dat omdat de N-VA gedurende een jaar geweigerd heeft haar verantwoordelijkheid te nemen.

Leden van de NV-A, ik heb met uw voorzitter gedurende een jaar geprobeerd om een oplossing te vinden om snel een begroting te kunnen opmaken. Gedurende een jaar was het onmogelijk om met de heer De Wever over de begroting te spreken. Dat is de waarheid!

Ik roep iedereen op om de eerlijkheid te hebben om ook zijn eigen verantwoordelijkheid te erkennen.

Beste collega's, naast deze politieke realiteit is er ook de economische realiteit. Het gaat slecht met de Europese economie, waarin de Europese Commissie een belangrijke speler is. Ondanks deze slechte realiteit presteert ons land beter dan het gemiddelde in de eurozone.

Notre collègue, Mme Fonck l'a expliqué.

Jammer genoeg worden ook wij geconfronteerd met een belangrijke vertraging van de economische groei. Terwijl de Europese Commissie in 2010 voor 2012 nog een groei van 2 % verwachtte, bleek die uiteindelijk negatief te zijn, te weten -0,2 %. Het verschil is bijzonder groot.

C'est dans ce contexte détérioré que le gouvernement a travaillé sans relâche et a pris des mesures d'assainissement – le chef de groupe de l'Open Vld l'a rappelé – pour un total cumulé d'environ 20 milliards d'euros en moins d'un an et demi.

Mes chers collègues, on peut dire ce que l'on veut, et je veux bien entendre et accepter toutes les critiques, mais la vérité est la vérité, la réalité des chiffres est la réalité des chiffres. Si vous contestez cela, démontrez-le nous! Nous pouvons vous montrer les efforts qui ont été réalisés. Et si vous transposiez ces efforts, accomplis par un pays de notre taille dans un délai aussi court, à la France ou à l'Allemagne, vous mesureriez leur ampleur inimaginable.

Le vice-président de la Commission européenne, chargé des Affaires monétaires et économiques le dit: "Le gouvernement actuel a poursuivi dans la voie de l'assainissement budgétaire. La Belgique, en 2012, a réalisé l'effort structurel requis."

Mes chers collègues, l'actuel gouvernement a assumé ses responsabilités. Il l'a fait en évitant au maximum de faire souffrir les citoyens et les entreprises. Aurait-il fallu, comme dans d'autres États européens, une aggravation, la récession en basculant dans l'austérité? Je ne le pense pas, et la majorité ne le pense pas.

Wil dat zeggen dat wij de inspanningen moeten stoppen? Zeker niet.

Il est impossible d'arrêter les efforts; il faut les poursuivre.

Wij kunnen het ons niet veroorloven de overheidsschuld opnieuw te laten oplopen zoals in het recente verleden. Daarvan zouden de burgers het eerste slachtoffer zijn.

Je souhaite à nouveau dire, à l'attention d'un certain nombre d'acteurs, que Commission européenne ou non, règlement ou non, il existe une réalité qu'il ne faut pas oublier: nous ne pouvons nous permettre d'avoir une nouvelle auto-alimentation de la dette des autorités publiques. Je comprends ceux qui disent, à raison, que nous avons retrouvé le chemin de l'augmentation de la dette après 2008, à partir de l'affaire Fortis, de la crise économique et ce qui s'en est suivi. Toujours est-il que nous nous trouvons dans cette situation. On peut ne pas aimer la réalité. C'est mon cas. Nous sommes là pour l'améliorer, mais nous sommes obligés d'en tenir compte. En effet, la situation deviendrait gravissime si nous laissions filer les budgets et si nous nous retrouvions à nouveau face à un effet boule de neige de la dette. Nous devrions alors, chaque année, payer plus aux institutions financières et avoir moins de moyens pour la sécurité sociale et les services de l'État, ce qui serait irresponsable. En la matière, nous avons une obligation. Nous ne pouvons faire peser sur les travailleurs et sur les générations futures des charges qui deviendraient insupportables.

De federale regering zal daarom haar begrotingsinspanningen voortzetten, zoals vastgelegd in het stabiliteitsprogramma.

Notre intention est, bien entendu, de respecter nos engagements budgétaires.

Wij zullen daartoe de begrotingscontrole midden juni aanvatten, na kennis te hebben genomen van het verslag van het Monitoringcomité.

Nous prendrons alors et d'abord les mesures fédérales indiquées pour 2013, en examinant bien entendu les conséquences et la préparation de 2014. Comme dit, les Régions et Communautés devront évidemment faire de même pour ce qui concerne leur part.

La question de savoir où nous en sommes a été posée. Les choses, en termes de procédure, sont simples. Un groupe de travail avec l'entité II a, à nouveau, eu lieu, ainsi qu'un comité interministériel. Maintenant nous, membres du *kernkabinet* et le ministre du Budget, cherchons une date avec les ministres-présidents.

Il faut que la Belgique dans son entièreté réponde à un certain nombre d'obligations. La Belgique, c'est bien entendu l'État fédéral que nous représentons, parlement, gouvernement, institutions, mais c'est aussi Régions, Communautés et autorités locales.

Chers collègues, j'en appelle à chacun et à chacune d'entre nous ici au parlement, mais aussi aux patrons et aux syndicats, pour que chacun contribue à réaliser les efforts qui s'imposent sans casser la machine économique et sociale de notre pays.

Beste collega’s, wat de voorgestelde sociaal-economische aanbevelingen betreft, delen wij de doelstelling van de Commissie om onder andere de competitiviteit en de arbeidsmarkt van ons land te versterken, en om de financiering van ons sociaal model te vrijwaren, in het licht van de vergrijzing. De Commissie erkent dat ons land daartoe reeds structurele hervormingen heeft doorgevoerd en vraagt om op de ingeslagen weg door te gaan.

Met haar relancestrategie zet de regering, in samenwerking met de Gemeenschappen en de Gewesten, in op economische groei en jobcreatie.

Chers collègues, de manière générale, permettez-moi de dire ma conviction. Les Européens attendent de l'Union européenne bien plus que l'attitude d'un gendarme budgétaire. Ils attendent de l'Union européenne qu'elle se mobilise totalement pour la croissance et l'emploi. C'est ma conviction profonde et, vous le savez, je la défends depuis le premier jour au niveau européen.

En matière d'emploi, permettre aux jeunes de trouver un travail est un défi démocratique et moral majeur pour l'Union européenne et le meilleur moyen d'y parvenir est de retrouver du dynamisme économique. À cet égard, je me suis permis de reprendre un graphique qui nous a été remis au sommet de mars, reprenant les prévisions de croissance de la Commission. Vous y voyez que la Commission est très optimiste pour 2014 en prévoyant pour l'Union européenne une croissance de 1,6. Mon vœu le plus cher est que ces prévisions, établies par des experts, se réalisent et qu'on puisse alors travailler de concert. Mais si, par malheur – car ce serait un malheur –, cette croissance ne se réalisait pas, je pense alors qu'ensemble, les États membres,

Union européenne et la Commission, nous devrons prendre attitude pour réorienter les choses car, derrière les chiffres, comme je l'ai déjà dit, il y a des citoyens et des entreprises.

On doit continuer dans la rigueur et la réforme mais il faut que tout cela soit soutenable. Nous devons retrouver le chemin de la prospérité. C'est la principale priorité du gouvernement.

01.13 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de premier, ik heb u helaas niet horen zeggen dat het roer moet omgegooid worden. Integendeel, u gaat verder op de ingeslagen weg. U en een aantal collega's uit de meerderheid verwijzen daarbij naar de reeds uitgevoerde besparingen. Met alle goede wil, maar ik vraag mij echt af over welk saneringsbeleid u het heeft. Als men over echte besparingen wil spreken, moeten de uitgaven minder snel stijgen dan de nominale groei van de economie. Dat is in dit land al jaren niet het geval. Leg die grafiek alvast maar naast uw grafiek.

De inkomsten stijgen ook sneller dan de economie. Met andere woorden, ook al is de belastingdruk torenhoog, hij wordt nog opgevoerd. Dat is de economische realiteit, dat zijn de cijfers, mijnheer de premier. Dit is geen besparingsregering, dit is een belastingregering die al jaren de draagkracht van de samenleving ondergraaft. Uw minister van Financiën ziet aan het einde van de tunnel al licht. Ik heb dat Martens destijds ook horen zeggen. Houd u vast aan de takken van de bomen als een CD&V'er zoiets zegt. Dat betekent dat het ergste nog moet komen.

Met de houding van de PS en van Laurette Onkelinx, die elk verzet tegen bijkomende belastingen brandmerkt als een gevaarlijke, door ideologie geïnspireerde houding, met een PS die over elke belastingverhoging wil spreken maar over besparingen slechts als ze cosmetisch zijn, met zo'n PS kan je geen saneringen doorvoeren. Ik houd mijn hart vast voor de belastingtsunami die op de Vlaamse burger afkomt. Mevrouw Temmerman versprak zich daarnet terecht, toen ze zei dat deze regeringsperiode al veel te lang duurt. Met deze PS-regering zullen de noodzakelijke besparingen er zeker niet komen.

01.14 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, onder uw beleid is onze staatsschuld boven de grens van 100 % gestegen. Wij zijn tegen eind 2014-2015 op zoek naar zeven miljard euro. U bent erin geslaagd om drie jaar op rij een begroting met een tekort van meer dan 3 % in te dienen.

Het enige wat u hier doet, is uzelf op de borst kloppen. U verklaart dat u met de heer Geens goed hebt onderhandeld om de boete niet te moeten betalen. Dat is het enige wat u hier doet.

Het tweede wat u hier doet, is anderen de schuld geven. De schuld ligt bij de internationale crisis.

Mijnheer de eerste minister, ik zit hier al vijftien jaar. Ik heb geen enkel jaar meegemaakt dat u of uw partij niet in de regering zat. U zat ook in de regering van lopende zaken gedurende 541 dagen, waarvoor u toen wel verantwoordelijk was.

U bent geen oplossing voor het probleem. U bent een deel van het probleem.

Mijnheer de eerste minister, ik zal met een andere discussie eindigen.

Uit katholieke hoek is een fantastische studie verschenen van de hand van de heer André Decoster. Mij en hem kan u moeilijk van ideologische gelijklopendheid verdenken.

De heer Decoster van de Katholieke Universiteit Leuven heeft berekend dat iedereen die vandaag wordt geboren, dat ieder kind dat wordt geboren, 181 000 euro extra zal moeten betalen om uw staatsfinanciën in orde te krijgen. Het principe blijft hier dus: de lusten voor vandaag en de lasten voor morgen.

Ik dank u.

01.15 **Patrick Dewael** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, premier, collega's, ik neem akte van uw antwoord. Ik noteer dat de regering de volgehouden wil heeft om te beantwoorden aan de criteria die vooropgesteld zijn. Naar mijn mening moeten wij snel vooruitgang boeken inzake de begrotingscontrole van 2013. Het vertrouwen van de markten is immers heel determinerend in dat verband.

U hebt ook terecht gewezen op de inspanningen van andere autoriteiten. Van 100 euro fiscale ontvangsten,

blijft 25 tot 30 euro bij de federale overheid. De rest wordt herverdeeld naar de Gewesten, de Gemeenschappen, de sociale zekerheid en Europa. Het zal dus om een volgehouden inspanning van alle actoren moeten gaan.

Mijnheer Jambon, er zijn dus wel grenzen aan het politiek cynisme. Aan een fractie van een partij die het land gedurende anderhalf jaar gegijzeld heeft en die hier nu komt aandringen op urgente maatregelen en op spoed, zeg ik in alle rust: er zijn grenzen aan het cynisme.

Collega's, lees de aanbevelingen eens goed. Lees eens wat Europa aanbeveelt voor het herstel van de competitiviteit.

Vlaanderen staat stil. Mobiliteit, de onderwijshervorming, opleidingen, de snelheid inzake vergunningen, dat zijn allemaal criteria die superbelangrijk zijn voor het herstel van de concurrentiekracht. Onder meer de Vlaamse regering, waartoe ik mij beperk, blijft dienaangaande in gebreke. Dus, 'luister naar mijn federale woorden, maar kijk niet naar mijn Vlaamse daden': van die boer geen eieren meer!

01.16 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de eerste minister, ik vraag dat men ermee stopt, ook binnen uw regering, de zwarte piet door te schuiven naar Europa. De sanering van de overheidsfinanciën is niet enkel een verplichting opgelegd door Europa, maar is ook absoluut noodzakelijk om ons sociaal model veilig te stellen en onze economische slagkracht te verbeteren.

De heer Olli Rehn zei gisteren dat België scoorde in de blessuretijd, maar voetballiefhebbers weten dat men wel wat geluk moet hebben om in de blessuretijd te scoren. Wij scoren liever binnen de reglementaire tijd. De regering heeft nog één jaar te gaan. Wij vragen dat zij dringend werk maakt van het versterken van de concurrentiekracht van onze ondernemingen en van het voortzetten van de budgettaire sanering, op basis van structurele maatregelen. Onze fractie wenst dat deze zomer werk wordt gemaakt van de begroting 2014 en dat u een akkoord over die begroting kunt bekendmaken bij de opening van het parlementaire jaar, op 8 oktober 2013.

01.17 **Christiane Vienne** (PS): Monsieur le premier ministre, merci pour vos réponses. Vous l'avez dit, la Belgique continue d'assainir ses finances et de réformer son économie et le gouvernement poursuit en ce sens jour après jour.

La Commission européenne, en voulant se substituer aux décisions politiques nationales, pourtant dans les "clous européens", en niant les causes et les conséquences de la crise et de l'austérité à tous les étages, prend un chemin que je qualifierais de dangereux. Un chemin qui nous conduit tout droit vers un véritable divorce entre les opinions publiques et l'Europe, une Europe qui aurait fait le choix de rimer avec désespoir et fétichisme plutôt que de prendre à bras-le-corps les défis qui sont les siens et que vous avez cités: l'emploi, la jeunesse, la lutte contre les dumpings. Là, étrangement, je ne vois aucune recommandation.

01.18 **Daniel Bacquelaine** (MR): Monsieur le premier ministre, merci pour votre réponse. Néanmoins, nous souhaitons que le gouvernement s'engage à réaliser le programme budgétaire qu'il s'est lui-même imposé et qui est aujourd'hui confirmé par la Commission européenne.

Nous souhaitons également que le gouvernement s'engage à poursuivre les réformes structurelles engagées concernant les pensions, la fiscalité, le marché du travail, la compétitivité de nos entreprises.

Monsieur le premier ministre, nous souhaitons aussi vous demander d'organiser sans délai une concertation avec les Régions et Communautés afin de mieux coordonner les efforts à réaliser par les uns et par les autres.

Enfin, nous vous demandons de veiller à ce que tous vos ministres travaillent, peut-être pas toujours avec la même sensibilité, mais au moins dans la même direction.

01.19 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, na uw antwoord is het nog steeds totaal onduidelijk of en hoe de regering op een sociaal verantwoorde manier de komende maanden 4 miljard euro zal vinden.

Ik heb van u een heel mooie analyse gehoord over Europa, over de uitdagingen en over de economische situatie. Ik heb grafieken gezien. Wij zagen eigenlijk professor Di Rupo veeleer dan premier Di Rupo. Wij

verwachten van u leiderschap en duidelijke boodschappen en geen selectiviteit in de grafieken. Ik zou ook grafieken kunnen tonen over de stijgende armoede en de stijgende werkloosheid en zo veel andere grafieken die aantonen dat het niet goed gaat in ons land.

Uw antwoord is weinig overtuigend, het is vaag, wat grijs, zoals de regering vandaag. De fut is eruit, mijnheer de premier. Ik heb alsmaar meer de indruk dat u stilaan de kapitein wordt op een stuurloos schip.

01.20 **Karin Temmerman** (sp.a): Mijnheer de eerste minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb er alle vertrouwen in dat wij ook de nieuwe begrotingscontrole tot een goed einde zullen brengen.

Ik ben ook heel blij dat u Europa aanzet tot andere maatregelen dan wat ze tot nu toe heeft gedaan, want het is heel duidelijk dat alleen maar inzetten op besparingen heel weinig oplevert en ons in tegendeel nog meer de dieperik doet ingaan.

Aan de collega’s van de oppositie, inzonderheid de collega's van Groen en Ecolo, geef ik het volgende mee. Als men de vergelijking maakt met landen waar de besparingen zeer hoog zijn geweest, dan stelt men vast dat de groei er nog altijd lager is dan in ons land.

Als u grafieken toont, plaats ze dan alstublieft in het perspectief van heel Europa en laten wij er samen voor ijveren dat ook Europa inzet op meer groei, op investeringen en op meer jobs. Dat zal de enige manier zijn om uit de crisis te geraken.

01.21 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, vous avez remis les pendules à l'heure! Et ceux qui tentent de minimiser le travail réalisé, je les renvoie à l'avis de la Commission européenne. Lisez mieux l'avis de la Commission européenne! Elle reconnaît explicitement les efforts accomplis par la Belgique.

La Commission européenne avance des recommandations. Sur ce point, je ne suis pas d'accord avec mes collègues du PS, car je trouve certaines recommandations intéressantes, notamment celle visant à réduire la fiscalité sur les revenus du travail. Nous plaidons d'ailleurs pour une réforme fiscale plus large, tant en ce qui concerne la fiscalité sur les revenus du travail que la diminution de l'impôt des sociétés.

Cet avis de la Commission européenne est, me semble-t-il, l'occasion aussi de concrétiser une grande réforme fiscale. On ne sortira pas de la crise uniquement par l'assainissement budgétaire; le FMI le dit, les grands économistes ainsi que l'OCDE. Au-delà des recommandations de la Commission européenne, il y a la compétitivité de nos entreprises, la stratégie industrielle, la politique d'emploi en faveur des jeunes, autant de sujets sur lesquels, à tout niveau de pouvoir, nous devons continuer de plancher.

Un an avant les prochaines élections, c'est peu, mais de nombreuses choses peuvent encore être réalisées avec ces trois maîtres-mots: emploi, travail sur les inégalités et restauration de la confiance.

01.22 **Steven Vandeput** (N-VA): Mijnheer Di Rupo, ik heb zoals steeds heel goed naar uw antwoord geluisterd en heb geprobeerd een zicht op beterschap te detecteren, maar u hebt weerom gefaald. Het enige wat ik heb gehoord, is dat u de schuld op anderen steekt en dat er voor het overige niets moet gebeuren.

Begrijp ik het goed dat het falen van uw regering, waarvan de N-VA geen deel uitmaakt, de schuld is van de N-VA, wat de burgers nog niet goed zouden hebben begrepen?

Mijnheer Dewael, om ook voor u even duidelijk te zijn, de aanbevelingen zijn bekend sinds 2008. Het gaat over de loonkosten, een langere deelname aan de arbeid en de concurrentiekracht. Jammer genoeg zijn dat tot nader order nog steeds louter federale bevoegdheden.

Mijnheer Di Rupo, om even in te gaan op de verantwoordelijkheid, ik heb ook een grafiek meegebracht. UNIZO, de Unie van Zelfstandige Ondernemers, die meer dan 80 000 leden telt met nogal wat werknemers, heeft vanmiddag een enquête gepubliceerd, die was afgenomen bij meer dan drieduizend van haar leden.

Daaruit blijkt het volgende. Dit balkje toont de respondenten die negatief hebben geantwoord op de vraag of zij een voortzetting van de regering-Di Rupo zien zitten na de verkiezingen van 2014.

Dezelfde enquête toont aan dat dankzij het fiscaal beleid van de regering 89 % van de leden van UNIZO wordt geconfronteerd met demotivatie en 87 % met onzekerheid, dat 79 % vandaag investeringen uitstelt en dat meer dan 10 % erover denkt zijn bedrijf stop te zetten.

Mijnheer Di Rupo, spreek mij niet over verantwoordelijkheid.

01.23 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, vous êtes vite satisfait en déclarant que nous avons évité l'amende. Car vous avez accepté bien pire: cette trajectoire budgétaire infâme et dangereuse. Autant l'Europe peut être utile en nous indiquant certains problèmes budgétaires, qui sont d'ailleurs admis par tous, autant il n'est pas légitime qu'elle nous impose la manière de les résoudre.

Je n'ai pas entendu, monsieur le premier ministre, dans votre intervention le projet socio-économique qui va conduire à retrouver ces quatre milliards et à relancer la machine de notre pays en vue d'une juste transition écologique.

Monsieur Di Rupo, on peut être rigoureux tout en étant combatif à l'égard de la Commission, notamment en lui répliquant qu'elle n'a pas à remettre en cause nos systèmes sociaux et qu'elle doit prendre en compte la conjoncture. On peut être rigoureux tout en conservant des perspectives, en développant un projet socio-économique basé, par exemple, sur l'efficacité énergétique. On peut être rigoureux tout en se montrant imaginatif vis-à-vis du secteur financier, qui est responsable d'une partie de nos malheurs et qui reste largement épargné par les politiques que vous menez. On peut également être rigoureux sans être injuste sur le plan social, comme vous l'avez été dans le cadre de la réforme des pensions et de celle du chômage et comme certains membres de votre gouvernement souhaitent continuer de l'être davantage encore. Car dans ce cas, ce sera sans nous; nous serons une force de résistance à de tels schémas!

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

02 Questions jointes de
- M. Christophe Lacroix au premier ministre sur "la fondation de la reine Fabiola" (n° P1814)
- Mme Barbara Pas au premier ministre sur "la fondation de la reine Fabiola" (n° P1815)
02 Samengevoegde vragen van
- de heer Christophe Lacroix aan de eerste minister over "de stichting van koningin Fabiola" (nr. P1814)
- mevrouw Barbara Pas aan de eerste minister over "de stichting van koningin Fabiola" (nr. P1815)

02.01 **Christophe Lacroix** (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, si le sujet n'était pas aussi grave, j'aurais presque envie de parler du "carrousel Fabiola". Nous revoilà, pour la ixième fois, en train de parler du recours à une fondation par ce membre de la famille royale. Cette fois, la presse parle d'une fondation espagnole qui permettrait notamment de léguer la villa de Motril à sa descendance espagnole. Contrairement à d'éminents fiscalistes qui comprennent et appuient ces constructions juridiques, je ne peux qu'exprimer ma déception et celle de mon groupe face à une telle attitude. Si le montage est légal, il relève quand même de l'ingénierie fiscale et ne permet pas d'écarter avec certitude toute tentative d'éluder l'impôt. C'est impossible à avaler pour nous! Impossible!

La famille royale occupe une place particulière en Belgique; il est donc évident qu'elle se doit d'être au-dessus de tout soupçon, elle se doit d'être un exemple à la hauteur des privilèges qui lui sont accordés. La famille royale est un symbole et, actuellement, sans être royaliste pour autant, aucun autre modèle que la monarchie ne nous semble possible ou cohérent en Belgique. Mais à jouer avec ce genre de constructions fiscales et à toujours répéter les mêmes erreurs, certains membres de la famille royale deviennent eux-mêmes la menace la plus sérieuse pour l'institution.

Monsieur le premier ministre, avez-vous des informations au sujet de cette fondation qui aurait été créée en Espagne?

Nous pensions que l'épisode précédent avait ramené chacun à la raison mais, visiblement, un nouveau recadrage s'impose. Quelle sera la position du gouvernement si la rumeur s'avérait exacte?

02.02 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mevrouw Fabiola de

Mora y Aragón zou de villa Astrida, haar vakantieverblijf in het Spaanse Motril, hebben ondergebracht in een Spaanse stichting. Dat bezorgt mij een déjà vu. Het is een legale private stichting, net zoals haar Fons Pereos van enkele maanden geleden, met dezelfde doelstelling, met name een deel van de erfenis van mevrouw de Mora y Aragón naar haar Spaanse neven en nichtjes laten vloeien zonder daarop al te veel successierechten te betalen.

Naar aanleiding van de ontbinding van Fons Pereos, die maanden op zich liet wachten, ondervroeg ik u daarover in de commissie. Ik vroeg u of er afspraken waren om de successierechten op een andere manier te ontlopen. Ik vroeg u ook naar het bestaan van andere fiscale constructies. Op die vragen hebt u toen niet geantwoord.

Collega Van Biesen, u was op die vergadering aanwezig. Uw erg voorbarige conclusie was toen: “De gezamenlijke inspanning van het Parlement en de regering heeft de shock die door ons land is gegaan over oneigenlijk gebruik, zeker op fiscaal vlak door het koningshuis, gestopt. Men moet niet veel verder vragen. Eind goed, al goed. Dit dossier is eindelijk afgesloten.” Niets is minder waar, mijnheer Van Biesen.

Mijnheer de eerste minister, u hebt met de heisa rond Fons Pereos de algemene verontwaardiging gedeeld. U stelde toen dat Fabiola een voorbeeldfunctie heeft en dat het ontwijken van successierechten niet kan. Bent u nog steeds die mening toegedaan?

Klopt de informatie over de Spaanse stichting? Zo ja, was u daarvan op de hoogte toen ik u daarover in de commissie ondervroeg?

Bent u op de hoogte van soortgelijke constructies door andere leden van de koninklijke familie? Zullen er nog lijken uit de kast vallen?

02.03 **Elio Di Rupo,** premier ministre: Monsieur le président, chers collègues, j'ai comme vous pris connaissance des informations publiées par la presse au sujet de l'éventuelle transmission d'une résidence espagnole de la reine Fabiola à ses neveux, et ce par l'intermédiaire d'une fondation. Selon ces mêmes médias, les motivations d'une telle opération seraient de nature fiscale.

Comme vous, j'ai pris connaissance des informations communiquées par la reine Fabiola par l'intermédiaire du service de presse du Palais: "La reine Fabiola a donné tout son patrimoine familial espagnol à une fondation d'utilité publique espagnole. Dans ce patrimoine se trouve un bâtiment acheté à parts égales par le roi Baudouin et la reine Fabiola, à savoir la villa Astrida à Motril. La reine Fabiola a hérité de la part du roi Baudouin à son décès. Le but de cette fondation est de promouvoir la mémoire et le message du roi Baudouin et de la reine Fabiola. La loi qui régit cette fondation interdit qu'un membre de la famille de la fondatrice puisse bénéficier de l'argent de cette fondation."

Mes chers collègues, je prends acte de ces informations. J'en ai parlé avec le ministre des Affaires étrangères, qui demandera à notre ambassadeur à Madrid d'obtenir davantage d'informations sur cette fondation.

Mon rôle, vous le comprenez aisément, n'est pas de commenter des informations révélées dans la presse quand celles-ci ne concernent pas l'action ou le travail du gouvernement. Mais soyons clairs, chers collègues, je ne vous cache pas un réel malaise à l'égard de ces épisodes à répétition.

Beste collega’s, wij bevinden ons in extreem moeilijke omstandigheden. Wij hebben al inspanningen gevraagd aan de bevolking en de ondernemingen, en wij zullen dat blijven doen voor de volgende begroting. De regering en de meerderheid werken non-stop om de crisis te bestrijden. De institutionele meerderheid werkt non-stop om de zesde staatshervorming optimaal uit te voeren. De regering houdt zich dus eerlijk gezegd liever met andere zaken bezig, dan dat zij zich regelmatig zorgen moet maken over bepaalde acties van koningin Fabiola.

Zij die verantwoordelijkheden uitoefenen of belichamen, moeten een voorbeeldrol spelen. Dat geldt voor alle echelons, met inbegrip van de leden van de koninklijke familie, en zeker wanneer men in die hoedanigheid soms bijzondere rechten en voordelen geniet. In deze context zal ik binnenkort in het uitvoeringscomité voor de institutionele hervormingen aan de voorzitters van de acht partijen van de institutionele meerderheid een aantal concrete voorstellen doen voor de hervorming van het dotatiestelsel.

Ik dank u voor uw aandacht.

02.04 **Christophe Lacroix** (PS): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Je prends acte des déclarations de la reine Fabiola. Ses neveux n'auront pas d'argent; ils disposeront néanmoins d'une villa. Les dizaines de milliers d'Espagnols qui ont perdu leur logement à cause de la crise apprécieront ce geste à sa juste valeur. Les milliers de Belges qui subissent aussi la crise apprécieront également.

Je relève les termes que vous avez employés: "un malaise certain". Je relève aussi votre souci de faire en sorte que ce pays soit stabilisé pour sortir de la crise.

Toujours est-il que ce genre d'événements ne fait que contribuer à déstabiliser encore plus nos institutions et constitue une entrave à la résolution des problèmes que nos concitoyens rencontrent au quotidien.

02.05 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de eerste minister, na de heisa over Fons Pereos kwam er een mededeling dat het Paleis zijn verantwoordelijkheid zou nemen. Dit keer gebeurt dat blijkbaar niet. U doet het ook niet. U neemt er akte van, u voelt zich ongemakkelijk, en u zegt dat u de crisis verder zult bestrijden. Het is duidelijk dat mevrouw de Mora y Aragón en de koninklijke familie niet bereid zijn daartoe een bijdrage te leveren. Zij zijn belastingvrij, dat weten wij, en ondanks hun voorbeeldfunctie voelen zij zich daartoe blijkbaar niet geroepen.

Mijnheer de eerste minister, in januari hebt u naar aanleiding van de commotie over Fons Pereos aangekondigd dat u versneld werk zou maken van de hervorming van de dotaties van het koningshuis, conform het regeerakkoord. Ik heb u een maand geleden naar de stand van zaken gevraagd. Uw antwoord was dat dit pas na de staatshervorming aan bod zou komen.

Mijnheer de eerste minister, uw regering heeft nog één jaar te gaan. Het ziet er niet naar uit dat de staatshervorming morgen klaar zal zijn. Van dat versneld uitvoeren van de hervorming van de dotaties zal dan wel helemaal geen sprake zijn. U kunt van alles aankondigen, maar het is duidelijk dat u niet zult zorgen voor enige transparantie ter zake. Uw aangekondigde regelingen dienen enkel als rookgordijn voor de publieke opinie.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "het einde van het EU-embargo op wapens voor Syrië" (nr. P1817)
03 Question de M. Dirk Van der Maelen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "la fin de l'embargo de l'Union européenne sur les livraisons d'armes à la Syrie" (n° P1817)

03.01 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Mijnheer de minister, na twee jaar zijn we in Syrië in de slechtst denkbare situatie terechtgekomen. Vertrekkend van verzet tegen het regime zijn we beland in een burgeroorlog. Het is de slechtst denkbare vorm van burgeroorlog, namelijk religieus sektarisme. Het is een oorlog tussen sjiieten en soennieten geworden. We hebben het conflict zien overslaan naar de buurlanden Turkije, Irak, Libanon en Jordanië. Last but not least hebben we de laatste twee à drie weken gemerkt dat de aartsvijanden in de regio, namelijk Israël en Hezbollah, rechtstreeks militair tussenbeide zijn gekomen in het conflict.

Mijnheer de minister, op zo’n moment stellen we vast dat Frankrijk en Groot-Brittannië in de Europese Unie de *lead* nemen om het wapenembargo op te heffen en horen we hier en daar, van Verhofstadt en anderen, pleidooien om wapens te leveren aan de rebellen. Meer wapens staat toch gelijk aan escalatie? Meer wapens staat toch gelijk aan meer doden? Wapens aan de rebellen geven is toch een aansporing voor jongeren om ginder met die rebellen te gaan vechten? Meer wapens is toch een uitnodiging om verder te vechten en niet te onderhandelen?

Mijnheer de minister, mijn vragen gaan over die onderhandelingen. Ik zou graag hebben dat u op deze

tribune herhaalt wat u in de pers al gezegd hebt, namelijk dat België geen wapens zal leveren. Ik wil er echter aan toevoegen dat ik ook heel graag van u zou horen dat we een onderzoek doen naar het eindgebruik van de wapens die ons land geleverd heeft aan bepaalde staten in de regio, waarvan we weten dat ze wapens doorschuiven naar de meest radicale rebellen in het verzet.

Ten tweede zou ik u willen vragen of het klopt dat het regime zich bereid heeft getoond om naar die onderhandelingen te gaan, maar dat men zich door de implosie bij de oppositie afvraagt wie er rond de tafel gaat zitten. Dat geldt trouwens ook voor het regime, daar mogen geen mensen met bloed aan de handen bij zitten.

Een laatste vraag. Met welke landen gaat men in Genève rond de tafel zitten? Is België van oordeel, zoals de VN vragen, dat niet alleen de betrokken partijen maar ook de landen uit de regio die achter die betrokken partijen staan en die dus steun geven, best mee rond de tafel gaan zitten?

03.02 Minister **Didier Reynders:** Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van der Maelen, het is niet altijd zo geweest, maar ik deel uw mening.

Over de situatie in Syrië hebben wij eergisteren een zeer grondig debat gevoerd in de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen van de Kamer, waarin ook de Europese beslissing besproken werd.

Op uw eerste vraag, de vraag over het wapenembargo, kan ik antwoorden dat wij geen wapens zullen leveren. Dat heb ik niet alleen in de pers gezegd, maar ook in de Kamer en ook op Europees niveau. België was voorstander van een Europese oplossing met een verlenging van het wapenembargo. Spijtig genoeg, niet alleen door de vraag van Frankrijk en Engeland, maar ook vanwege het zeer sterk standpunt van Oostenrijk en enkele Scandinavische landen, was het onmogelijk om een compromis te vinden. Wij waren dus voor een verlenging van het wapenembargo, maar dat was niet haalbaar. Nu hebben we van de verschillende landen wel enkele garanties verkregen. Wanneer er nu echter wapens geleverd worden, dan is dat geen Europese beslissing meer, maar een nationale beslissing. Voor België kan ik zeer klaar en duidelijk zeggen dat wij niet de bedoeling hebben om wapens te leveren en wij zullen dat dan ook niet doen. Per brief heb ik dat trouwens ook gevraagd aan de Gewesten en ik heb daarover al een zeer positieve aankondiging gelezen van de minister-president van Vlaanderen, Kris Peeters.

Wij zullen verifiëren of er rechtstreekse leveringen plaatsvinden, maar ook onrechtstreekse leveringen zullen wij nagaan. Daaromtrent heb ik al contact gehad met onze collega’s in de Golflanden. Ik heb hen gevraagd om geen onrechtstreekse leveringen van Belgische wapens toe te laten. Daartoe beschikken wij over de Code of Conduct van 2008. Er zijn nog verschillende verbeteringen mogelijk, maar het standpunt van België is zeer duidelijk. Wij willen geen proliferatie van wapens in Syrië omdat we geen waarborgen hebben over de eindgebruiker van die nieuwe wapens. U hebt daaromtrent misschien ook de reacties van Rusland en Iran gelezen.

Wat u in uw tweede vraag zegt over de coalitie, is juist. Vanmorgen nog heb ik zeer negatieve informatie gekregen over de mogelijke samenstelling van een vertegenwoordiging van de oppositie rond de tafel in Genève. Wij zullen dat nog afwachten, maar we moesten wel ons akkoord geven voor het onderhandelingsproces. Of België ook tot de onderhandelaars zal behoren, weet ik niet. Wij pleiten in ieder geval voor de aanwezigheid van Europa rond de tafel, met Cathy Ashton, en dus niet alleen de Verenigde Staten, Rusland en de partners in de regio. Dat is zeer belangrijk.

Ik moet wel zeggen dat ik, misschien net als u, mijnheer Van der Maelen, zeer pessimistisch blijf. Het is een echte burgeroorlog. Daarom moeten wij niet alleen aan een politieke oplossing denken, maar ook steeds meer aan een humanitaire inspanning vanuit ons land, vanuit Europa, vanuit de hele wereld, niet alleen in Syrië, maar ook in de buurlanden.

Ik heb contact gehad met de premier van Libië. De situatie is daar dezelfde. Er zijn steeds meer vluchtelingen in Egypte, Libië en zelfs in Marokko. Misschien moeten wij op een dag een oplossing vinden door, met verschillende garanties, enkele vluchtelingen op ons grondgebied en in heel Europa op te vangen. Die situatie, zonder mogelijkheden te geven aan sommige vluchtelingen om naar hier te komen, kan onmogelijk blijven duren.

Ik herhaal: er komen geen wapenleveringen uit België. Ik heb dat ook aan de Gewesten gevraagd. Wij zullen er ook alles aan doen om onrechtstreekse wapenleveringen te beletten. Wij proberen tegelijkertijd steun te

geven aan een humanitaire oplossing. Of die mogelijk is, hangt af van een politieke dialoog, maar – het spijt mij – ik ben zeer pessimistisch daarover.

03.03 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord dat mij inderdaad de geruststelling geeft waarnaar ik zocht. Ik wil alleen van de gelegenheid gebruikmaken om u te vragen uw Franse en Britse collega's erop te wijzen dat, volgens het Europees recht en volgens de afspraken die binnen Europa bestaan met betrekking tot wapenleveringen, het niet kan dat een land aan niet-statelijke actoren in een gewapend conflict wapens levert. Het zou goed zijn om dat punt bij uw beide collega's eens onder de aandacht te brengen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de bilaterale investeringsakkoorden" (nr. P1818)
04 Question de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "les accords bilatéraux d'investissement" (n° P1818)

04.01 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eersteminister, collega's, ik wil nog even de beelden in herinnering brengen van de instorting van een fabrieksgebouw in Bangladesh, waarbij vele textielarbeiders om het leven kwamen. Jammer genoeg was dat geen geïsoleerd incident, maar iets dat wel vaker gebeurt in dat land en in de landen van deze regio. Dat toont overduidelijk aan dat het broodnodig is dat er prominent sociale clausules rond arbeidsomstandigheden en minimumlonen in onze handelsakkoorden worden opgenomen.

Natuurlijk worden deze handelsakkoorden steeds meer het voorwerp van Europese onderhandelingen, het wordt steeds meer een Europese bevoegdheid. Dat neemt evenwel niet weg dat België ook in de komende jaren nog bilaterale investeringsakkoorden kan sluiten en onderhandelingen kan voeren met individuele landen om een handelskader te creëren.

Mijnheer de minister, daarover gaat mijn vraag nu precies. Ik herinner mij nog een brief uit februari van dit jaar waarin u het Parlement uitdrukkelijk verzekert dat u het Parlement zult betrekken bij het tot stand komen van deze akkoorden. Is het nog steeds uw intentie om dat te doen? Is er reeds een modeltekst voorhanden?

Men kan zeer kritisch zijn over de Europese Commissie, maar wij moeten wel zeggen dat op het vlak van handelsakkoorden de Europese Commissie de laatste weken en maanden toch de juiste toon heeft gevonden. Ze legt meer nadruk op transparantie, op sociale clausules, op milieuclausules.

België is steeds een voortrekker geweest op dit vlak, om ook sociale clausules rond mensenrechten en arbeidsomstandigheden mee te integreren in de Europese verdragen. Wij moeten nu opletten niet achter te blijven met de Belgische modelovereenkomsten.

Hoe zit het met die sociale en milieuclausules? Hoe zit het met de afdwingbaarheid? Is daarover nagedacht? Is die modeltekst reeds aanwezig? Zal dat de eerste stap zijn vooraleer de tweede stap, met name onderhandelingen met individuele landen, kan worden gezet?

04.02 Minister **Didier Reynders:** Mijnheer de voorzitter, mijnheer Deseyn, ten eerste, België heeft nog geen enkel land kunnen notificeren aan de Europese Commissie met het oog op het afsluiten van een nieuw verdrag. Op 26 april 2013 heeft de werkgroep Bilaterale Investeringsakkoorden wel beslist om vijf landen waarmee de onderhandelingen reeds zeer ver gevorderd waren vóór 1 december 2009, toen het Verdrag van Lissabon in werking trad, of waarmee zelfs reeds een parafering van de tekst had plaatsgevonden, te notificeren. Wij hebben niets meer gedaan dan dat en gaan verder met de oude onderhandelingen.

Bij groen licht van Europa zullen de heronderhandelingen formeel, bilateraal kunnen worden heropend en zal het Parlement hiervan op de hoogte worden gebracht. Wij wachten dus op een positief antwoord van de Europese Commissie en dan zal het mogelijk zijn om informatie te geven aan het Parlement, zoals gezegd en geschreven.

Ten tweede, er werd sinds december 2012 geen nieuw akkoord onderhandeld. Er is dus geen nieuwe evolutie.

Ten derde, vooraleer nieuwe onderhandelingen met het oog op het sluiten van een nieuw, algemeen akkoord op te starten, zal aan de aanpassing van de modeltekst tussen Luxemburg en België worden gewerkt.

Bij de totstandkoming van de teksten van de vijf landen die reeds binnenkort zullen worden genotificeerd, zal erop worden toegezien dat, zoals u hebt aangehaald, de sociale en milieuclausules op een voor iedereen bevredigende manier in de teksten worden opgenomen.

De nieuwe modeltekst zal binnen de werkgroep Bilaterale Investeringsakkoorden worden aangepast, vooraleer de tekst ter goedkeuring aan de diverse parlementen – het federaal Parlement, de regionale Parlementen en het parlement van het Groothertogdom Luxemburg – zal worden voorgelegd.

Er is dus niets nieuws sinds december 2012. Er is enkel een procedure voor de vorige onderhandelingsprocessen. Daarna zullen wij proberen een nieuwe modeltekst op te stellen.

Ik zal de noodzakelijke info aan het Parlement sturen, zoals in de brief werd geschreven.

04.03 **Roel Deseyn** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil u uitdrukkelijk bedanken voor het honoreren van de engagementen voor de toekomst.

Het zou niettemin ook interessant zijn dat over de stand van zaken voor het voorbije luik, namelijk de reeds vergevorderde onderhandelingen met de vijf landen die nog niet zijn ondertekend, wordt gerapporteerd. U weet dat, wanneer een dergelijk akkoord wordt geparafeerd en ondertekend, het akkoord misschien pas jaren later bij het Parlement wordt ingediend. Geen enkele wijziging of zinvolle bespreking is op dat ogenblik nog mogelijk.

Ik herinner mij de discussies rond Qatar en rond Colombia. Naast de mooie intenties voor de toekomst, zou het goed zijn dat wij een stand van zaken krijgen over de vijf landen die nu reeds in de onderhandelingsfase zitten.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

05 Question de Mme Valérie Warzée-Caverenne à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la mortalité périnatale à Bruxelles" (n° P1819)
05 Vraag van mevrouw Valérie Warzée-Caverenne aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de perinatale sterfte in Brussel" (nr. P1819)

05.01 **Valérie Warzée-Caverenne** (MR): Monsieur le président, madame la ministre, la mortalité périnatale est un indicateur de santé publique. Cette semaine, nous avons tous pu découvrir dans la presse des chiffres préoccupants relatifs à la mortalité périnatale dans notre pays et, principalement, à Bruxelles. Ce phénomène y aurait augmenté de 36,5 % entre 2005 et 2010. La Région bruxelloise présenterait les chiffres européens les plus élevés. La mortalité périnatale y serait de 11,6 contre 7,1 en Flandre et 7,4 en Wallonie.

Par ailleurs, à la lecture de l'étude Péristat, force est de constater que la Belgique ne présente pas de données harmonisées, mais recourt à trois indicateurs. Dès lors, Bruxelles-Capitale a été comparée sur un plan statistique avec des États tels que la Roumanie. Autrement dit, on a comparé une Région avec des pays.

Quoi qu'il en soit, il apparaît que la mortalité périnatale a fortement augmenté à Bruxelles.

Madame la ministre, un travail d'harmonisation des systèmes d'enregistrement des données relatives aux naissances et au suivi des enfants prématurés est en cours depuis 2010. Est-il achevé? Confirmez-vous la tendance des statistiques présentées par Péristat? En tenant compte de certains éléments qui permettent de

pondérer ces chiffres, confirmez-vous la hausse de la mortalité périnatale à Bruxelles en particulier? Enfin, quelle est votre analyse du phénomène?

05.02 **Laurette Onkelinx,** ministre: Monsieur le président, madame, comme vous, j'ai été profondément choquée par les conclusions de l'étude relayées par la presse. La Région bruxelloise présenterait, tout comme la France, un haut taux de mortalité périnatale. Toutefois, la prudence est de mise. Beaucoup d'acteurs en ont d'ailleurs fait preuve en examinant la méthodologie.

Sans vouloir rentrer dans la querelle des chiffres, je puis indiquer, ainsi que vous l'avez rappelé, qu'il ne faut pas être un grand spécialiste des statistiques pour savoir qu'on ne compare pas la situation moyenne d'une grande capitale avec celle d'un pays. De plus, le risque existe qu'on parle de choses différentes. Ainsi, comme l'Observatoire de la Santé et du Social de Bruxelles-Capitale l'a souligné, un effort soutenu a été fourni à Bruxelles pour améliorer les pratiques d'enregistrement des naissances. Les maternités bruxelloises déclarant mieux, on a pu voir apparaître dans les statistiques une catégorie d'enfants mort-nés de 22 à 26 semaines de grossesse, qui n'étaient pas déclarés auparavant. Dès lors, on est passé de cinq décès par an en 2008 à soixante-cinq en 2010.

Par ailleurs, de nombreuses voix se sont élevées pour rappeler le lien entre les chiffres de mortalité périnatale et de petits poids de naissance et ceux de la pauvreté; c'est une réalité.

Sans vouloir empiéter sur les compétences de ma collègue Maggie De Block, je rappelle que des outils existent pour garantir un accès aux soins de santé en Belgique, et surtout à Bruxelles: prise en charge par les urgences, l'aide médicale urgente, etc. En outre, ce n'est pas moi qu'il faut convaincre de la nécessité de mener des politiques sociales volontaires en matière de revenus, logement, éducation et autres, autant de facteurs qui produisent un impact sur l'état de santé.

Enfin, en tant que ministre de la Santé, je dois me demander si ces chiffres révèlent une éventuelle carence de soins pour ces enfants sur le territoire bruxellois. Or, dans ce domaine, j'attire votre attention sur le fait que Bruxelles offre, sur son territoire, pas moins de trois hôpitaux académiques et d'autres services hospitaliers spécialisés, donc des services de soins de maternité et de néonatologie intensifs, d'accueil de futures mères et de bébés issus des autres régions, en situation médicale à grand risque. Dans la même logique, Bruxelles connaît un taux important de médecines reproductives qui débouchent sur plus de grossesses à risque, notamment multiples. De tels facteurs influencent fortement ce chiffre.

Je conclus en disant qu'à ce stade, il faut certainement suivre de près cette problématique et bien évidemment ne pas la négliger, mais en différenciant strictement ce qui relève du purement médical du socioéconomique et, manifestement, des biais statistiques.

05.03 **Valérie Warzée-Caverenne** (MR): Monsieur le président, madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Comme vous, je pense qu'il faut rester prudent devant ces chiffres. Vous avez fait état des divers éléments qui interviennent dans cette augmentation abrupte du taux de mortalité périnatale.

Il était indispensable de connaître votre avis: il nous rassure sur le fait que la mortalité périnatale est un indicateur de santé publique.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

06 Vraag van mevrouw Nadia Sminate aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de ontsporing van de ziektekosten" (nr. P1820)
06 Question de Mme Nadia Sminate à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'explosion des coûts des soins de santé" (n° P1820)

06.01 **Nadia Sminate** (N-VA): Mevrouw de minister, u zegt vandaag dat Europa ons land gebruikt als boksbal. Ik vrees echter dat de regering zelf op zoek gaat naar de klappen. Ik heb hier een aantal cijfers over

de ziekte-uitkeringen en daaruit blijkt dat een Vlaming gemiddeld 20 % minder ziekte-uitkering krijgt dan onze Waalse buren. Daartegenover staat dan nog dat een Vlaming gemiddeld 40 % meer RSZ-bijdragen betaalt dan onze Waalse vrienden. Over transfers gesproken. Volgens sommigen hier bestaan er geen transfers meer sinds de staatshervorming, maar de ziekte-uitkeringen zijn toch wel weer een mooi voorbeeld.

Men kan natuurlijk op zoek gaan naar allerlei verklaringen voor het fenomeen, maar wat is nu eigenlijk het fundamentele probleem? Het probleem is dat de budgetten voor ziekte-uitkeringen de voorbije vier jaar met 40 % zijn gestegen. U zult mij toch niet vertellen dat de gezondheidstoestand van de gemiddelde Belg de voorbije vier jaar met 40 % achteruit is gegaan? Ik meen van niet.

Mevrouw de minister, uw beleid, dat erop is gericht om uitsluitend uitkeringen toe te kennen, waarbij vergeten wordt om te voorzien in begeleiding met het oog op een gezonder en vooral actiever leven, is voor mij een asociaal beleid.

Mijn vraag is dan ook heel eenvoudig, mevrouw de minister. Wat bent u van plan te doen om het sneeuwbaleffect tegen te gaan?

06.02 Minister **Laurette Onkelinx:** Er is nu, noch in het recente verleden, sprake van een ontsporing van de kosten, mevrouw Sminate. Ik werk eraan om dat in de toekomst ook zo te houden.

Voorts laat ik opmerken dat de gegevens uit de studie van de Neutrale Ziekenfondsen betrekking hebben op een welbepaalde bevolkingsgroep, namelijk de leden van de Neutrale Ziekenfondsen, en die is niet representatief voor de Belgische bevolking. Ik vind het dan ook niet nodig om hierop verder in te gaan.

Het rapport van het RIZIV van afgelopen week is daarentegen wel representatief, want het bekijkt de hele bevolking. Het toont aan dat de bruto medische uitgaven in Wallonië, 2 232 euro per inwoner, 25 euro hoger liggen dan in Vlaanderen met 2 206 euro. Brussel zit ver onder die uitgaven met 2 063 euro per inwoner. Bovendien heeft het RIZIV een standaardisering van de gegevens uitgewerkt om de consumptieverschillen die het gevolg zijn van de bevolkingsstructuur, dus leeftijd, geslacht en sociaal-economisch niveau, uit te vlakken en een betere vergelijking mogelijk te maken. De standaardisering draait de brutoresultaten om en toont aan dat de uitgaven 28 euro hoger liggen in Vlaanderen dan in Wallonië. Voor Brussel blijven de uitgaven onder die van Wallonië en Vlaanderen.

Bovendien gaat het RIZIV in hetzelfde verslag in op de evolutie – nogmaals: niet de ontsporing – van de gezondheidsuitgaven. Ter informatie, een toepassing van de groeinorm van 4,5 % zou, in combinatie met een inflatie van 2,5 % voor de periode van 2007 tot 2011, geleid hebben tot een groei van de gezondheidsuitgaven van 31,8 %. In werkelijkheid bedroeg de stijging 23,2 %. Dat betekent dus dat er een reële groei is geweest van 2,8 %, dus 1,7 % minder dan de wettelijke norm van destijds, die overeenkomt met het niveau van de norm die door de wet wordt bepaald. Die elementen kunnen soms al te voorbarige conclusies relativeren.

06.03 **Nadia Sminate** (N-VA): Mevrouw de minister, dit vind ik echt de schaamte voorbij. Ofwel hebt u gewoon niet geluisterd naar mijn vraag, ofwel hebt u de vraag niet begrepen.

U zit volledig naast de kwestie. U spreekt hier over de geneeskundige zorg, terwijl mijn vraag over uitkeringen ging. De twee hebben niets met elkaar te maken.

Ik heb de cijfers van uw collega en partijgenoot, de heer Courard, gekregen.

Ik heb gewoon geen antwoord gekregen op mijn vraag. Er zit dus niets anders op dan hier gewoon mijn boodschap nog eens te herhalen. Wie ziek is, heeft recht op hulp om weer gezond te worden voor de arbeidsmarkt. Dat gebeurt vandaag niet. De focus ligt op uitkeringen en dat noem ik schuldig verzuim. Dat getuigt van een asociaal beleid.

Mijnheer de voorzitter, ik vind het heel spijtig dat ik hier gewoon een afgelezen antwoord krijg en dat er niet eens naar mijn vraag wordt geluisterd.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

07 Vraag van mevrouw Lieve Wierinck aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "het gevaar voor hondsdolheid" (nr. P1821)
07 Question de Mme Lieve Wierinck à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "le risque de réapparition de la rage" (n° P1821)

07.01 **Lieve Wierinck** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, beste collega's, vanmorgen lazen wij in de krant dat de illegale invoer en handel van puppies een gevaar kan zijn voor de volksgezondheid, daar de kans bestaat dat deze dieren besmet zijn met rabiës. Hierover wordt morgen in het federaal Parlement een coördinatievergadering gehouden, Puppimex 2013, onder leiding van collega Schiltz.

Hondsdolheid is veel meer dan de illegale invoer van puppies. Hondsdolheid veroorzaakt een honderd procent dodelijke hersenontsteking, met wereldwijd 80 000 doden per jaar. De besmetting kan worden overgebracht via een beet, via likken of via de wonde van een besmet dier. Achtenveertig uur na de infectie, en voordat er enige symptomen zijn, moet de behandeling ingezet zijn, anders is de afloop dodelijk. De incubatietijd is gemiddeld twintig tot zestig dagen, maar het kan tot een jaar duren voor de ziekte daadwerkelijk uitbreekt. Deze termijn is afhankelijk van de diersoort, de plaats van de infectie en de hoeveelheid virus die werd overgebracht.

In België moet uw hond gevaccineerd zijn als u ermee de Samber-Maasgrens oversteekt of naar een camping of een caravanpark gaat. Ook bij een verblijf in het buitenland moet het dier gevaccineerd zijn. Alleen boven de Samber-Maasgrens moet er niet worden gevaccineerd. Nochtans is daar vrij verkeer van de vossenpopulatie. Tachtig procent van de vossenpopulatie is gevaccineerd via lokaas, maar twintig procent niet, en vossen zijn belangrijke overdragers van hondsdolheid.

De verplichte vaccinatie in bepaalde delen van Europa wijst erop dat een infectie mogelijk is. In België geldt een zeer strenge wetgeving inzake gezelschapsdieren. Iedere hond moet geïdentificeerd en geregistreerd worden. Wat is echter het nut van die strenge wetgeving als mogelijk met hondsdolheid besmette honden of andere dieren probleemloos België kunnen binnenkomen?

Een eerste probleem rijst al met de zogenaamde lijst van veilige landen, de lijst van landen die volgens de Wereldorganisatie voor diergezondheid vrij zijn van rabiës. Op de website van de FOD Volksgezondheid lezen wij dat Slowakije zo'n land is. Nochtans staat vandaag in de krant dat Slowakije een opflakkering van hondsdolheid kent.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, hoe komt het dat Slowakije, ondanks de recente opstoot van hondsdolheid, nog steeds vermeld staat op de lijst van rabiësvrije landen van de Wereldorganisatie voor diergezondheid?

Ten tweede, overweegt u om in België over te gaan tot een verplichte vaccinatie voor honden boven de Samber- en Maasgrens?

Ten derde, is er volgens u voldoende controle op de vaccinatie tegen hondsdolheid van honden die vanuit België met hun baasje naar het buitenland gaan?

Ten slotte, men moet vermijden om tamme wilde dieren, straatdieren en zelfs andere vertrouwde huisdieren te strelen. Ook dode dieren mag men niet aanraken. Preventie is dus de gulden regel. Denkt u hieromtrent actie te ondernemen?

Le **président**: J'espère que la réponse sera plus courte que la question.

07.02 Minister **Laurette Onkelinx:** Mijnheer de voorzitter, er staan nochtans zes vragen hierover op de agenda van de commissievergadering van volgende week.

België is sinds 2011 vrij van hondsdolheid. De toestand kan natuurlijk altijd evolueren. Ik vernam deze week

van minister Laruelle, bevoegd voor diergezondheid, dat Slowakije zal worden geschrapt van de lijst van veilige landen van waaruit het binnenbrengen van niet-gevaccineerde pups is toegestaan.

De grootste dreiging gaat uit van jonge dieren die illegaal en niet-gevaccineerd worden binnengebracht vanuit landen buiten de Europese Unie, waaronder een aantal populaire reisbestemmingen.

Voor de lidstaten van de Europese Unie bestaat er, in geval van intracommunautair verkeer van huisdieren, zoals honden, katten en fretten, en wilde dieren, zoals vossen, een verplichte vaccinatie tegen rabiës in de landen waar het risico bestaat dat deze ziekte nog voorkomt.

Het land van verzending levert het gezondheidscertificaat af en is verantwoordelijk voor de conformiteit van de zending. De ontvangende lidstaten voeren steeds proefsgewijs controles uit.

In België is het FAVV verantwoordelijk voor controles op de transporten. Mijn diensten doen de controles in de verkooppunten. Het spreekt voor zich dat illegale transporten heel moeilijk te controleren zijn.

Honden, katten en fretten die vanuit België zouden worden getransporteerd naar een ander land, ongeacht of het vrij is van rabiës, moeten verplicht gevaccineerd en geïdentificeerd zijn.

Mijn diensten en het FAVV herinneren de reizigers jaarlijks aan deze gevaren, vooral net voor de vakantieperiode.

07.03 **Lieve Wierinck** (Open Vld): Mevrouw de minister, onze wetgeving steekt qua beveiliging tegen hondsdolheid goed in elkaar.

Slowakije wordt van de lijst geschrapt. Ik ben blij dat dienaangaande actie wordt ondernomen.

Wij moeten ervoor zorgen dat de dodelijke ziekte hondsdolheid uit ons land blijft. Preventieve campagnes om mensen die naar het buitenland gaan te waarschuwen voor het overbrengen van hondsdolheid zijn belangrijk.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

08 Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la contamination de certaines viandes par une bactérie et les réactions de l'AFSCA et du SPF Santé publique" (n° P1822)
08 Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de besmetting van vlees met een bacterie en de reacties van het FAVV en de FOD Volksgezondheid" (nr. P1822)

08.01 **Thérèse Snoy et d'Oppuers** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, une alerte a été diffusée, principalement via les médias flamands et étrangement peu par les médias francophones, concernant des bactéries qui fabriquent des enzymes annihilant l'effet des antibiotiques. Ces bactéries sont présentes dans les viandes, principalement dans les volailles. Selon un communiqué qu'elle a diffusé, l'AFSCA a reconnu la présence de cette bactérie. Jusqu'à 37 % des volailles seraient contaminées.

Cette bactérie serait présente à la surface de la viande et pourrait être ingérée sans danger, sauf si nous tombons malades, auquel cas un antibiotique prescrit pourrait ne plus avoir d'effet. Le professeur Goossens d'Anvers a mis l'accent sur le fait que c'était un danger grave pour la santé publique et sur le fait que la question de la résistance aux antibiotiques était liée à l'administration massive d'antibiotiques au bétail, en particulier dans les élevages industriels.

Je vous avais déjà interrogée en 2012 sur une étude de l'Université de Gand qui montrait l'augmentation de la consommation d'antibiotiques par le bétail. On les administrait sous forme de poudre, sans intervention des vétérinaires. L'AMCRA, qui travaille sur le sujet, reconnaît qu'il y a encore des antibiotiques qui sont administrés comme stimulateurs de croissance dans les élevages industriels. Il est clair qu'il y a là un gros

problème.

En outre, il semble qu'il y ait eu un désordre de communication à ce sujet entre l'AFSCA et votre SPF.

Madame la ministre, pourquoi y a-t-il eu cette divergence de communication entre le SPF, qui semblait donner l'alerte, et l'AFSCA, qui minimisait le risque et donnait aux consommateurs quelques conseils, par exemple celui de se laver les mains avant de consommer de la viande crue?

Qu'êtes-vous prête à faire concernant ce problème grave de consommation massive d'antibiotiques qui dépasse la légalité et qui constitue un problème auquel je vous ai déjà sensibilisée plusieurs fois?

08.02 **Laurette Onkelinx,** ministre: Monsieur le président, je le dis gentiment mais il est dommage que cette question ne soit pas posée au sein de la commission, d'autant plus qu'énormément de questions sur le même sujet doivent encore y être traitées.

Pour gérer le problème de la résistance aux antibiotiques, qui est effectivement un problème à ne pas sous-estimer, un usage responsable des antibiotiques est absolument nécessaire. La diminution de l'usage des antibiotiques tant dans le cadre des soins de santé que de l'élevage est ici un élément-clé et tous les secteurs concernés doivent pour ce faire fournir les efforts nécessaires. Cela a encore été rappelé cette semaine par l'OMS, lors de son assemblée générale; en effet, les germes résistants, tels que les ESBL, constituent une menace pour la santé publique car ils entravent le traitement adéquat des infections.

En ce qui concerne cette problématique au niveau de l'élevage des animaux, la Commission prépare une proposition pour établir un monitoring du problème de la résistance aux antibiotiques au sein des États membres à partir de 2014.

Nous n'avons pas attendu cette échéance puisque l'AFSCA dispose de résultats d'analyses de la bactérie ESBL. L'AFSCA s'est d'abord concentrée sur la volaille. À court terme, on réalisera des analyses ESBL sur le bétail: veaux et porcs.

Il est néanmoins important de préciser que la recherche sur la bactérie ESBL qui se fait sur les volailles est un monitoring, c'est-à-dire une surveillance de la prévalence de ce type de pathogène, à distinguer des contrôles d'hygiène dont les analyses d'E.coli (?) réalisées sur tous les types de viande avec les retraits de lots lorsqu'ils sont contaminés.

En 2011, 289 analyses ont été effectuées. En 2012, 386 et en 2013, jusqu'à présent, 170 tests ont été réalisés sur l'ESBL. Les résultats montrent une diminution des résultats défavorables. En 2011, 77 % étaient encore défavorables quant à la présence d'ESBL; en 2012, 53 % et en 2013, 37 %. Il y a donc une amélioration visible.

Je ne vais pas vous parler ici, en réponse à une question d'actualité, de l'AMCRA, de mes projets pour mieux soutenir encore l'AMCRA, pour augmenter les compétences de l'Agence des médicaments au contrôle du mode de prescription des vétérinaires.

Je dirais simplement que grâce aux actions de l'AMCRA, l'usage des antibiotiques dans l'élevage a baissé de 7 % en un an. Il va de soi que des bonnes pratiques d'hygiène sont toujours indispensables, tant au niveau des opérateurs que des consommateurs auxquels l'AFSCA rappelle toujours les consignes élémentaires de bonne cuisson de la viande et de faire attention à l'hygiène et aux modes de conservation des viandes destinées à être consommées crues.

Je peux enfin vous assurer de la bonne collaboration ente mes services et ceux de ma collègue, Sabine Laruelle, comme l'a encore démontré le communiqué de presse commun SPF/AFSCA paru mardi dernier sur le sujet.

08.03 **Thérèse Snoy et d'Oppuers** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je pense que le statut de question d'actualité est légitime. En effet, cette alerte, lancée cette semaine, a fait l'objet de communications divergentes entre le SPF Santé publique et l'AFSCA. Un communiqué selon lequel ils travaillaient la main dans la main est paru ultérieurement. Tout de même, cela veut dire qu'il y a eu et qu'il y a peut-être encore un manque de confiance entre le SPF et l'AFSCA.

Vous savez que nous relevons cela souvent. Nous pensons que l'AFSCA, qui veille à la sécurité alimentaire, a un rôle de santé publique. Elle devrait dépendre de vos compétences et non de celles de la ministre de l'Agriculture et des Indépendants. Cela nous paraît une réforme structurelle à envisager de façon évidente.

Ensuite, en ce qui concerne la consommation d'antibiotiques par le bétail, je suis sceptique devant l'autorégulation par le secteur. Une fois de plus, cela n'avance pas. Des vétérinaires, des représentants des industries pharmaceutiques et des éleveurs discutent entre eux pour diminuer la consommation d'antibiotiques. Pour moi, il faut des mesures réglementaires et un contrôle beaucoup plus strict de cette consommation. Jusqu'à présent, vos réponses ne me semblent pas suffisamment volontaristes.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

09 Question de M. Laurent Louis au premier ministre sur "la mendicité dans les grandes villes du pays" (n° P1816)
09 Vraag van de heer Laurent Louis aan de eerste minister over "de bedelarij in onze grote steden" (nr. P1816)

09.01 **Laurent Louis** (indép.): Monsieur le président, madame la ministre, nous vivons dans un drôle de monde, mais surtout dans un pays de fous, un pays où les pires crapules et les délinquants en col blanc restent impunis grâce à leurs liens avec le pouvoir en place! Un pays où l'on pratique à tout-va l'amnistie fiscale permettant à des riches d'éluder l'impôt, alors que, dans un même temps, des politiciens, qu'ils soient socialistes, libéraux ou humanistes, instaurent dans leur commune, comme ce fut le cas à Charleroi cette semaine, une chasse aux mendiants, une chasse aux pauvres!

Et qui dirige la ville de Charleroi? Le président national du Parti Socialiste, Paul Magnette. Et franchement, les premiers camarades socialistes doivent se retourner aujourd'hui dans leur tombe! Mais Magnette n'est pas le seul, car d'autres villes socialistes, comme Liège ou Gand, prônent la même politique. Il est vraiment beau le socialisme d'aujourd'hui!

Comment un pays soi-disant démocratique et prétendument respectueux des droits de l'homme peut-il tomber aussi bas? C'est affligeant! C'est honteux! Cela n'a tout simplement pas de nom! Le plus honteux, c'est que cette chasse aux pauvres à Charleroi est mise en œuvre quelques semaines seulement après avoir appris que la ville, pourtant à l'abandon depuis des années, a décidé d'acheter pour 70 000 euros d'iPhones. On voit d'emblée où se situent les priorités de nos dirigeants!

Si seulement nos dirigeants souhaitaient s'attaquer aux causes de la pauvreté et de la mendicité, s'attaquer aussi aux réseaux de traite des êtres humains! Mais non! On préfère s'attaquer aux pauvres, les chasser de notre vue et les caser dans des ghettos! Et on organise, comme le fait le bourgmestre de Charleroi, un calendrier de la mendicité: le lundi, vous pouvez mendier à tel endroit, le mardi à tel autre… Si vous n'avez pas d'argent pour vous déplacer, ce n'est pas grave, crevez de faim! On interdit de mendier le dimanche. Ben, oui, c'est normal, le dimanche, c'est le jour du Seigneur, le jour du repos! Et si vos enfants n'ont rien à manger le dimanche, ce n'est pas grave, qu'ils crèvent de faim!

C'est comme si la mendicité était un plaisir ou un choix! Pire, alors que votre gouvernement fait preuve d'une largesse extrême avec les banques et les financiers véreux, le règlement de Charleroi prévoit, en cas de non-respect de ces règles, la saisie immédiate de la recette du mendiant. Un emprisonnement est même prévu. Comme si la pauvreté devenait aujourd'hui un crime!

Dès lors, puisque des mesures sont demandées par certains politiques du pays pour interdire purement et simplement la mendicité, j'aimerais connaître votre position et celle du gouvernement sur le sujet, comment vous comptez lutter contre la pauvreté, comment réduire le nombre de mendiants dans notre pays. Et en votre qualité de maman et d'être humain, n'avez-vous pas envie, madame la ministre, de condamner de telles décisions?

09.02 **Annemie Turtelboom,** ministre: Monsieur le président, en tant que ministre de la Justice, je suis compétente pour les aspects relatifs aux missions judiciaires, au Code pénal ainsi qu'à la politique criminelle. Ma réponse portera donc sur ces aspects.

Notre législation pénale est claire pour ce qui concerne l'exploitation de la mendicité. Elle vise quiconque aura embauché, entraîné, détourné ou retenu une personne en vue de la livrer à la mendicité ou l'aura mise à disposition d'un mendiant afin qu'il s'en serve pour susciter la commisération publique. L'incrimination de base est, en outre, assortie de circonstances aggravantes parmi lesquelles le fait que l'infraction a été commise à l'égard d'un mineur. La mendicité n'est donc pas interdite. En revanche, le fait de livrer une personne à la mendicité, de l'inciter à la mendicité ou d'exploiter cette mendicité est, à juste titre, punissable de peines sévères, particulièrement si les infractions ont été commises dans le cadre de la traite des êtres humains.

09.03 **Laurent Louis** (indép.): Monsieur le président, madame la ministre, une fois de plus la réponse ne correspond pas du tout à ma question!

Madame la ministre, vous avez évoqué la loi. Mais où se trouve l'humain dans votre politique? L'humain n'existe-t-il plus en Belgique? C'est tellement abject que l'on croit rêver!

Je refuse de vivre dans un pays où une femme qui mendie le dimanche pour soigner son enfant malade risque de se retrouver en prison. C'est indigne d'un pays évolué. Je n'en dirai pas plus! En effet, l'absurdité de la situation parle d'elle-même et démontre le mépris de nos dirigeants vis-à-vis des plus faibles d'entre nous, que vous êtes pourtant censés défendre et protéger. On peut constater, aujourd'hui, que les plus pauvres sont abandonnés par leurs politiciens.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

10 Question de Mme Marie-Martine Schyns au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "la fiscalité sur le tabac" (n° P1823)
10 Vraag van mevrouw Marie-Martine Schyns aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de belastingen op tabak" (nr. P1823)

10.01 **Marie-Martine Schyns** (cdH): Monsieur le ministre, j'aurais voulu simplement profiter de l'organisation de la Journée mondiale contre le tabac, qui aura lieu demain, pour vous interroger au sujet des mesures à prendre par le gouvernement pour lutter contre ce phénomène.

À plusieurs reprises, j'ai interrogé Mme Onkelinx et M. Vande Lanotte à propos de la publicité du tabac, qui est toujours autorisée chez les marchands de journaux. Mon parti considère qu'il convient de prendre de nombreuses mesures pour atteindre l'objectif de réduction de la consommation de tabac dans notre pays. J'ai l'impression que tout le gouvernement est concerné. C'est pourquoi j'aurais aimé vous poser une question en votre qualité de ministre des Finances.

Nous savons que le contrôle budgétaire est proche et que la Belgique est en train de devenir une plaque tournante pour le tabac à rouler, notamment parce que les pays voisins ont fortement augmenté leurs prix. Il est également notoire que, si on les augmente de 10 %, on fait diminuer la consommation de 4 %. Comptez-vous défendre auprès de vos collègues - peut-être lors du prochain contrôle budgétaire, qui constituerait un moment opportun – une hausse du prix du tabac véritablement dissuasive? Il y a déjà eu de légères augmentations, mais nous savons qu'une hausse plus importante aurait un réel impact sur la santé.

10.02 **Koen Geens,** ministre: Madame Schyns, je vous remercie pour votre question. Je partage entièrement votre préoccupation au sujet des effets nocifs du tabac sur la santé.

Je suis d'accord avec vous quand vous dites que, pour décourager l'usage, il faut une approche globale, avec des impulsions provenant des différents horizons politiques. C'est aussi l'esprit de l'accord gouvernemental. Diverses mesures doivent être prises sur le plan de la prévention et du sevrage tabagique. Ainsi, au moyen de dispositions fiscales, nous pouvons apporter notre contribution à ce défi pour la santé publique. Vous comprendrez que je ne puis parler que de cet aspect.

Il est exact que les prix du tabac sont plus élevés dans certains pays voisins, en France et aux Pays-Bas par exemple. En revanche, c'est le contraire au Luxembourg. Cette différence découle d'un aspect fiscal, même si je puis supposer que d'autres facteurs sont susceptibles de jouer un rôle. J'y travaille.

Je peux ajouter que, lors du dernier contrôle budgétaire, la fiscalité sur le tabac a davantage été augmentée. Les accises ont connu une hausse tant pour les cigarettes que pour le tabac à rouler. Pour les premières, le droit d'accise *ad valorem* a augmenté de 0,10 %, tandis que celui sur la quantité l'a été de 10 eurocents par mille pièces.

Pour le tabac à rouler, le droit d'accise a augmenté de 5 eurocents par kilo.

Ces règles entrent en vigueur le 1er juillet prochain, et ce après une augmentation entrée en vigueur le 1er février de cette année. Donc cette augmentation de la fiscalité sur le tabac est déjà la troisième en 12 mois.

Ce n'est pas tout. Nous avons également introduit une mesure qui garantit que le nouveau système fiscal, donc sa portée sur les prix des produits, soit plus rapidement mis en œuvre sur le marché. Dans le passé, avant l'entrée en vigueur des nouvelles règles fiscales, il était possible de stocker de grandes quantités de produits du tabac déjà revêtus de signes fiscaux.

Il est inutile de vous dire que cela ouvrait un certain nombre de portes pour retarder l'application de nouvelles fiscalités, non sans effets indirects sur la santé publique et sur le budget. Avec la règle dite *anti-forestalling* (anti-accaparement), nous décourageons à présent le stockage de tabac soumis à l'ancienne fiscalité. Concrètement, il s'agit d'une date limite jusqu'à laquelle les anciens signes fiscaux peuvent encore être mis sur le marché. Elle s'applique aussi bien aux producteurs qu'aux consommateurs.

Le projet de loi a été approuvé à mon initiative lors du Conseil des ministres du 17 mai dernier et entrera normalement en vigueur le 1er juillet 2013.

Je suivrai l'affaire de près. Si je constate que l'augmentation des droits d'accises ne se traduit pas par l'évolution prévue des prix du tabac, j'augmenterai l'accise minimale. Comme vous le voyez, beaucoup de choses ont été réalisées en peu de temps. Votre préoccupation est partagée par le gouvernement où elle a déjà été rencontrée dans une large mesure.

Je ne peux évidemment pas me prononcer sur ce qui sera décidé lors des futures discussions budgétaires, mais je prends votre préoccupation à cœur.

10.03 **Marie-Martine Schyns** (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, merci pour cette réponse très complète qui balaie bien les diverses mesures déjà prises. Il est clair que ce n'est que plus tard que nous pourrons évaluer l'impact de la mesure prise le 17 mai et qui entrera en vigueur en juillet.

Néanmoins, je reste sur cette proposition d'imposer une forte augmentation en une fois plutôt que plusieurs petites augmentations: cette progression lente n'empêche pas les consommateurs, en particulier les jeunes, de commencer à fumer. Ce fait a été prouvé par plusieurs études. Une augmentation marquée constituerait une arme en faveur de la santé.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Projets et propositions
Ontwerpen en voorstellen

11 Projet de loi relatif aux sanctions administratives communales (2712/1-9)
- Proposition de loi modifiant la nouvelle loi communale en ce qui concerne l'instauration de sanctions administratives communales en cas d'absentéisme scolaire (1451/1-3)
- Proposition de loi modifiant la législation relative aux sanctions administratives communales en ce qui concerne les fonctionnaires compétents et l'âge minimum (1488/1-3)
- Proposition de loi modifiant la nouvelle loi communale et la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse en ce qui concerne les sanctions administratives communales (1688/1-3)
- Proposition de loi instaurant la possibilité d'infliger une interdiction de lieu à titre de sanction administrative communale (2131/1-3)
- Proposition de loi visant à modifier l'article 119bis de la Nouvelle loi communale, relatif aux sanctions

administratives (2210/1-3)
11 Wetsontwerp betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (2712/1-9)
- Wetsvoorstel tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet wat de invoering van gemeentelijke administratieve sancties voor spijbelen betreft (1451/1-3)
- Wetsvoorstel tot wijziging van de wetgeving met betrekking tot de gemeentelijke administratieve sancties wat de bevoegde ambtenaren en de leeftijdsdrempel betreft (1488/1-3)
- Wetsvoorstel tot wijziging van de nieuwe gemeentewet en de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming wat betreft de gemeentelijke administratieve sancties (1688/1-3)
- Wetsvoorstel tot invoering van de mogelijkheid van een plaatsverbod als gemeentelijke administratieve sanctie (2131/1-3)
- Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 119bis van de Nieuwe gemeentewet, wat de administratieve sancties betreft (2210/1-3)

Propositions déposées par:
Voorstellen ingediend door:

- 1451: Bart Somers
- 1488: Koenraad Degroote, Ben Weyts, Siegfried Bracke, Jan Van Esbroeck
- 1688: Leen Dierick, Nahima Lanjri, Jef Van den Bergh, Liesbeth Van der Auwera
- 2131: Ben Weyts, Koenraad Degroote
- 2210: Jacqueline Galant, Daniel Bacquelaine, Charles Michel, David Clarinval, Luc Gustin

Discussion générale
Algemene bespreking

Le **président**: Nous avons deux rapporteurs: mevrouw Slegers en mevrouw Dumery. Mme Dumery renvoie à son rapport écrit. Je voudrais préciser ceci. Au moment où je vous parle, quatorze intervenants sont prévus à savoir M. Degroote, M. Thiébaut, Mme Slegers, Mme Galant, M. Vanvelthoven, M. Somers, mevrouw Brems, de heer Logghe, Mme Schyns, M. Jadot, de heer Bracke, M. Clerfayt, de heer Dedecker et M. Louis. En fonction des temps d'intervention qui m'ont été donnés, nous sommes à plus de 250 minutes d'intervention sans compter le rapport de Mme Slegers, la réponse de la ministre et les répliques. Je ne compte pas faire d'interruption. Il serait peut-être intéressant de suggérer à ceux qui le peuvent encore à ce moment-ci de réduire leur intervention ou d'éviter de répéter ce que les prédécesseurs ont dit. Ainsi, la presse sait aussi à quoi s'en tenir.

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

11.01 **Bercy Slegers**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega’s, ik ben blij te zien dat u nog niet ‘verGASt’ bent. Na al de sms’jes, e-mails en tweets die we ontvangen hebben, zijn we hier vandaag om een zeer belangrijke wet goed te keuren. U ziet er allemaal nog goed uit.

Ik heb de eer verslag uit te brengen over het wetsontwerp betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, dat we in de commissie voor de Binnenlandse Zaken behandeld hebben in diverse vergaderingen. Tijdens de vergadering van 27 maart 2013 werd de vraag van de heer Jadot om hoorzittingen te organiseren omtrent het voorliggend ontwerp verworpen met 13 stemmen tegen 1. De commissie besliste wel om een schriftelijk advies in te winnen van diverse instanties en groeperingen. Deze adviezen werden de leden ter beschikking gesteld. De minister verwees naar de uitvoering van het regeerakkoord inzake het voorliggend ontwerp en zette tijdens de algemene bespreking de krachtlijnen van het ontwerp uiteen. Ik zal deze niet herhalen, u kunt ze lezen. Ik wil in mijn verslag focussen op de elementen die de verschillende fracties naar voren hebben gebracht in de commissie.

Bij de algemene bespreking toonde de spreker van de N-VA-fractie zich tevreden dat de bespreking van dit ontwerp eindelijk kon worden aangevat en dat heel wat elementen uit hun eigen wetsvoorstel terug te vinden zijn in het ontwerp. Toch betreurde de heer Degroote het dat een aantal elementen niet te terug te vinden is. Zo is zijn fractie van mening dat de aanpak van openbare dronkenschap en domiciliefraude niet mogelijk is via administratieve sancties. Dat zijn nochtans feiten die door de parketten vrijwel niet meer vervolgd worden en dus zouden passen binnen het systeem van de GAS-wet.

De heer Thiébaut toonde zich namens zijn fractie tevreden dat het ontwerp kon worden behandeld, maar had toch enkele bedenkingen bij bepaalde aspecten ervan. Zo had de spreker vragen over de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij de uitvoering van een gemeenschapsdienst en had hij ook vragen bij het plaatsverbod dat kan worden opgelegd. Ook het werken met een protocolakkoord tussen parket en gemeente roept vragen op.

De CD&V-fractie toonde zich tevreden met de vaststelling dat in het ontwerp het principe van de gemeentelijke autonomie standhoudt en ruimte laat voor het beginsel van de subsidiariteit. Daarnaast was de CD&V-fractie verheugd over de mogelijkheden waarin het ontwerp voorziet om alternatieve sancties op te leggen door middel van gemeenschapsdienst, en over de procedure van bemiddeling, die verplicht blijft voor minderjarigen. Dat maakt het mogelijk dat gemeentelijke administratieve sancties een opvoedend aspect hebben. Wat het plaatsverbod betreft, betreurde CD&V dat haar eigen voorstel om verder te werken volgens het systeem van de voetbalwet in het kader van de overlast in recreatiedomeinen niet werd weerhouden in het voorliggend ontwerp.

Mevrouw Schyns wijst in haar uiteenzetting eveneens op de transparantie die er komt door het nieuwe ontwerp en op het overeind blijven van de principes van subsidiariteit en gemeentelijke autonomie. Ze is verheugd over de alternatieve maatregelen waarin het ontwerp voorziet en over het specifieke kader voor minderjarigen. Zij stelt echter ook vragen. Zo heeft ze bemerkingen bij de toepassing van de onmiddellijke inning en bij het feit dat hiervoor de toestemming van de overtreder nodig is. Met betrekking tot de informatieplicht vraagt mevrouw Schyns zich ook af welke bijkomende middelen moeten aangewend worden bij de bekendmaking van het reglement indien het van toepassing is op minderjarigen vanaf 14 jaar.

Mevrouw Brems benadrukt dat haar fractie bijzonder kritisch is over het voorliggend ontwerp. Zo zijn heel wat aspecten voor hen problematisch, zoals de leeftijdsverlaging, de invoering van het plaatsverbod, de verhoging van de bedragen van de boetes en de autofinanciering van het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Tegelijk doet het ontwerp een aantal dingen niet, zoals een einde maken aan een reeks absurde en onmenselijke sancties. De spreekster benadrukt dat absoluut geen rekening werd gehouden met de volgens haar terechte opmerking van de Vlaamse Jeugdraad. Volgens haar zouden minderjarigen dan ook best uit het toepassingsgebied van de GAS-wet worden gehaald.

De spreekster van Ecolo-Groen wijst ook op de strijdigheid met het beginsel van de rechtsstaat, waarbij de rechter straffen oplegt en waarbij ook de rechten van de verdediging gelden.

Mevrouw Galant geeft voor haar fractie aan dat de gemeentelijke administratieve sancties een waardevol instrument zijn om de inertie van het gerechtelijk apparaat voor een deel te compenseren. Volgens de spreekster maakt het voorliggend ontwerp het systeem nog efficiënter en transparanter. De wet biedt nu een mogelijkheid aan gemeenten om snel en coherent op te treden, terwijl de vervolging door Justitie vaak achterblijft. Niettemin rijzen vragen bij sommige van de gemengde inbreuken. Volgens mevrouw Galant moet Justitie voor gevallen zoals slagen en verwondingen best haar verantwoordelijkheid opnemen en alsnog voorzien in een vervolging van die feiten.

De heer Vanvelthoven benadrukt dat het ontwerp een aanpassing van een bestaand wettelijk kader is waarin de gemeenten vandaag reeds optreden. Ook in de toepassing op minderjarigen is vandaag reeds voorzien. Hij begrijpt de vele punten van kritiek van de Groenfractie niet onmiddellijk, want er is een breed maatschappelijk draagvlak om tegen lokale overlast op te treden. De vaak onzinnige voorbeelden van sancties die blijkbaar soms worden opgelegd, zijn voor hem geen redenen om het systeem an sich in vraag te stellen. De heer Vanvelthoven benadrukt het belang van de dialoog, in het bijzonder met de plaatselijke jeugdraad, bij de totstandkoming van het gemeentelijk reglement. De spreker benadrukt ook het belang van de bemiddeling, de alternatieve sancties en de ouderlijke betrokkenheid bij sancties voor minderjarigen.

De heer Logghe formuleert enkele bedenkingen. Zo vindt zijn fractie dat de gemengde inbreuken niet thuishoren in een administratief systeem en dat Justitie hiervoor onverminderd zou moeten optreden. Dit geldt in het bijzonder voor de zwaardere inbreuken, zoals slagen en verwondingen. De invoering van het protocolakkoord zal er volgens de spreker toe leiden dat Justitie nog meer taken zal afschuiven. Nochtans heeft het GAS-systeem wel het voordeel, volgens de heer Logghe, dat hierdoor een einde aan de straffeloosheid komt. De verlaging van de leeftijdsgrens naar 14 jaar zou volgens zijn fractie eerder moeten worden opgevangen door de instelling van een echt jeugdsanctierecht.

De heer Somers wijst op het belangrijk maatschappelijk debat dat door het voorliggend ontwerp is ontstaan. Volgens hem gaat de discussie immers over het organiseren van de leefbaarheid van de lokale entiteit. Regels zijn er om de vrijheid van anderen te garanderen en dit is steeds een moeilijke oefening. Dit ontwerp biedt immers een kader aan dat op lokaal vlak verder moet worden ingevuld. De spreker waarschuwt voor het maken van karikaturen van deze wetgeving. Zo blijkt uit de cijfers van zijn eigen stad dat de GAS slechts beperkt wordt toegepast. Het administratief recht bestaat al heel lang en vormt een onderdeel van onze rechtsorde.

De volgende spreker, de heer Jadot, toont zich in naam van zijn fractie bijzonder ontevreden met het voorliggend ontwerp. Hij betreurt ook dat de commissie zijn vraag om hoorzittingen te organiseren, heeft afgewezen en wijst erop dat zijn fractie zelf hoorzittingen heeft georganiseerd met een aantal organisaties. Hun adviezen omtrent het ontwerp waren bijzonder negatief, zo stelt de heer Jadot. De heer Jadot stelt ook vast dat het huidig systeem van GAS-boetes nooit aan enige evaluatie werd onderworpen. Het systeem kan enkel aanvaardbaar zijn als ertoe wordt besloten door een onafhankelijke instantie en als het slaat op objectief vastgestelde feiten. De heer Jadot begrijpt ook de noodzaak van het ontwerp niet, gezien de nakende communautarisering van het jeugdsanctierecht. Daarnaast pleit hij voor een versterking van de gerechtelijke instanties, zodat die beter hun werk kunnen doen.

De heer Clerfayt merkt op dat het systeem van de GAS-boetes tegemoetkomt aan de roep van de burgers om efficiënter in te gaan tegen de dagelijkse overlast en problemen in de steden en gemeenten. Die regeling is evenwel slechts een tweedelijns oplossing. Idealiter zou zijn: meer werk maken van eerstelijns rechtspraak. De spreker wijst ook op een aantal juridische onvolkomenheden in het ontwerp. Hij vreest dat er snel een reparatiewetgeving nodig zal zijn.

In haar antwoord benadrukt de minister dat het wetsontwerp gebaseerd is op een fundamenteel begrip, met name respect, zowel respect voor de rechtsregels als voor de medeburgers. Respect is de belangrijkste waarde in het maatschappelijk engagement, stelt de minister. Racistische of seksistische opmerkingen tussen jongeren verdienen dus te worden gesanctioneerd. De jongeren zijn in geen geval het slachtoffer van de GAS-reglementering, maar genieten mee van de terechte beschermingsmaatregelen waarin de GAS voorziet. Ten aanzien van jongeren is het GAS-mechanisme in de eerste plaats een pedagogisch project en geen instrument tot bestraffing.

Het democratisch debat wordt dus thans niet enkel in de schoot van het Parlement gevoerd, maar zal ook in de gemeenteraden plaatsvinden. Er is dus een dubbel democratisch debat waarin alle actoren hun stem kunnen laten horen. Ook de lokale organisaties voor de jeugd kunnen daarin worden betrokken.

De minister merkt ook op dat krachtens de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, administratieve sancties kunnen worden opgelegd aan minderjarigen. Zo kan vanaf de leeftijd van 14 jaar een stadionverbod worden opgelegd. Het is opmerkelijk dat sommige leden wel kritiek formuleren op het voorliggend ontwerp, maar niet op de bepalingen van de wet van 1965.

De kritiek dat het wetsontwerp niet respectvol is voor de jeugd en ten overstaan van minderjarigen voor een repressieve aanpak kiest, snijdt bijgevolg geen hout. Jongeren krijgen nog steeds de vrijheid die zij nodig hebben voor hun zelfontplooiing, maar op bepaalde gedragingen past nu eenmaal een antwoord van de samenleving.

Aangaande het plaatsverbod benadrukt de minister dat de maatregel zoals voorzien in het wetsontwerp, duidelijk een maatregel is van bijzondere bestuurlijke politie. Het dient te worden aangestipt dat het tijdelijk plaatsverbod wegens herhaalde inbreuken slechts kan worden beschouwd als een maatregel van bestuurlijke politie en niet als een sanctie, aangezien de maatregel geen enkele beslissing met zich meebrengt.

De lokale bemiddeling wordt bepaald als een maatregel die de overtreder toelaat om via de interventie van een bemiddelaar een middel te vinden om de geleden schade te herstellen of te vergoeden met het oog op de beëindiging van het conflict. Het aanbod tot bemiddeling is verplicht voor de minderjarigen en facultatief voor de volwassenen.

De bemiddeling zal worden verricht door een bekwame bemiddelaar, die noch de vaststellende ambtenaar noch de sanctionerende ambtenaar kan zijn. Het zal overigens voor de gemeenten mogelijk zijn een erkende

bemiddelingsdienst in dienst te nemen.

Het protocolakkoord tussen de gemeente en het parket biedt de mogelijkheid tot maatwerk op lokaal niveau, met een zekere manoeuvreerruimte ten overstaan van plaatselijke problemen. Uiteraard zijn de parketten thans vaak niet langer in de mogelijkheid bepaalde vormen van overlast te vervolgen. Zulks is zeker in grote steden het geval.

Ook schenkt het wetsontwerp de nodige aandacht aan informatie-uitwisseling en aan de termijnen daarvoor. Het parket kan steeds binnen een termijn van 24 uur een dossier naar zich toe trekken, hoewel het protocolakkoord bepaalt dat de gemeente voor dat type inbreuk het GAS-systeem toepast. Aldus is er voldoende flexibiliteit en snelheid in de procedure en blijft de betrokkenheid van de parketten verzekerd.

De minister wil de leden met aandrang verzekeren dat in een periodieke, tweejaarlijkse evaluatie van de in te voeren regeling is voorzien. De evaluatie zal met name betrekking hebben op het register van de administratieve sancties, waarbij erop moet worden toegezien dat het enkel betrouwbare gegevens bevat.

Voorts vecht de minister de juistheid aan van de kritiek op het ontbreken van een evaluatie van de vigerende regeling, aangezien de administratie een dergelijke evaluatie in 2010 reeds heeft uitgevoerd.

Collega’s, het was een behoorlijk uitgebreid verslag. Ik oordeelde echter dat het voor voorliggend belangrijk wetsontwerp belangrijk is dat de argumenten van elke fractie werden aangebracht, vooraleer wij het debat aanvatten.

Ik dank u.

11.02 **Koenraad Degroote** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega’s, wij steunen het ontwerp inzake de gemeentelijke administratieve sancties. Wij steunden het in de commissie en zullen het ook straks op het einde van de plenaire vergadering steunen. Gelet op de massale mediabelangstelling hadden velen dat van ons misschien anders verwacht. Zij hadden misschien gedacht dat wij klassieke oppositie zouden voeren. Integendeel, wij steunen het ontwerp.

Onze steun betekent echter niet dat wij niet enkele serieuze bedenkingen bij het ontwerp hebben. Voor onze bedenkingen moeten wij even teruggaan naar de ontstaansgeschiedenis.

In 1999 was voor het eerst sprake van gemeentelijke administratieve sancties. Ze kwamen er op vraag van de parketten, die voor bepaalde materies onderbemand waren en te veel werklast hadden.

Collega’s, laten we er dus geen doekjes om winden. De achtergrond waarop de materie is gebaseerd, is wel degelijk het falen van Justitie. Daar moeten wij geen doekjes om winden.

Wij hebben het beeld van een zieke Justitie in ons land. Een symptoom van de zieke Justitie is net het feit dat Justitie toegeeft niet alles meer aan te kunnen en vragende partij te zijn voor iets nieuws, zijnde de administratieve sancties.

Een ziekte moet worden bestreden. Dat is hier niet gelukt door de meningsverschillen van de opeenvolgende regeringen. Mocht men daarin wel geslaagd zijn, dan hadden wij vandaag dit debat niet. Men poogt daaraan iets te doen. Men poogt de zieke Vrouwe Justitia te genezen. Wat stellen wij vast? Men kondigt van alles aan, maar men voert heel fragmentarisch uit. De gerechtelijke hervorming wordt aangekondigd, maar de nuttige eenheidsrechtbank – die zeer goed zou zijn voor Justitie – komt er niet. De uitvoering van de straffen en de aanpassing van de wet-Lejeune gebeurt zeer fragmentarisch. De noodzakelijke minimale dienstverlening komt er nog altijd niet. De gerechtelijke achterstand kent weer hoogtij. Het snelrecht en de informatisering van Justitie blijven achterwege.

Justitie blijft ziek. Daarom doet men nu een beroep op de GAS, maar het is naar onze mening niet de allesomvattende oplossing. Wij beschouwen het als een pleister, niet op een houten been, maar op een wonde. Het is eerder een eerste hulp bij ongevallen. De GAS kunnen effect sorteren, dat heeft de praktijk al uitgewezen. De nota van de VVSG wijst erop dat in 2009, tien jaar na de start van de GAS, 7 op 10 Vlaamse gemeenten op het GAS-systeem aangesloten was. In 2012 is dat gestegen tot 83 %.

Ik heb de cijfers van twee zones in West-Vlaanderen bekeken: de stedelijke zone Roeselare met jaarlijks

1 200 dossiers en een landelijke politiezone MIDOW met ongeveer 150 dossiers. Gemiddeld 4 tot 5 % van de dossiers heeft betrekking op minderjarigen. Van de 1 200 dossiers gaven er slechts zes aanleiding tot een procedure bij de politierechtbank, niet omwille van een of andere futiliteit, maar bijvoorbeeld omwille van het sluiten van een horecazaak.

De praktijk van de voorbije tien jaar bewijst dat het GAS-systeem voor de besturen resultaat kan hebben, tenminste als men het oordeelkundig benut. Nu komt hier het wetsontwerp, dat reeds in de commissie behandeld werd en dat nu in de plenaire vergadering voorligt. Plots voelen velen zich aangesproken, alsof er nu iets totaal nieuws op ons afkomt, dat tot heel wat problemen zal leiden en dat zelfs tot verzuring zal leiden.

De vraag die moet worden gesteld, is of er nu iets nieuws komt. Afgezien van het feit dat alles in een wet gegoten wordt, in een aparte wet houdende administratieve sancties, terwijl het vroeger deel uitmaakte van de gemeentewet, komt er niets nieuws. Het systeem bestaat sedert 1999 en er komen nu enkele aanpassingen, enkele verfijningen en enkele uitbreidingen die in een aparte wet worden gegoten.

Naar aanleiding van deze aanpassingen komen nu alle karikaturen boven. Het debat verlegt zich en de essentie dreigt te moeten wijken voor die karikaturen. Ik wil een voorbeeld geven van die karikaturen. Twee dagen geleden las ik in de pers een artikel waarin stond dat men nu belletje trek als het ware strafbaar gaat maken: “Men mag nu geen belletje trek meer doen. Waar houden ze zich om de liefde gods mee bezig?”

Dat is niets nieuws. Ik heb hier een politiereglement uit 1990, dus van 23 jaar geleden. Artikel 125 van dat politiereglement stelt: “Het is verboden aan de deuren te bellen of te kloppen met de bedoeling de bewoners te storen of te plagen.” Dat dateert uit 1990. Dus nieuw in 2013? Ik heb mijn bedenkingen.

Hebt u in de tijdspanne tussen 1990 en 2013 ooit vernomen dat het probleem van belletje trek voorpaginanieuws was? Zouden er heel wat processen-verbaal gemaakt zijn over dat belletje trek of zouden er zaken van belletje trek voor de politierechtbank gekomen zijn? Ik heb er zeer weinig of zelfs niets over vernomen. Misschien heeft in die periode de plaatselijke veldwachter, wanneer hij dergelijke klachten ter ore kreeg, wel eens een vermanende vinger opgestoken.

Ik heb nog een paar voorbeelden uit dat reglement: “Liedjeszangers en fakirs mogen niet op de markt komen.” Artikel 129 van datzelfde reglement bepaalt: “Het is verboden zich gemaskerd, vermomd of verkleed in het openbaar te vertonen. “Iemand die met toestemming van de burgemeester een vermomming draagt, mag geen stok bij zich hebben.” Sinterklaas is gewaarschuwd.

Ik wil daarmee enkel aantonen dat we heel wat van dergelijke karikaturen kunnen aanhalen. In de commissie hebben wij er een aantal gehoord. Ik had bijna een zakdoek nodig. Misschien zal ik die zakdoek vandaag opnieuw nodig hebben als we dergelijke karikaturen moeten aanhoren.

Dergelijke zaken bestonden vroeger ook en ze vormden nooit de aanleiding tot voorpaginanieuws. Wat was destijds de bedoeling? Men wou een kader waarbinnen men kon – niet moest – optreden, of de spreekwoordelijke stok achter de deur. Wat is nu de bedoeling? Ook nu wil men een kader, de stok achter de deur.

Er is bovendien de gemeentelijke autonomie. De problemen die zich in de ene gemeente voordoen, zijn niet dezelfde als in een andere gemeente. Ik herhaal wel dat alle gemeentebesturen oordeelkundig met het middel moeten omgaan. Zij moeten hun gezond verstand gebruiken.

Ten slotte mag nog een element worden vermeld, namelijk de rechterlijke controle. Mocht zo’n karikaturale sanctie zijn uitgesproken, dan vind ik het jammer dat die niet werd behandeld door de politierechtbank. Als het werkelijk gaat om een karikatuur, zal de politierechter oordelen op basis van het gezegde *de minimis non curat praetor*.

Wij moeten ook rekening houden met gedragsveranderingen. Bepaalde zaken waren vroeger evident. Het was bijvoorbeeld evident dat men respect moest hebben voor eigendommen, dat men afval niet op straat achterliet, dat men niet met luide muziek op straat rondtoerde, dat men niet tegen deuren plaste en dat men geen grafzerken beschadigde. Voor sommigen blijken dergelijke zaken niet meer zo evident te zijn. Men mag toch niet van de bevolking verwachten dat zij dergelijk gedrag aanvaardt?

Met dat als uitgangspunt moet gewoon worden gezegd dat hier sprake is van een evenwichtsoefening tussen, enerzijds, zin voor verantwoordelijkheid en optreden tegen afwijkend gedrag, en, anderzijds, een gevoel van laissez passer, waarbij men alles laat zoals het is en daardoor een gevoel van straffeloosheid creëert.

Onze visie en die van heel wat bestuurders is dat er verantwoordelijkheid voor de samenleving moet opgenomen worden. Samenleven moet worden bevorderd en moet mogelijk worden gemaakt, anders krijgen we te maken met straffeloosheid.

Ik kan enkele praktijkvoorbeelden aanhalen. Ik ben al een aantal jaar burgemeester in het West-Vlaamse Dentergem. In de loop der jaren had ik contact met diverse leden van middenveldorganisaties. Regelmatig heb ik jeugdleiders op bezoek gehad die zich erover beklaagden dat hun jeugdlokalen werden beklad, dat de ruiten werden ingegooid en dat er vandalisme werd gepleegd. Ik heb leden van de Gezinsbond ontmoet, die klaagden dat her en der in de omgeving zwerfvuil werd achtergelaten. Ik heb burgers ontmoet, die klaagden dat er schade was aan de grafzerken van hun verwanten, veroorzaakt door een vijftienjarige. Moet men hen dan bestempelen als verzuurd en hun zeggen naar huis te gaan? Of moeten we zeggen dat het probleem bij Justitie ligt, dat wij ervoor zullen zorgen dat Justitie goed draait en dat we daarvoor wetsontwerpen zullen indienen? Moeten we zeggen dat over drie, vier, vijf of zes jaar het probleem zal opgelost zijn en dat ze dan maar terug moeten komen? Dat zegt men niet aan de burgers. Wat men moet doen, is optreden en in de mate van het mogelijke voor een oplossing zorgen. In die zin voel ik mij wat de spreekbuis van al die leden uit het middenveld, die zelf al om dergelijke oplossingen hebben gevraagd.

De VVSG drukt het heel mooi uit. Zij heeft het aangaande de GAS-boetes over “een werkbare procedure voor grote en kleine gemeenten, met het oog op lokale beleidskeuzes en voldoende rechtsbescherming voor de overtreders”. Zowel in landelijke als in stedelijk gebieden kan men dat afstemmen zoals men wil en kan men daaraan zelf een invulling geven. De gouden stelregel – ik beaam en herhaal het – is het gezond verstand bezigen, zodat karikaturen niet bovendrijven.

Men kan zich afvragen of het systeem perfect is. Nee, het systeem is niet perfect. Is er een systeem dat wel perfect is? Ik laat de vraag open, maar ik denk van niet. Maar moeten wij, omdat het systeem niet perfect is en er problemen kunnen rijzen, alles afbranden of weggooien? Dat geldt ook voor Justitie. Soms worden er gerechtelijke blunders begaan. Moeten we daarom de rechtsstaat afschaffen? Neen. Verlopen politieoptredens altijd volgens het boekje? Neen. Hebben we daarom geen politie meer nodig? Neen. Wij mogen het kind niet met het badwater weggooien.

Belangrijk is dat het wetsontwerp erin voorziet dat na zekere tijd de toepassing van de regeling wordt geëvalueerd. Die evaluatie kan zeer belangrijk zijn met het oog op hervormingen om onze zieke Justitie weer gezond te maken en laat toe om na te gaan wat behouden moet blijven en wat aangepast moet worden.

Tot slot wil ik het hebben over enkele inhoudelijke aspecten. De nadruk wordt gelegd op het versterken van de bemiddeling. Dat kan voordelig zijn. Wanneer men vaststelt dat een vijftien- of zestienjarige iets beschadigd heeft, is een GAS niet altijd noodzakelijk. Er mag en kan best een bemiddeling zijn. Als de betrokkenheid van de ouders vergroot en er een overeenkomst is over een vergoeding of herstel, hoeft er geen GAS te komen. Dat is allemaal mogelijk en dat moet mogelijk blijven.

Voor de betrokkenheid van de ouders is gezorgd in het ontwerp, net als voor de aanwezigheid van een advocaat. Zoals eerder aangehaald, is er gezorgd voor een periodieke evaluatie, die belangrijk zal zijn wanneer wij het later zullen hebben over de middelen om onze Justitie opnieuw gezond te maken.

Het wetsontwerp bepaalt inderdaad dat de boetes verhoogd zullen worden. Dat wil echter niet zeggen dat iedere ambtshalve vaststelling tot een hogere boete moet leiden. Wel geeft de maatregel de sanctionerende ambtenaar de kans, bijvoorbeeld bij herhaling, een hogere boete uit te spreken dan tot nu toe mogelijk was. Wat leert de ervaring immers? Op sommige hardleerse personen maakt een boete van 60 euro geen indruk. Een hogere boete schept een bijkomende mogelijkheid voor de sanctionerende ambtenaar, maar het is geen verplichting. Het is zoals in het strafrecht, waar de boetes bijvoorbeeld variëren van 100 tot 5 000 euro en de rechter die kan toepassen zoals hij raadzaam acht.

Ook is er voorzien in een plaatsverbod. Sommigen zeggen dat dat niet hoeft, want de burgemeester wordt dan de plaatselijke sheriff. Dat is zeker niet de bedoeling. Wij waren voorstander van het plaatsverbod. Dat

is overgenomen uit een van onze wetsvoorstellen. Een plaatsverbod kan goed zijn. Het zal de uitbater van een horecazaak maar overkomen dat er een vechtpartij plaatsvindt en dat hij de stuipen op het lijf krijgt, omdat de betrokkene daar de volgende week opnieuw staat. Een tijdelijk plaatsverbod kan zijn nut hebben.

Wij hadden ook een amendement ingediend om democratisch protest, betogingen, te beteugelen tot maximum 150 euro. Dat amendement is niet aanvaard. Ook de collega's van Groen hadden een amendement ingediend aangaande betogingen, waarmee wij echter niet akkoord gingen.

Wij vonden ook dat er een gemiste kans was, misschien een denkpiste voor de toekomst. Iets waar de gemeenten dicht bij geplaatst zijn, is de domiciliefraude. Ik heb het er met mevrouw de minister over gehad tijdens voorgaande besprekingen. Zij stelde dat dit een interessante denkpiste was, maar dat ze niet weerhouden werd. Misschien hebben wij dan na 2014 nog werk aan de winkel. Domiciliefraude komt vaak voor en kost de schatkist veel geld. Correct optreden daartegen zou heel wat geld naar de schatkist laten terugvloeien. Men heeft de kans gemist om via de administratieve sancties daaraan iets te doen. Voor de parketten is die materie immers de minst dringende.

Ik meen dat er ook zeer goede elementen in zitten voor de collega's van Groen. Denken wij maar aan de gemengde inbreuken, artikel 537, het vernielen van bomen. Dat kan nu via de GAS worden aangepakt. U moet dus zeer tevreden zijn. Ook is in gemeenschapsdienst voorzien, wat zeer nuttig kan zijn als bijvoorbeeld iemand betrapt wordt op sluikstorten. In dat verband denk ik aan het voorbeeld van een persoon die enkele weken geleden werd betrapt op sluikstorten en die, in plaats van een boete te betalen, gedurende twee of drie namiddagen zwerfvuil heeft opgeruimd in de gemeente. Het is dus een systeem dat kan werken en ik meen dat u daarvan zeker voorstander moet zijn.

Ik besluit. Wij steunen dit ontwerp omdat wij merken dat het op korte termijn een aantal oplossingen kan bieden voor problemen die op korte en niet op lange termijn moeten worden opgelost. Wij zien dit echter als EHBO, als eerste hulp bij ongevallen. Wij moeten immers blijven werken aan het gezond maken van de zieke vrouwe Justitia. De N-VA wil in de toekomst alle mogelijke ingrepen op vrouwe Justitia uitvoeren, uiteraard met de bedoeling haar gezond te maken. Zo ziet u dat wij onze verantwoordelijkheid nemen en niet aan de kant gaan staan.

11.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Degroote, mevrouw Brems zal straks grondig tussenkomen, maar ik wil toch even het volgende zeggen.

U probeert ons natuurlijk te verleiden door te spreken over sluikstorten, het vernielen van bomen enzovoort. Uiteraard zijn dat onaanvaardbare zaken. U hebt gezegd dat wij karikaturen maken, maar u mag zelf ook geen karikaturen maken. U stelt de zaken voor alsof tegenstanders van de GAS er blijkbaar geen probleem mee hebben dat graven worden vernield enzovoort, en dat er voor hen niet moet worden opgetreden. Het tegendeel is waar. Het probleem is veel breder en u weet dat zeer goed, want u hebt het ook gezegd.

Hoe komt het dat burgemeesters naar het systeem van de GAS grijpen? Omdat Justitie geen gevolg geeft aan een aantal belangrijke inbreuken. Dat is de essentie van de zaak. Dan kan men twee zaken doen. Ofwel gaat men ervoor zorgen dat Justitie beter werkt, dat de juiste prioriteiten worden gelegd en dat zaken die echt onaanvaardbaar zijn in de gemeenschap ook worden vervolgd, waarop dan een uitspraak door een onafhankelijk rechter volgt. Ofwel doet men dat niet en zegt men tegen de burgemeesters dat men hen beetje bij beetje, sinds 1999, meer bevoegdheden zal geven. Op die manier bouwt men een soort parallelle justitie op gemeentelijk niveau uit.

Dit is voor ons niet de oplossing. Wij moeten er dus naar streven om de rechtbanken en de parketten te versterken opdat zij kunnen optreden. Daarom is het een zeer slecht signaal om deze wetgeving nu te verbreden, want dan geeft men het signaal aan Justitie dat het geen probleem is als zij de zaken niet kunnen opvolgen, want dat de burgemeesters het wel zullen doen. Dan vervalt men in een vicieuze cirkel.

Vandaar ons principieel protest tegen de uitbreiding van dit systeem.

11.04 **Koenraad Degroote** (N-VA): Dat is uw recht en ik heb daar alle begrip voor, maar wij wensen oplossingen op korte termijn. Wij weten ook dat Justitie op lange termijn moet worden aangepakt. Men is daarmee bezig. Wij hebben daar onze bedenkingen bij en onze alternatieve voorstellen voor, maar het is geen oplossing om tegen de mensen te zeggen dat Justitie moet worden hervormd en om hen ondertussen wandelen te sturen.

Wij wensen nu concrete oplossingen voor de mensen. Zoals vele anderen hopen wij ook dat er bij Justitie iets gebeurt. Voorts was het zeker niet mijn bedoeling u te verleiden.

11.05 **Éric Thiébaut** (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, les sanctions administratives communales ne sont pas du tout un outil nouveau. Cela fait déjà de nombreuses années qu'elles sont en vigueur dans un grand nombre de communes avec des résultats divers.

Dans le contexte d'une justice engorgée par la judiciarisation croissante des conflits et qui ne dispose pas de moyens nouveaux pour faire face à cet engorgement, il faut reconnaître qu'à certains endroits, le système des sanctions administratives a un impact important pour lutter contre le sentiment d'impunité des auteurs de petites incivilités qui participent à la dégradation du vivre ensemble.

L'accord de majorité prévoyait de revoir intégralement la base juridique sur laquelle celles-ci s'appuient en clarifiant et en encadrant leur fonctionnement. Le projet soumis au vote aujourd'hui est la mise en œuvre de cet accord.

Malgré de longs mois de travail qui trouvent ici leur aboutissement, il serait excessif de dire que le texte satisfait pleinement le groupe socialiste. Que le texte actuel présente des avancées notables par rapport à la situation existante, c'est indéniable, et nous nous en félicitons. Je pense en particulier au processus de médiation qui devient obligatoire pour les mineurs d'âge, et qui est le bienvenu. Dans la mesure où un abaissement de l'âge des mineurs sanctionnables est envisagé, tout le processus ne peut être considéré que dans une dimension éducative. Si la médiation en tant telle ne garantit pas suffisamment que c'est bien dans le sens de cette philosophie que le texte sera effectivement appliqué, un signal est toutefois donné en ce sens. De la même manière, nous sommes heureux d'avoir pu obtenir des garanties sur le caractère éducatif, voire pédagogique des prestations citoyennes, sorte de sanction alternative aux amendes infligées dans ce contexte. L'implication du secteur de la jeunesse dans la mise en œuvre de ces sanctions nous semble, dès lors, indispensable pour éviter toute dérive.

11.06 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Monsieur, j'entends bien que vous dites que la médiation, des prestations citoyennes, etc., seront possibles. Mais dans les faits, les acteurs de terrain nous ont dit que c'était très compliqué et très coûteux à organiser, raison pour laquelle c'est très peu utilisé.

Un orateur, tout à l'heure, disait très joliment que les gens seraient envoyés ramasser les déchets, mais dans les faits, ce n'est pas comme cela que ça se passe. Dans toute une série de cas, il n'est pas permis de le faire; il faut que cela soit encadré, que l'uniforme nécessaire soit disponible, etc.

C'est donc très joli au niveau du discours, mais vous savez bien que cela ne sera pas appliqué sur le terrain. Ce qui sera appliqué, c'est ce qui s'applique maintenant: des amendes.

11.07 **Éric Thiébaut** (PS): Madame, je suis bourgmestre depuis douze ans et je peux vous dire que dans ma commune, l'alternative sera appliquée. Nous mettrons les moyens en œuvre pour le faire. Nous nous débrouillerons parce que c'est important pour nous et pour les citoyens.

J'allais justement répondre dans mon intervention à votre question, madame Genot. Je suis d'autant plus convaincu que l'ensemble du dispositif repose sur la prétendue capacité du dispositif à s'autoalimenter d'un point de vue financier. Or, ne nous leurrons pas – je vous rejoins là-dessus: ce mécanisme de médiation et de prestations citoyennes aura un coût important pour les communes.

Si ma confiance est grande en les autorités communales – et pour cause – et en leur capacité à aborder les questions de cet ordre avec mesure et prudence, je ne peux que craindre de voir certaines entités condamnées à appliquer une politique du chiffre pour rencontrer cet objectif d'autofinancement. Mais à chaque commune de prendre ses responsabilités! Le texte de loi n'impose rien aux communes, mais leur propose d'utiliser un cadre.

Le **président**: Madame Genot, vous n'allez pas refaire tout le débat qui a eu lieu en commission!

11.08 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): La loi n'encadre pas. Nous avions proposé que toutes les communes soient obligées de créer le mécanisme pour pouvoir organiser ces prestations citoyennes. Mais, on le voit

sur le terrain à l'heure actuelle, ce n'est absolument pas le cas. Vous dites que quelques bourgmestres le feront mais, dans les faits, ce ne sera pas le cas.

11.09 **Éric Thiébaut** (PS): Je ne vous suis pas, madame Genot!

11.10 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Nous proposions que ce soit obligatoire partout mais cet amendement a été rejeté. Si vous êtes en faveur de ces prestations citoyennes, pourquoi n'avez-vous pas soutenu l'amendement que nous proposions?

11.11 **Joëlle Milquet**, ministre: Si je peux me permettre de répondre, parce qu'il n'était pas nécessaire! Si vous lisiez la loi, vous ne diriez pas cela. Vous avez l'air de dire que ce ne sera pas appliqué.

11.12 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Il faut que ce soit obligatoire!

11.13 **Joëlle Milquet**, ministre: Puis-je m'exprimer?

Le **président**: Madame Genot, je vous demande d'écouter les arguments des autres et de ne pas toujours les interrompre!

11.14 **Joëlle Milquet**, ministre: Madame Genot, ce que vous dites prouve à quel point vous ne connaissez pas le texte! Il est obligatoire, lorsqu'on est face à un mineur, de passer par la médiation. Le mineur n'aura jamais à payer une amende.

Par ailleurs, la commune est obligée de travailler avec des organismes agréés, notamment par les Communautés, en médiation avec des professionnels. Il y aura donc obligatoirement une médiation avec des personnes agréées!

11.15 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Je ne sais pas si la ministre connaît bien le texte de loi. *(Protestations)*

Soyons corrects! Le texte pour les majeurs n'oblige pas les communes à organiser de la médiation et de la prestation citoyenne. Pour nous, c'est un problème. Nous avons donc déposé un amendement pour que ce soit le cas. Comme M. Thiébaut le disait, vu que cela coûte cher, beaucoup de communes ne le feront pas. Nous regrettons donc que cet amendement ait été refusé.

Le **président**: Nous l'avons bien compris!

11.16 **Éric Thiébaut** (PS): Je voudrais revenir un instant sur la question de la jeunesse, car certains ne manqueront pas de dire qu'il s'agit d'un projet tout entier dirigé contre les mineurs, alors qu'il n'en est absolument rien, et qu'il présenterait les jeunes comme la nouvelle classe dangereuse. C'est évidemment excessif et je me réjouis d'ailleurs que, contrairement à ce que d'aucuns espéraient, on n'ait pas pris la voie de sanctionner par ce biais l'absentéisme scolaire, qui aurait totalement dévoyé l'idée même que nous nous faisons de l'éducation publique.

Plus encore, je suis rassuré de constater que la majorité des partis ont adhéré, en commission de l'Intérieur, au principe de permettre la consultation des organisations représentatives de la jeunesse lors de l'élaboration des règlements communaux, puisque c'est à ce niveau que la décision d'appliquer des SAC aux mineurs est finalement prise ou pas. Il s'agit là d'une démarche de responsabilisation qui permet, dès avant la mise en œuvre du projet, d'établir un dialogue entre les autorités locales et une frange importante de la population qui ne se sent pas toujours écoutée.

Le **président**: Monsieur Thiébaut, Mme Genot souhaite intervenir.

11.17 **Éric Thiébaut** (PS): Je suis surpris!

11.18 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Monsieur Thiébaut, dire que l'on va consulter les jeunes dans les communes, c'est de la provocation! Vous savez très bien que les jeunes ont demandé à être consultés dans ce parlement. Vous avez refusé en prétextant le manque de temps, etc. Ensuite, on a continué à travailler le texte quatre semaines plus tard pour toutes sortes de raisons x ou y. Par conséquent, nous avions tout le

temps d'accepter d'auditionner les organisations de jeunesse qui l'ont demandé. Et vous avez refusé ces auditions. Aussi, maintenant agiter une sucette en disant que cela se fera au niveau communal, je trouve cela insultant!

11.19 **Éric Thiébaut** (PS): Monsieur le président, allons-nous refaire ici le débat de la commission ou chaque groupe exprimera-t-il son opinion?

11.20 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le président, je vous remercie.

Madame Genot, nous sommes plusieurs à intervenir car on ne va pas vous laisser dire tout et n'importe quoi!.

Premièrement, en ce qui concerne cette histoire de médiation que vous invoquez, jusqu'à aujourd'hui, le dispositif de sanctions ne prévoyait absolument pas de médiation obligatoire pour les 16-18 ans et cela ne vous dérangeait pas! Il est ahurissant de voir que quand on instaure un système de médiation obligatoire, tout d'un coup vous avez un problème! Je ne comprends absolument pas votre logique. On avait un dispositif qui était tout sauf respectueux de cette dimension éducative, pédagogique; on le modifie pour ajouter cette dimension obligatoire pour les mineurs, et vous le critiquez. Vous n'êtes pas cohérente!

Interrogez-vous sur ce que vous avez fait précédemment et qui était tout sauf favorable à la médiation. *(Applaudissements)*

Deuxièmement, je voudrais réagir aux propos de M. Thiébaut. J'espère que la ministre de l'Aide à la jeunesse de la Communauté française va, pour ces politiques comme pour d'autres, avoir un peu d'envergure et associer les associations de jeunesse à toutes les politiques décidées au niveau des communes. Il y a en effet ce dossier mais il y en a aussi d'autres. Je vais dans le même sens que M. Thiébaut et je demande ici que Mme Huytebroeck, qui a la Jeunesse dans ses compétences, mette en place cette dimension à la Communauté française et associe les associations de la jeunesse aux politiques communales!

Madame Genot, je vous renvoie, vous et votre groupe politique, à vos responsabilités! *(Applaudissements)*

Le **président**: La parole est à Mme Genot et puis à M. Thiébaut, le pauvre, il est interrompu.

11.21 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Je suis désolée, monsieur le président. Il y a un débat et je sais que vous n'aimez pas cela.

Soyons clairs, le débat, c'est ici et aujourd'hui qu'il se tient! C'est aujourd'hui qu'on vote. Dire qu'on consultera les associations plus tard sur quelque chose qui se décide aujourd'hui, c'est se moquer des jeunes. Ce n'est vraiment pas respectueux!

11.22 **Joëlle Milquet**, ministre: Monsieur le président, chère collègue, ce que vous dites n'est pas juste. Vous êtes de fervents défenseurs de la démocratie et nous aussi.

En cette matière, nous disposons d'un double choix démocratique: d'abord, un cadre qui sera voté dans notre parlement; ne vous en déplaise, à part celles des Verts, je n'ai pas entendu beaucoup d'objections dans cette assemblée qui représente l'ensemble de la population. Ensuite, une fois le cadre décidé, il appartient à l'autonomie communale, selon sa démocratie locale, d'accepter ou pas de décider un règlement de sanctions; en outre, une fois le règlement décidé, il lui reste loisible ou non de l'appliquer aux jeunes et de les associer au niveau local.

Affirmer qu'avoir prévu cette implication d'avis obligatoire de la part des institutions de jeunesse locales dans le choix de ce deuxième débat démocratique ne sert à rien, voilà qui est faux. *(Rumeurs)*

Le **président**: Nous avons déjà tenu de tels débats à propos d'auditions refusées; si les commissions ont décidé de refuser des auditions, c'est un fait. Point. Inutile de réécrire l'histoire. Madame Gerkens, le dire une seule fois suffit; inutile de le répéter quinze fois.

11.23 **Éric Thiébaut** (PS): Monsieur le président, je vous remercie. Être un des premiers intervenants dans

un tel débat est évidemment un léger inconvénient.

J'aimerais revenir sur la discussion et l'élaboration des règlements communaux par les conseils car ce sera un moment important dans la mise en œuvre de ce projet de loi.

À ce titre, je tiens à souligner que des éléments essentiels pour une mise en œuvre efficace et harmonieuse restent à publier par voie d'arrêtés. Ces arrêtés, tant en ce qui concerne les services de médiation à organiser que les catégories d'agents publics ou par un public susceptible d'agir en tant qu'agent constatateur, sont indispensables et sensibles. Raison pour laquelle nous en suivrons la rédaction avec la plus grande attention. Nous les attendons impatiemment de la part de notre ministre.

Évidemment, nous porterons la même attention à l'arrêté proposant la convention type à conclure entre les autorités communales et les parquets dont elles dépendent, puisqu'il est prévu qu'une telle convention type serait définie par arrêté. Sans cette convention, il serait impossible de définir le cadre dans lequel communes et parquets travailleront.

Il est également clair que ces arrêtés doivent remplacer les balises placées dans les textes et garantir aussi la plus grande uniformité possible d'application de commune à commune. À ce sujet, je ne peux qu'attirer l'attention des autorités régionales sur le soin avec lequel elles devront assurer leur pouvoir de tutelle sur les règlements qui émaneront des conseils communaux, qui feront le choix de mettre ou non en œuvre le dispositif.

Devant les incertitudes relatives à la manière dont les mesures seront prises sur le terrain, je dois encore féliciter la majorité d'avoir pris soin d'amender le texte en vue d'une évaluation biennale par le biais d'un rapport complet. Il ne s'agit pas là d'une clause de révision mais, sans aucun doute, d'un instrument utile pour jauger la pertinence et l'efficacité d'un dispositif important, sur lequel le législateur pourra s'appuyer.

Enfin, madame la ministre, chers collègues, vous aurez compris que ce n'est pas avec un grand enthousiasme que le groupe socialiste votera ce texte, qui laisse en suspens des questions importantes sur le plan de sa mise en œuvre. Néanmoins, il l'approuvera au bénéfice des balises qu'il a placées et en restant attentif tant aux arrêtés qui doivent venir le compléter qu'à l'évaluation qui devra en être faite d'ici deux ans.

Je vous remercie.

11.24 **Bercy Slegers** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, beste collega's, als men vandaag de kranten openslaat en de media volgt, dan zou men bijna denken dat wij hier vandaag een nieuw systeem in het leven roepen. Welnu, niets is minder waar. Het systeem van gemeentelijke administratieve sancties bestaat al sinds het jaar 1999. Dat wil zeggen dat het exact veertien jaar bestaat.

Het GAS-systeem heeft in de loop van die veertien jaar ook zijn nut bewezen. Op 1 januari 2013 paste 84 % van de Vlaamse gemeenten het GAS-systeem reeds toe. Het is dan ook goed dat wij vandaag het GAS-systeem in een wet zullen gieten. In die wet zijn een aantal zeer belangrijke waarborgen opgenomen.

Ten eerste, de waarborg van de preventie, de verplichte bemiddeling bij minderjarigen en het aanbieden van een gemeenschapsdienst als alternatieve sanctie.

Ten tweede, de betrokkene kan finaal, als hij vindt dat hij onterecht een GAS-boete gekregen heeft, nog altijd naar de jeugdrechter of de politierechter stappen.

Toen ik vandaag de kranten opensloeg, maakte ik een tweede bedenking. Men denkt blijkbaar dat wij hier vandaag over een wet stemmen tegen de jongeren. Niets is minder waar. Jongeren moeten kunnen spelen op de speelpleintjes. Zij moeten kunnen uitgaan en fuiven in hun eigen stad, maar wat gebeurt er als die jongeren het zelf niet meer aangenaam vinden om naar een speelpleintje te gaan omdat er hondenpoep ligt, omdat er graffiti op de speeltuigen gespoten is of omdat de speeltuigen kapot zijn? Wat gebeurt er als die jongeren het niet meer fijn vinden om te fuiven in hun eigen gemeente omdat een groepje alles terroriseert, ervoor zorgt dat er altijd heibel is of dat men alles kort en klein slaat wanneer er een fuif is?

Het is om dergelijke situaties die zich in de praktijk wel voordoen, aan te pakken dat wij de GAS willen inzetten. Die situaties kunnen worden aangepakt door kort op de bal te spelen, met een verkorte procedure, waarbij de focus op preventie ligt.

Collega's, het moet gezegd dat de overlastfenomenen in Antwerpen absoluut niet dezelfde zijn als in, pakweg, Ieper. Tachtig procent van de zaken zal wel soortgelijk zijn, maar twintig procent zal totaal verschillend zijn. Er is ook een scheidingslijn tussen grootsteden en landelijke gebieden op het vlak van overlast. Daarom is maatwerk zo belangrijk. Dat is de reden waarom CD&V het pleidooi om een vaste, allesomvattende definitie te maken niet ondersteunt.

Een dergelijke definitie zal immers nooit sluitend zijn. Een dergelijke definitie zal nooit het ongewenst gedrag dat wij in bijvoorbeeld Antwerpen of Ieper volledig willen aanpakken, kunnen omschrijven of vastleggen.

Wij kunnen er niet omheen dat wij op diverse tijdstippen als politiek verantwoordelijken worden aangesproken over de veiligheid of onveiligheid in onze buurten, wijken en gemeenten. Die onveiligheid, of ook vaak een subjectief onveiligheidsgevoel, vindt haar voedingsbodem in het verdwijnen van sociale controle en sociale cohesie, in het verdwijnen van het respect ten opzichte van de omgeving, met verloedering tot gevolg. De mensen verwachten dat wij als politici daartegen optreden. Sinds 1999 en tot nu toe, doen wij dat in 83 % van de gemeenten met succes.

CD&V hecht veel belang aan de autonomie van de lokale overheden. Vorig jaar hebben er gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden en er zijn nieuwe besturen geïnstalleerd. Het is van belang dat die vertegenwoordigers van de bevolking, op een niveau het dichtst bij de burger, de lokale democratie kunnen laten spelen. De gekozenen in de gemeenteraden hebben de beste voeling om te weten wat overlast is, om te weten wat er loos is en op welke manier dat aangepakt kan worden, in debat met de jeugd en met het middenveld.

In de wet is in een verplichte terugkoppeling voorzien naar de jeugdraad als de GAS-boetes opgelegd worden aan veertienjarigen. Die zinsnede is eigenlijk overbodig in de wet, want wij zouden die verplichting er niet in hoeven te zetten. Elk bestuur dat zichzelf respecteert, zal immers, als het een beslissing neemt van dergelijke omvang, altijd terugkoppelen naar de adviesraden in zijn gemeente, zoals de jeugdraad. Er heerst echter veel scepticisme over deze wet, er is veel kritiek op of men vertrouwt er niet op dat die terugkoppeling zal gebeuren. Daarom is het toch belangrijk dat in de wet ingeschreven en gebetonneerd staat dat er een terugkoppeling moet zijn naar de jeugdraad, naar de jeugdverenigingen in elke gemeente. Op die manier is er geen discussie mogelijk over de interpretatie.

De invoering van gemeentelijke administratieve sancties vanaf veertien jaar is volgens de wet geen verplichting. De gemeenten beslissen daarover opnieuw zelf. Dat zal dus verschillen van gemeente tot gemeente. In steden en grootsteden zullen veertienjarigen misschien wel gesanctioneerd worden en in landelijke gebieden veel minder.

In de kranten lezen wij vandaag statements van verschillende burgemeesters die zeer nadrukkelijk stellen dat er in hun gemeente geen nood is om de leeftijd te verlagen. Welnu, dat is goed, zoveel te beter. Net de burgemeesters, net de lokale democratieën, zijn het best geplaatst om te beslissen of die wetgeving in hun gemeente al dan niet toegepast moet worden, of er zich al dan niet problemen voordoen met jongeren, of zij al dan niet bepaalde overlastfenomenen willen aanpakken.

Wij stemmen vandaag niet over een leeftijdsverlaging van de GAS-boetes waarbij wij aan alle veertienjarigen in heel België verplicht een boete opleggen. Neen, wij stemmen over een kaderwet, die de gemeenten instrumenten aanreikt om hun eigen veiligheidsbeleid te voeren.

11.25 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Slegers, ik zou u graag een vraag stellen.

Ik hoor u net op een fantastische manier opperen dat wij op gemeentelijk niveau met de jeugdraden moeten praten. Waarom zijn zij in de commissie dan niet gehoord?

11.26 **Bercy Slegers** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Dedecker, alle partijen hebben de Vlaamse Jeugdraad ontmoet. Zij hebben ook verschillende, andere jeugdorganisaties gesproken. Wij hebben meer dan een jaar op het voorliggend ontwerp gewacht. Wij hebben tijdens dat jaar ons werk gedaan en met verschillende organisaties, zowel intern als extern, gesproken.

11.27 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Wanneer wetgevend werk naar de commissie komt, worden de betrokken partijen uitgenodigd. U spreekt over de krant en zegt dat de pers er een karikatuur van maakt. Ik was ook niet in de commissie.

11.28 **Bercy Slegers** (CD&V): Ik zeg dat niet.

11.29 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Geef mij een ogenblik. Ik maak mijn redenering af. U verklaart dat in de pers van de GAS-boetes een karikatuur wordt gemaakt. Wat ik lees in de pers, is vooral dat alle 213 groepen – ik wist zelfs niet dat er zo veel zijn – protesteren dat geen enkele van hen is gehoord.

U verdedigt op dit moment het ontwerp door te stellen dat het de willekeur in de gemeenten tegen zal gaan. Ik geloof niet dat in de gemeenten de willekeur wordt tegengegaan. Het tegendeel is waar. Ik zal echter straks meer uitleg ter zake geven.

Waarom zegt u dat het tijd wordt dat wij de willekeur op gemeentelijk niveau tegengaan, terwijl u het hier tijdens het wetgevend werk ter zake vertikt de 213 organisaties uit te nodigen en te vragen wat hun bezwaren zijn? Dat is mijn vraag.

11.30 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zou bij het punt van de hoorzittingen een toelichting willen geven.

Het is natuurlijk waar dat wij geen hoorzittingen hebben gehouden, omdat – laten wij de waarheid geen geweld aandoen – het ontwerp nogal laat is ingediend. Wij hebben er enige tijd op moeten wachten. Wij hebben vervolgens samen beslist schriftelijke consultaties te houden.

Ik moet u in alle eerlijkheid en objectiviteit meedelen dat ik, eerlijk gezegd, ook wel de voordelen van zulke schriftelijke consultaties zie. Ten eerste, de veelzijdigheid is groter. Ten tweede, de betrokken instanties moeten een consistent betoog opbouwen. Ik zie, eerlijk gezegd, ook de voordelen in van het lezen van de afgeleverde stukken. Het is vaak gemakkelijker om zoiets te doen.

Dat gezegd zijnde, klopt het natuurlijk ook dat het ene het andere niet moet beletten. Ik zie niet in waarom na de goedkeuring van voorliggend ontwerp het lokaal overleg plots zou moeten stilvallen. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat tussen de ene en de andere partij altijd zal worden gepraat.

Ik zal straks over de parlementaire procedure uitweiden.

Mijnheer Dedecker, bij de parlementaire procedure stel ik mij de vraag of hoorzittingen tot veel meer zouden hebben geleid dan wat tot nu toe in de documenten in kwestie te vinden is. Het tegendeel is volgens mij waar.

11.31 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Het is gemakkelijker om schriftelijke adviezen naast zich neer te leggen dan een mondelinge bijeenkomst.

In een parlement hoopt men dat er tijdens een discussie naar elkaar wordt geluisterd, in dit geval naar derden, dat er bijsturingen komen, dat bepaalde suggesties van ervaringsdeskundigen worden opgenomen en dat ze tot een dynamiek leiden van tekstuele bijsturing. Dat is in dezen net niet gebeurd. Als 213 organisaties, een nooit geziene mobilisatie van het middenveld, klagen dat ze niet gehoord zijn, dan betreft het hier niet enkel een formele uitnodiging voor de hoorzitting in de commissie voor de Binnenlandse Zaken. U hebt simpelweg niet geluisterd, mevrouw de minister. U wilde niet ingaan op hun suggesties. De jongerenorganisaties en de jeugdraden in het bijzonder hebben alle redenen om sceptisch te zijn over de beloftes om hen op lokaal vlak te horen. Zal men daar dan wel luisteren? Of legt men hun suggesties daar ook naast zich neer?

11.32 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Monsieur Bracke, vous êtes président de la commission. Des contributions écrites ont effectivement été demandées et elles apportaient beaucoup d'éléments. Mais vous avez, après cela, reçu deux courriers, l'un des délégués aux droits de l'enfant francophone et néerlandophone qui demandaient à être entendus, l'autre de M. Demotte, ministre de l'Enfance, qui demandait la tenue d'auditions. Encore une fois, le débat a été cadenassé et ces gens n'ont pas pu être entendus alors qu'ils l'ont demandé. Je trouve cela déplorable.

Le **président**: Sur cet aspect-là des choses, je crois que tout le monde a déjà pu s'exprimer. On peut émettre des regrets, et je suppose que dans vos interventions respectives vous allez le souligner, mais nous n'allons pas à chaque fois rouvrir le débat sur le fait qu'il n'y a pas eu d'auditions. Cela a été décidé à un certain moment, c'est un fait. La commission a décidé majoritairement qu'il n'y aurait pas d'auditions, il n'y a pas eu d'auditions. Nous n'allons pas ici remettre en route le travail de la commission. On peut le regretter, mais pas en débattre.

(…): (…)

Le **président**: Tiens, vous êtes réveillé, vous, maintenant?

11.33 **Bercy Slegers** (CD&V): Mevrouw Brems, u zegt dat er niet geluisterd werd, maar er werden toch een aantal amendementen aangebracht, onder andere het amendement waarbij de jeugdraad verplicht geconsulteerd wordt op het moment dat er aan minderjarigen een boete opgelegd is. Dat is toch een belangrijke wijziging en het kan een antwoord zijn op de bemerkingen van de middenveldorganisaties. Ook aan de procedure is een en ander gewijzigd.

Een verbetering aan deze wet is dat bij de invoering van de GAS-boete vanaf veertien jaar voorzien is in een uitgebreide procedure van ouderlijke betrokkenheid en bemiddeling. Vooraleer de procedure bij een minderjarige start, zullen de ouders, de minderjarigen en de stad, in de persoon van de sanctionerende ambtenaar, samengebracht worden en zal men dialogeren over het te sanctioneren gedrag. Dit is een belangrijk opvoedkundig aspect. Daarna pas zal een GAS-procedure in gang treden.

Wij vinden het gehoord worden van die jongere, samen met zijn ouders en als hij dat wenst ook met een advocaat, toch een belangrijk aspect dat de rechtszekerheid ook inbouwt. Als hij dan finaal nog steeds naar de rechter wil, dan kan hij dat.

Onze partij heeft aangedrongen op de mogelijkheid tot samenwerking tussen gemeenten, zodat er meer uniformiteit is in de GAS-reglementen. In de verschillende gemeenten van een zelfde zone en een zelfde gerechtelijk arrondissement kan een gezamenlijk reglement ingevoerd worden. Dat bevordert dan weer de duidelijkheid. Dat was ook een opmerking van het middenveld. Ook de bevoegdheden van de provinciale en gewestelijke ambtenaren inzake GAS worden nu duidelijk vastgelegd.

Het ontwerp voorziet nu ook in de oprichting van een gemeentelijk register van overtredingen. Een opmerking van het middenveld was ook dat er geen transparantie en opvolging is. Wel, hierdoor zullen wij in de toekomst cijfergegevens hebben. Wij zullen in de toekomst kunnen evalueren in welke gemeente men welke boetes toepast en hoe men de sancties of de procedure voor de sancties effectief toepast in de gemeente. Dat is zeer belangrijk.

De eerste evaluatie zal kunnen plaatsvinden binnen twee jaar, want op heden zijn er geen cijfers. Ik heb zelf nog een vraag daarover gesteld aan verschillende ministers en men heeft geen cijfers. Dat is dus ook een aanpassing van de wet ten goede.

Collega’s, de laatste dagen worden wij als Parlementsleden bestookt met mails, sms’en en tweets met informatie zoals “GAS-wet staat jong zijn in de weg”. Laat het duidelijk zijn, ik vind het *not done* dat een jongere een GAS-boete krijgt omdat hij een broodje eet op een bank. Hetzelfde geldt voor sneeuwballen gooien. Als een jongere na een broodje te hebben gegeten op een bank afval achterlaat rond de bank en het niet in de vuilnisbak gooit, dan is dat wel ongepast gedrag. En wij willen sluikstorten tegengaan. Dat geldt trouwens niet alleen voor jongeren, dat geldt voor iedereen, meerderjarigen en minderjarigen.

Absurditeiten waarbij men voor het gooien van sneeuwballen of voor het eten van een broodje op een bank een boete krijgt, willen wij uit onze reglementen krijgen. Dat moet gescreend worden. Die absurditeiten moeten eruit.

De finaliteit moet zijn: wat is overlast in mijn gemeente? En dat moet goed bediscussieerd zijn. Het feit dat dit GAS-systeem bestaat, is indirect ook een bescherming voor de jongeren. Ik heb daarstraks het voorbeeld gegeven van de speelpleintjes en de fuiven. Op die manier zal de jongere weten dat wanneer een andere jongere of een meerderjarige ongepast gedrag vertoont tegenover hem, die persoon daarvoor zal worden bestraft.

De wet is absoluut niet gericht tegen jongeren, maar tegen ongepast gedrag van meerderjarigen en minderjarigen.

Een andere, vaak gehoorde kritiek is…

11.34 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Ik hoor u graag zeggen dat u die absurditeiten uit de reglementen wilt, maar wat doet deze wet volgens u om deze absurditeiten uit de reglementen te krijgen? Dat is nu net een van de grote problemen met de voorliggende wet. Er is geen evaluatie geweest, maar de 213 organisaties hebben de facto wel geëvalueerd en hebben heel veel absurde, willekeurige toepassingen vastgesteld. Wat doet deze wet daaraan? Niks!

Wij hebben twee voorstellen gedaan. Wij hebben een lijst voorgesteld, zoals in Nederland, en een toezichtscommissie. Geen enkele partij van de meerderheid, noch de N-VA, heeft de discussie nog maar willen aangaan. Op welke manier gaat u daaraan tegemoetkomen? Ik vind het ontroerend om al die burgemeesters hier te horen zeggen dat zij het goed zullen doen in hun gemeente. Tof! Doen!

Het is nu donderdagnamiddag en u bent allemaal federaal Kamerlid. Het is vandaag onze taak om een federaal kader te creëren. Het is in dat federaal kader dat wij ervoor moeten zorgen dat die andere burgemeesters uit de hand lopende zaken in hun gemeenten kunnen voorkomen;

11.35 **Bercy Slegers** (CD&V): Mevrouw Brems, ik stel vast dat u blijkbaar geen vertrouwen hebt in de lokale mandatarissen van dit land. Er zijn net gemeenteraadsverkiezingen geweest. Deze mensen moeten de reglementen op een democratische manier screenen en binnen zes maanden treedt de wet in werking. CD&V roept haar mandatarissen op om de reglementen te screenen en ervoor te zorgen dat de absurditeiten eruit worden gehaald. Het zou te verregaand zijn om vanuit Brussel betuttelend op te treden tegenover de gemeenten met gemeentelijke reglementen die door democratische gemeenteraden werden goedgekeurd.

11.36 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Dat is volgens mij geen antwoord, mevrouw.

Mevrouw Brems heeft een vraag gesteld waarop ik ook graag het antwoord zou krijgen. Ik zal de vraag dan ook herhalen. Ik hoor u spreken over betuttelingswetten en regelneverij. Wie zal er optreden tegen die onnozele wetten? Ik zal er straks een stuk of twintig voorlezen, zodat u op de hoogte bent. Wie zal er optreden tegen de bestaande betuttelingswetten? Ik denk dan bijvoorbeeld aan het uitkloppen van matten op het voetpad. Ik weet ook wel dat de stofzuiger al bestaat sinds 1901, maar toch. Wie zal er optreden tegen de onnozele wetten die worden uitgevaardigd? Wie zal dit doen?

11.37 **Bercy Slegers** (CD&V): Het zijn geen onnozele wetten, mijnheer Dedecker, waarnaar u verwijst, maar onnozele gemeentelijke reglementen.

Die reglementen zijn goedgekeurd door mensen die democratisch zijn verkozen. Binnen zes maanden wordt deze wet van kracht. Het is de taak van de gemeenteraad om in de volgende zes maanden ervoor te zorgen dat die reglementen worden gescreend en opnieuw door de gemeenteraad passeren. Het zijn de gemeentelijke mandatarissen die dus die wetten zullen goedkeuren.

11.38 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Ik zou graag de proef op de som nemen. In Mortsel is het verboden aan de deuren te bellen of te kloppen met het doel een aalmoes te bekomen. Kinderen kunnen dus geen Driekoningen of Sint-Maarten gaan zingen in Mortsel. Vindt u dat een fantastische zaak?

Mijnheer de voorzitter, de collega’s vragen, dus wij draaien. In Lokeren, een Vld-gemeente, is het verboden personen te doen schrikken. Ik denk dat bij het lezen van het GAS-reglement zowat iedereen zich een bult schrikt. In Lokeren is ook verboden, mijnheer de burgemeester van Mechelen, het beoefenen van waarzeggen, het uitleggen van dromen, kwakzalverij en aanverwante praktijken. Ik denk dat de folders voor de gemeenteraadsverkiezingen daar mogen verboden worden. Het is inderdaad karikaturaal, we kunnen daar allen om lachen.

Zeg me nu eens, mevrouw de minister, mijnheer de burgemeester van Mechelen, welke instantie deze karikaturale wetten er tussenuit zal halen? Wie zal dat controleren? Wanneer een gemeente zulke

dwaasheden begaat, is er dan een instantie die daarboven staat en dat zal tenietdoen?

De **voorzitter**: In Mechelen is er een burgemeester, inderdaad.

11.39 **Bercy Slegers** (CD&V): Mijnheer Dedecker, ik zal u antwoorden en vraag om daarna verder te kunnen doen. Wij hebben zaterdag met CD&V een afdelingsdag waarop alle lokale mandatarissen zijn uitgenodigd. Ik nodig u daar uit; als u wilt, kunt u komen. Dan zult u zien dat wij uitleg geven over de toepassing van de GAS-wet.

11.40 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mevrouw, ik kom spreken voor CD&V. U nodigt mij uit? Wel, ik kom!

11.41 **Bercy Slegers** (CD&V): Om te luisteren, niet om te spreken.

Collega's, een andere vaak gehoorde kritiek luidt: "Welk nut heeft het jongeren een geldboete te geven? De ouders betalen die geldboete toch." Wel, wij van CD&V willen die geldboete ontraden. Wij willen het cascade-effect benadrukken. Bemiddeling is in eerste instantie verplicht voor minderjarigen, maar het gemeentelijk reglement kan bepalen dat ook voor meerderjarigen de bemiddeling verplicht is. Wij willen dat men in tweede instantie een gemeenschapsdienst aanbiedt en pas in derde instantie een geldboete.

De afgelopen dagen werden wij geconfronteerd met maar liefst 231 middenveldorganisaties die ingingen op de mobilisatie van de Vlaamse Jeugdraad. Mevrouw Brems, dat is inderdaad heel wat. Wij gaan ze ook niet uit de weg. Zij geven een zeer belangrijk signaal, waar wij niet doof voor mogen zijn. Wij van CD&V reiken de hand aan die middenveldorganisaties en aan de jeugdraden in de verschillende gemeenten om het debat te voeren in de gemeenteraden, want het zijn de gemeenteraden die hun GAS-reglementen in de volgende maanden zullen screenen, wijzigen en toepassen. Grijp die kans om te debatteren en om de absurditeiten uit de GAS-reglementen te kunnen weren.

Ik meen in dit betoog te hebben benadrukt dat deze wet ook heel veel voordelen heeft. Misschien kunnen wij de Vlaamse Jeugdraad niet honderd procent tevreden stellen, maar wij zijn van oordeel dat deze wet toch voor negentig procent een antwoord biedt op de kritiek. De wet biedt voordelen op het vlak van preventie, procedure, transparantie, bemiddeling en rechtszekerheid van de jongeren.

CD&V zal deze wet goedkeuren, omdat het een kaderwet is waarbij onze lokale mandatarissen de verantwoordelijkheid krijgen om op maat van hun gemeente of regio aan overlastbestrijding te doen. Het gaat hier niet om betutteling vanuit Brussel, maar om de verantwoordelijkheid van de gemeenten op basis van vier krachtlijnen.

Hiermee sluit ik dan ook mijn betoog af. Screen de gemeentelijke reglementen en haal de absurditeiten eruit. Discussieer met de jeugdraad en het middenveld in de gemeente over wat overlast is. Pas het cascadesysteem toe: bemiddeling, alternatieve sanctie en in een laatste fase de boete. *Last but not least*, laat het gezond verstand primeren. Als er geen problemen zijn met veertienjarigen in uw gemeente, pas dit dan niet toe.

11.42 **Jacqueline Galant** (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, le groupe MR se réjouit de l'adoption de ce projet de loi sur les sanctions administratives communales. Nous souhaitions des avancées dans ce domaine. Nous avons d'ailleurs largement contribué au débat en déposant en mai 2012 une proposition de loi allant dans le sens d'un certain nombre d'améliorations d'un système qui, comme l'a dit Mme Slegers, est déjà d'application depuis un long moment et qui produit des résultats.

Sur le principe, il est pour nous une évidence que le système pénal peine à apporter une réponse efficace aux infractions qui nuisent à la sécurité et au bien-être quotidien des citoyens. Á partir de ce constat, deux possibilités: soit on se désole de la situation et on se satisfait d'une irresponsabilité générale et structurelle, soit on essaye de trouver une solution pragmatique. Et pour nous, le système des sanctions administratives est une solution pragmatique. Ce système est peut-être perfectible, mais il a le grand mérite d'apporter une réponse rapide aux infractions à l'origine de certaines nuisances qui pèsent sur le quotidien de nos concitoyens.

Auparavant, ces mêmes infractions ne faisaient bien souvent même pas l'objet de poursuites par le parquet. Les sanctions administratives sont donc un système qui fonctionne plutôt bien. Il n'est pas inutile de le

rappeler et en ma qualité de bourgmestre, je pourrais donner de nombreux exemples.

Il importe également de rappeler que les comportements visés par les sanctions administratives sont des infractions aux normes de la vie en société, qu'il s'agisse d'infractions pénales mineures ou d'incivilités communales. Tous ceux qui commettent ces infractions sont visés.

Le message est donc on ne peut plus clair: toute méconduite appelle une réaction de la société, que ce soit par la voie d'amendes, de mesures de prestations ou de simple rappel de la norme. C'est pour nous un point essentiel, tant nous sommes convaincus du rôle déterminant du rappel du respect de la norme et du rôle éducatif et civique de ce rappel pour tous, des mineurs jusqu'aux seniors.

Pour avoir participé à plusieurs débats consacrés aux sanctions administratives, je n'ignore pas la fausse polémique qui concerne l'application des sanctions administratives aux mineurs. Loin de vouloir passer ce débat sous silence, je voudrais préciser ceci. Le système de sanctions administratives s'applique déjà aux mineurs dès l'âge de 16 ans.

Avec ce nouveau texte, on a voulu tenir compte d'une certaine évolution de la société. Les jeunes sont de plus en plus tôt auteurs d'infractions. On peut le déplorer, mais c'est un fait. Le nier serait irresponsable. L'un des objectifs est donc de viser un âge où l'on peut penser qu'ils sont parfaitement conscients de leurs actes et du fait que ces derniers sont en rupture avec la norme.

Cela étant dit, je n'aurai pas la prétention d'entrer dans le débat sur l'approche philosophico-politique de la répression des infractions commises par les mineurs. Je laisse cela aux spécialistes. Qu'ils spéculent sur ces aspects abstraits tant qu'ils le veulent!

Selon moi, le premier objectif est le rappel du respect de la norme et le refus de l'impunité. Cependant, j'attire votre attention sur le fait que cet aspect constitue également en lui-même un début de réponse éducative, d'autant plus que s'agissant des mineurs, les mesures de type éducatif sont, au préalable, obligatoires: dialogue avec les parents, médiation avec la victime, prestations d'intérêt général, et j'en passe. Même lorsqu'il y a amende, il s'agit d'infliger au pire une amende raisonnable d'un montant de 175 euros. Comme vous le voyez, ce n'est pas Guantanamo!

Par ailleurs, il ne faut pas focaliser l'intérêt de ce texte et tout le système des sanctions administratives sur les jeunes. Les incivilités ne sont pas l'apanage de ces derniers. Le texte s'adresse à tous. Dire qu'il s'agit d'un projet anti-jeunes, c'est apporter une lecture biaisée et empreinte de parti pris envers les jeunes. Cela induit l'idée que les jeunes sont tous auteurs d'infractions et, au final, c'est se montrer bien plus stigmatisant envers les jeunes que ne l'est l'esprit de ce projet de loi.

Comme je l'ai dit au début de mon intervention, le MR se félicite de l'adoption de ce texte qui a fait l'objet d'améliorations tout au long des discussions parlementaires, améliorations auxquelles nous avons largement participé, notamment en proposant l'introduction d'une procédure de flagrant délit. Cet amendement a reçu le soutien de l'ensemble des groupes de la majorité. Au final, il constitue un élément particulièrement fort et positif du projet.

La volonté politique portée par le MR de voir les actes répréhensibles sanctionnés plus rapidement était déjà inscrite dans l'accord de gouvernement. Cette volonté a été confortée et mise en œuvre concrètement au sein des arrondissements judiciaires avec la mise en place des chambres de flagrant délit. Elle est à présent confirmée dans le cadre des sanctions administratives communales, ce dont nous nous réjouissons.

Nous pensons que le fait de rapprocher le plus possible le moment de la sanction du temps de la commission de l'infraction permet de lutter contre le sentiment d'impunité, un sentiment aux conséquences dévastatrices tant pour la victime qui se sent abandonnée par la société que pour l'auteur qui se sent conforté dans son acte laissé sans réponse.

Le projet de loi va donc, pour nous, clairement dans le bon sens grâce aux améliorations qu'il apporte. Le système des sanctions administratives sera encore plus efficace. Par conséquent, nous voterons ce texte avec la plus grande satisfaction.

11.43 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega’s, ik zal de verschillende bepalingen van onderhavige wetsaanpassing niet overlopen en mij beperken tot een aantal voor mij, mijn fractie en sp.a

essentiële punten.

Voor ons gaat het hier over de vraag welk soort samenleving wij willen. De sp.a wil een samenleving die leefbaar is, waar mensen zich goed voelen. Wij doen aan politiek, omdat wij het goed voorhebben met onze burgers, of zouden moeten voorhebben, of we nu Parlementsleden zijn of een lokaal mandaat uitoefenen.

Uit de reactie van Groen kreeg ik de indruk dat men hier in het Parlement met serieuze zaken en op lokaal niveau met minder serieuze zaken bezig is.

Als wij het goed voorhebben met de mensen, moeten wij naar hen luisteren. Wat zeggen de mensen in al die steden en gemeenten? Zij zeggen dat ze genoeg hebben van al die overlastproblemen waarmee ze worden geconfronteerd, en ze gaan niet naar het Parlementslid in Brussel maar naar de burgemeester, de schepen of het gemeenteraadslid in hun gemeente met de vraag om dat op te lossen.

Wellicht werd dat twintig jaar geleden zo opgelost. Misschien waren er minder overlastproblemen, misschien had Justitie minder werk dan vandaag en deed het departement er wel iets aan. Alleen stel ik vandaag vast dat het parket en Justitie niet bezig zijn met overlastproblemen.

De heel eenvoudige vraag die hier vandaag voorligt, is of wij aan die overlastproblemen, die bij elke bevraging van de lokale bevolking tot de top vijf behoren, een oplossing willen geven wanneer we vaststellen dat het parket dat vandaag niet doet.

Wij zeggen daarop volmondig ja. Wij moeten daaraan als politici niet alleen in Brussel, maar ook in de dorpsstraat, een oplossing geven.

Die oplossing is inderdaad de gemeentelijke administratieve sanctie. Die werkt. Tot voldoening van velen werkt ze. Die mogelijkheid werd veertien jaar geleden aan de gemeenten geboden en wij zien dat ze in heel veel gemeenten tot grote voldoening werkt.

Net zoals wij ooit zotte rechtspraak tegenkomen, komen wij ook zotte GAS-boetes tegen. Na een zotte rechtspraak en een zot vonnis hoor ik niemand roepen dat we Justitie als systeem moeten afschaffen. We moeten enkel de zotte vonnissen vermijden, net zoals we de zotte GAS moeten vermijden.

Ik begrijp de reactie van de Groenfractie niet helemaal. Aan sommige uiteenzettingen houd ik het gevoel over dat ze tegen de GAS is. De adjunct-fractieleider zei net dat Justitie het moet oplossen, omdat dat de beste waarborg biedt. Als Groen ervoor kiest dat Justitie het probleem moet oplossen, dan betekent dat vandaag straffeloosheid.

Moet Justitie het oplossen? Daarover wil ik discussiëren. Willen wij minderjarige wildplassers en sluikstorters naar de jeugdrechter sturen? Neen, ik denk dat GAS-boetes een betere oplossing zijn voor jongeren.

Het is gemakkelijk om te roepen dat Justitie het moet oplossen. Zo hoeft men zelf niets te doen en kan men de schuld bij iemand anders leggen. Intussen gebeurt er niets. Er zijn inderdaad enkele minderjarigen in onze samenleving die de boel verpesten voor de rest. Moeten we hen voor die kleine feiten van overlast naar de rechtbank sturen?

11.44 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Ons standpunt is heel duidelijk: wij zeggen niet dat GAS op geen enkel ogenblik kan.

Sluikstorten en wildplassen zijn voorbeelden waarvoor wij GAS-boetes ook aanvaardbaar vinden. De voorbije jaren worden er echter meer en meer zaken doorgeschoven. Diefstallen en winkeldiefstallen kunnen daarmee worden aangepakt. Het grote probleem is dat overlast heel vaag gedefinieerd is.

In een advies van een oud-vrederechter en oud-politierechter staat dat overlast, voor de wijziging van de politierechtbanken in 1995 en zelfs op vordering van een politiecommissaris, voor de politierechtbank kwam. Door de hervorming van de politierechtbanken, die dan verkeersrechtbanken geworden zijn, is die functie volledig weggevallen, zijn die dossiers nooit meer doorgestroomd, is op het terrein een probleem ontstaan en werden lokale bestuurders geconfronteerd met problemen die niet meer opgelost raken. In 1999 heeft men de GAS ingevoerd, oorspronkelijk voor dergelijke, zeer duidelijke overlastfenomenen. Dat kan, voor bepaalde zaken die heel specifiek zijn bepaald, maar de slinger slaat nu helemaal door naar de andere kant.

Men breidt het systeem uit met misdrijven zoals winkeldiefstallen of met heel vage begrippen zoals overlast. Dat gaat veel te ver.

11.45 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Uw analyse dat die zaken op een bepaald ogenblik door Justitie niet meer bestraft of bekeken werden, klopt. De vraag is dan: hoe lossen wij het vandaag op? U zegt dat het over een hele lijst gaat. Dan rijst natuurlijk de vraag of het lokale niveau niet de meest aangewezen plek is om te bepalen en vast te stellen wat in de betreffende gemeente de echte overlastproblematiek is.

Ik meen dat die zaken beter in de gemeenteraad bekeken worden dan hier in het Parlement. De gemeenteraad is de plaats waar de echte discussie over lokale overlastproblemen gevoerd moet worden. Ik wil in mijn stad niet geconfronteerd worden met de overlastproblematiek van Antwerpen of Gent. Ik heb daar niets aan. Vice versa is men in Antwerpen niet geïnteresseerd in de overlastproblemen in mijn stad. Ik meen dat de gemeenteraad het aangewezen niveau is om die zaken te bespreken.

De Groenfractie oppert de idee om nog maar eens een commissie, namelijk een toezichtscommissie, op te richten. Maat die toezichtscommissie in dezen is toch wel de gemeenteraad? De gemeenteraad bepaalt wat lokale overlast is en of hij die overlast wil bestraffen. De gemeenteraad beslist of het meerderjarigen of minderjarigen betreft. De gemeenteraad beslist of er een geldboete opgelegd moet worden en hoe hoog die moet zijn, dan wel of er een mogelijkheid tot alternatieve bestraffing nodig is. De gemeenteraad beslist over al die zaken.

De gemeenteraad kan die zaken ook ieder jaar opnieuw evalueren en de zottigheden, waarover wij het af en toe hebben en die wij af en toe in de krant lezen, eruit halen. Laat dat nu toch gebeuren op het meest democratische niveau dat er bestaat voor die zaken.

Er werd terecht naar Mortsel verwezen. Daar heeft Groen het jaren voor het zeggen gehad. Ik ben ter voorbereiding even naar de website van Mortsel gaan kijken, waar mevrouw Pira – een van de twee burgemeesters van Groen – van 2001 tot 2012 burgemeester was. In 2008 en 2009 is daar een hele GAS-reglementering in de gemeenteraad goedgekeurd. Het gaat om bijna 250 artikelen. Ongetwijfeld zijn daar ook kwesties bij waarvan men zich vandaag afvraagt of die via GAS-boetes moeten worden aangepakt. Op de website van de stad Mortsel staat: "De stad Mortsel heeft 13 ambtenaren in dienst die gemeentelijke administratieve sancties mogen uitschrijven. Wij stellen vast dat het een effectief middel is om op te treden tegen kleinere vormen van overlast die vroeger onbestraft bleven."

Er is misschien een verschil tussen de mandatarissen van Groen op lokaal vlak, die weten waarover ze spreken, en de mandatarissen op federaal niveau, die zaken vertellen die in de praktijk, op het terrein, weinig kloppen.

11.46 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer Vanvelthoven, ik heb de website van Mortsel of andere steden niet bekeken. U haalt het aan en er zullen in de reglementen zeker en vast zaken staan waarmee wij allemaal problemen hebben.

De vraag is – die cijfers hebt u misschien ook gevonden – of het in 95 % van de dossiers waarin men is opgetreden, niet ging over sluikstorten en wildplassen?

Dat is de essentie. Dat moet echt wel kunnen. Het is al te gemakkelijk om te verwijzen naar een gemeente. Hebt u een aanwijzing dat daar ooit een of ander onnozel reglement is toegepast of dat daar een of andere onnozele toestand is ontstaan? U werpt dat zomaar in het publiek zonder dat u daarvan een voorbeeld kan geven.

Wij maken hier het federaal kader. Ik wil het debat hier voeren, want het kader dat wij hier bepalen, zal richtinggevend zijn voor wat een gemeente later kan doen.

Mijn fractie wil dat kader heel duidelijk maken en wat ons betreft heel streng, om te vermijden dat gemeenten in de praktijk totaal onaanvaardbare situaties veroorzaken. Het debat moet eigenlijk gaan over de vraag hoever wij willen gaan en welk kader wij hier aan de lokale besturen kunnen aanbieden. Dan zullen zij ook verplicht zijn om binnen dat kader te blijven. Dat is de essentie van het debat.

Als het kader heel strak is, zullen alle gemeenten hun reglementen ook moeten aanpassen om binnen dat kader te blijven.

Dat is de essentie van het debat.

11.47 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): De essentie van mijn verwijzing naar Mortsel is dat, in de helft van de gemeentes waar u het voor het zeggen had, uw burgemeester heeft gezegd dat het goed was binnen het kader dat in het Parlement is bepaald. Op de website schrijft u zelfs dat het een effectief middel is. Kom dus vandaag niet zeggen dat het allemaal flauwekul is. Het is ook iemand van Groen die dat gezegd heeft, die gebruikmaakt van het kader dat wij in het Parlement bepaald hebben. Als u het vandaag over "zottigheden" hebt, dan gaat het over zottigheden uit het verleden, het oude kader waarin uw burgemeester is ingestapt. Over dat kader gaat het. Binnen dat kader zijn er inderdaad zottigheden gebeurd. Laat dat echter over aan de gemeenteraad. Welk probleem heeft Groen er nu mee dat de gemeenteraad beslist wat eigen is aan de gemeente en wat overlast is voor de gemeente? Als men dat aanpakt, wat hebt u daar dan in godsnaam tegen? Wij bepalen hier het kader en dat zal straks goed afgelijnd zijn.

Het laatste wat ik daarover wil zeggen — daarover heeft iedereen wel een punt — is dat wij inderdaad geen globale cijfers hebben. Daarover wil ik mee in discussie gaan. Daarom hebben wij het amendement ingediend dat bepaalt dat de minister om de twee jaar naar het Parlement moet komen met een evaluatie en de cijfers. Gaat het over meerderjarigen of minderjarigen en welke feiten werden bestraft? Dan kunnen wij hier de discussie in globo voeren. Dat was de reden voor het amendement. Daar wil ik in meegaan.

Wat wij vandaag vragen, is in mijn ogen een beperkte aanpassing van het huidig kader, een aanpassing waarover veel te doen is. Het gaat over het verlagen van de leeftijdgrens van zestien tot veertien jaar. In Mortsel bestond het trouwens al tot zestien jaar. In heel veel gemeenten zal men geen gebruikmaken van de leeftijdgrens van veertien jaar. Als er echter burgemeesters zijn van grootsteden waar men helaas moet vaststellen dat een aantal overlastmisdrijven begaan worden door vijftienjarigen, dan moeten wij hen de mogelijkheid geven om dat aan te pakken, maar niet op een repressieve manier. Deze tekst draait immers om begeleiding, bemiddeling en het verplicht betrekken van de ouders. Ik meen dat dit de goede manier is. Wat dat betreft, vind ik zelfs dat de tekst die thans voorligt een verbetering is ten opzichte van het kader dat wij hadden.

11.48 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Vanvelthoven, ik denk dat ik u niet goed volg. Ik vind het interessant te zien dat de collega's van sp.a en CD&V hier vandaag ineens staan met goede voornemens om de zotte bepalingen en de ontsporingen van de GAS aan te pakken. Bij CD&V is het duidelijk. Mevrouw Slegers heeft gezegd hoe zij dat zien in hun eigen imperium. Waar zij lokaal zelf de baas zijn, daar gaan zij het regelen. Hun eigen mandatarissen zullen strikte instructies krijgen. Daarbij vergeet CD&V de rest van het land. Daar trekken zij zich dan iets minder van aan.

Mijnheer Vanvelthoven, hoe u het zult doen, is niet zo duidelijk. U spreekt over de gemeenteraad zelf, dus de gemeenteraad controleert de gemeenteraad. Welnu, die "zotte" reglementen, zoals u ze noemt, of die ontsporingen, zoals ik ze zou noemen, zijn wel door gemeenteraden goedgekeurd, maar vervolgens niet gecorrigeerd. De correctie van de gemeenteraad door de gemeenteraad werkt alleen wanneer er zich weer verkiezingen aandienen, want dan kan een volgende gemeenteraad, die misschien andere opvattingen heeft, er iets aan doen. Ik zie dus niet goed in hoe dat in de praktijk verlopen kan. Wij kennen de gemeentelijke administratieve sancties al geruime tijd en de praktijk heeft uitgewezen dat de controle door de gemeenteraad geen afdoend middel is tegen willekeurige en onredelijke ontsporingen van de GAS. Die ontsporingen vormen niet de meerderheid van de gevallen. U zult ons niet horen beweren dat alle gevallen ontsporingen of onredelijk zijn. Er zijn er echter veel, te veel. Ik zie echt niet wat u daaraan zult doen.

11.49 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Dat bedoelde ik daarstraks met het dedain van het Parlement ten opzichte van het lokaal democratisch niveau. Wij zijn hier, althans volgens Groen, slimmer dan de gekozenen in de gemeenteraden. Wij gaan hen nu controleren; wij moeten toezicht houden op de gemeentebesturen. Dat is wat u zegt, mevrouw Brems.

Het gaat niet om een evaluatie van de gemeenteraad door de gemeenteraad. Het is een evaluatie van het werk dat de GAS-ambtenaar uitvoert. De GAS-ambtenaar heeft een onafhankelijk statuut binnen de gemeente. Niet de burgemeester beslist over de gemeentelijke administratieve sancties, maar wel de onafhankelijke GAS-ambtenaar. Het is ook maar logisch dat die ambtenaar verantwoording komt afleggen in het democratisch gekozen orgaan van de gemeente. Zo steekt het verhaal in elkaar.

Daarbij wil ik ook de volgende kanttekening nog maken. Een voorbeeld dat regelmatig naar voren komt, is

dat van het eten van broodjes op de trap van de kerk. Ik ken dat specifiek geval niet, want dat is een geval uit Mechelen. Welke partij zat er in Mechelen mee in de meerderheid? Groen! Nogmaals, ik ken dat geval niet. Misschien waren er wel redenen voor die sanctie. Ik weet ook niet wat ermee gebeurd is. In Mechelen had Groen in de gemeenteraad en zelfs in het schepencollege die "zottigheid" eventueel kunnen aankaarten. In plaats van dat hier in de Kamer te doen, kunt u er beter voor zorgen dat het daar gebeurt waar het moet gebeuren.

11.50 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer de voorzitter, ik had graag nog een vraag gesteld aan de heer Vanvelthoven.

Mijnheer Vanvelthoven, u gebruikte daarnet het prachtig woord "dedain". Ook voor een socialist bestaat de scheiding der machten. Ik kan de vraag van mevrouw Brems heel goed begrijpen, als zij zich afvraagt wie nu wie controleert.

Mijnheer Vanvelthoven, bij mijn weten maakt u hier deel uit van de wetgevende macht. U houdt zich bezig met de wetgevende macht. Tenzij ik mij vergis, bent u ook burgemeester en dus een lid van de uitvoerende macht. Op het vlak van de GAS-boetes wordt u nu ook de rechterlijke macht.

Nochtans is er een bepaalde vorm van scheiding der machten.

Wat gebeurt er? Ik zal u de realiteit vertellen. Er wordt hier veel gepraat over gezond verstand. Ik heb jarenlang in een socialistische stad gewoond en weet dus hoe het er aan toegaat. Wie een GAS-boete krijgt, kan inderdaad in beroep gaan. Bij wie? De betrokkene mag op de gang gaan staan om te worden ontvangen door de burgemeester van de gemeente waar hij of zij in beroep gaat. Mijnheer Vanvelthoven, u maakt deel uit van de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht. Legt u eens uit, als socialist, hoe u dit kunt verdedigen!

11.51 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer Dedecker, het is misschien een droom van vele burgemeesters om deel uit te maken van de drie machten tegelijk. In voorliggend geval raakt zulks natuurlijk kant noch wal.

Het GAS-reglement wordt immers in de gemeenteraad goedgekeurd. De GAS-boetes worden niet door de burgemeester of door het schepencollege uitgesproken, maar door een GAS-ambtenaar, die specifiek daartoe is aangesteld. De burgemeester heeft met de sancties dus niets te zien. Wanneer de sanctie is uitgesproken, bestaat de mogelijkheid om naar de rechterlijke macht te stappen. Men kan dus naar de politierechter stappen. Zeggen dat alles in handen is van de burgemeester terwijl deze ter zake bijna niet betrokken is, is zwaar overdreven en bewijst dat u van de hele zaak niks afweet.

11.52 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer Vanvelthoven, er wordt hier aan wishful thinking gedaan.

Ten eerste, het gaat hier over de realiteit, niet over het opvoeren van een komedie over democratie. Wie al een tijdje in de gemeenteraad zit, weet hoe het er in de gemeenteraad aan toegaat. De meerderheid heeft de wijsheid in pacht en de rest zijn onnozelaars. Zo gaat het en dat weet u heel goed.

De gemeenteraad zelf, met u op kop, keurt de desbetreffende wetten goed. U stelt vervolgens een GAS-ambtenaar aan. Iemand gaat tegen zijn GAS-boete in beroep. Ik zal u vertellen hoe zo'n beroep verloopt in de socialistische stad Oostende, waar zelfs een paar ministers in de gemeenteraad zit. In Oostende kan een GAS-gesanctioneerde inderdaad in beroep gaan. Bij wie moet de betrokkene in beroep gaan? Hij of zij moet bij de burgemeester in beroep gaan. De gesanctioneerde heeft dus best een partijkaart van de partij van de burgemeester op zak, want anders geraakt hij of zij zijn of haar boete niet kwijt. Ik maak dus geen kans. Dat is de realiteit, mijnheer Vanvelthoven. Ik ben dus bang dat het niet meer over de scheiding der machten gaat, maar dat alle macht bij de burgemeester ligt.

Le **président**: Monsieur Dedecker, si vous continuez, je vais décompter ces interventions de votre temps de parole.

11.53 **Bart Somers** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, hier in dit halfrond, maar ook de voorbije weken en maanden, was er een heel levendig maatschappelijk debat over voorliggend wetsontwerp. Mijn fractie en ikzelf vinden dat een zeer goede zaak. Wij denken dat het terecht is dat over deze wetgeving zeer grondig gediscussieerd wordt en dat deze discussie niet alleen hier gebeurt

maar ook in de samenleving.

Wij worden vandaag immers geconfronteerd met een debat over rechten en vrijheden, over fundamentele principes, over hoe wij onze samenleving willen organiseren, hoe we onze rechtsstaat willen uitbouwen en hoe wij omgaan met spelregels en samenlevingsregels.

In dat debat zijn de voorbije weken heel wat zinvolle dingen gezegd. Ook zij die kritiek hadden op het systeem, hebben vaak kritiek gespuid en geformuleerd die zinvol was. Ze hebben terechte bekommernissen naar voren geschoven. Maar laten wij eerlijk zijn, af en toe werden er karikaturen gemaakt, was er populisme en heeft men bepaalde dingen ronduit fout voorgesteld.

Verschillende collega’s hebben vandaag in de media laten weten dat ze tegen zijn, maar voor gaan stemmen. Ik ben voor en ga ook voorstemmen. Ik ben voor omdat ik mij noch als volksvertegenwoordiger noch als burgemeester kan permitteren om vanuit een ideale, gedroomde werkelijkheid te vertrekken. Ik moet vertrekken vanuit de maatschappelijke realiteit. En die maatschappelijke realiteit is complex. In die realiteit lopen mensen rond die zich niet altijd aan de regels willen houden en niet altijd goede bedoelingen hebben.

Ik ben voor deze wet omdat het handhaven van rechtsregels de fundamentele waarborg is voor de vrijheid en rechtsbescherming van mensen. De *rule of law,* die niet alleen op papier maar ook in de praktijk, op het terrein, moet bestaan, is het meest fundamentele antwoord van de rechtsstaat op een samenleving waar de wet van de jungle heerst, waar het recht van de sterkste geldt, de brutaalste, de gemeenste.

Dat is hier vandaag aan de orde. Ik zou u eraan willen herinneren hoe die GAS-wetgeving ooit is ontstaan. Die is ontstaan omdat tal van gemeentelijke reglementen en wetten op het terrein gewoon niet werden toegepast, omdat het openbaar ministerie zei dat het te veel werk had, omdat de procureur het te banaal vond, omdat men te weinig tijd had. Om al die redenen stonden lokale besturen, burgemeesters en schepencolleges, maar ook politiemensen, mensen die in het preventieveld stonden, machteloos tegenover fenomenen zoals vandalisme, fietsdiefstallen, graffitispuiten, eigendom beschadigen, mensen lastigvallen en dergelijke meer. Eigenlijk stonden wij op dat moment voor een probleem van een schending van de scheiding der machten. Toen stonden wij voor een schending van de scheiding der machten.

Het werk van de wetgevende macht kreeg geen gevolg meer. De wetgeving werd genegeerd. Dat had dramatische gevolgen in bepaalde wijken en buurten. Het vertrouwen in de rechtsstaat werd bij heel veel mensen aangetast, bij de slachtoffers die in die buurten leven en die vaak geen tientallen comités hebben om hun belangen te verdedigen. De verzuring trad in die wijken en buurten in. Men verloor zijn vertrouwen in de democratie. De mensen die op het terrein de regels moesten handhaven, geraakten gedemotiveerd, zowel bij de politie als in het preventiewerk. Dat was de realiteit vijftien jaar geleden in bepaalde buurten, in bepaalde wijken.

Sprekend vanuit een ervaring van tien jaar in een centrumstad, kan ik u zeggen dat de GAS-wet een wapen is geweest tegen de oorzaken van de verzuring. Als vandaag de dag in verschillende van onze steden de dialoog in de wijken terug kan starten, er weer een groeiend vertrouwen is in de overheid, een dialoog op gang kan worden gebracht en het samenleven weer aangenamer is, dan is dat absoluut niet alleen, maar wel mede dankzij het feit dat lokale besturen instrumenten kregen via de GAS-wetgeving om op te treden tegen onaanvaardbare vormen van overlast.

Collega’s, de voorbije weken werd een aantal kritieken geformuleerd op de GAS-wetgeving. Mijn fractie en ik willen daar heel ernstig naar luisteren. Sommige van die kritieken waren immers terecht.Tegelijkertijd werden sommige dingen fout verteld. Een aantal van de belangrijkste kritieken zal ik overlopen en ik zal de puntjes op de i zetten.

Eerst en vooral: de GAS-wetgeving zou de scheiding der machten op zijn kop zetten. Het idee dat een ambtenaar die afhangt van een schepencollege, een gemeenteraad, een burgemeester, kan oordelen en een sanctie kan uitspreken, is volgens de kritiek van sommigen onaanvaardbaar. Zij noemen dat een schending van de scheiding der machten.

Ik nodig die mensen uit om eens te gaan kijken naar de juridische realiteit op het terrein. Is het zo uitzonderlijk dat een ambtenaar straffen uitspreekt, boetes oplegt, sancties oplegt? Mag ik verwijzen naar de voetbalwet? Mag ik verwijzen naar de wetgeving op valse alarmen bijvoorbeeld? Mag ik verwijzen naar de

enorme switch in de milieuwetgeving – ik spreek nu over Vlaamse wetgeving, met excuus aan de Franstalige collega's – waar men er in januari 2009 voor heeft gekozen om het strafrechtelijk arsenaal, dat de facto niet werd toegepast, in grote mate te verlaten en over te gaan tot een bestuurlijke handhaving. Dat is gebeurd in heel het milieurecht van Vlaanderen, ook in het ruimtelijk-ordeningsrecht.

Het gevolg daarvan is dat ambtenaren vandaag niet alleen het pv opstellen, maar ook de sanctie uitspreken. Deze sancties liggen soms tien tot vijftien keer hoger dan de hoogste GAS-boete die wij kunnen heffen. Ik geef enkele voorbeelden. Geluidsoverlast, of het overtreden van de geluidsnormen door bedrijven van klasse 2: een boete tot 2 300 euro, uitgesproken door een ambtenaar. Beschadiging van kleine landschapselementen door pesticiden: een boete tot 2 300 euro, uitgesproken door een ambtenaar. Daar komt geen rechter bij te pas. De ambtenaar maakt het pv en legt de sanctie op. Het bezitten van een beschermde vogel: een boete tot 4 763 euro. Dat is veertien keer de maximum GAS-boete!

In sommige gevallen gaat men zelfs nog verder. In sommige gevallen maakt de ambtenaar niet alleen het pv op, legt hij niet alleen een boete op, maar kan hij ze ook onmiddellijk innen. Als een vrachtwagen te zwaar is geladen, kan die aan de kant worden gezet, kan de ambtenaar de vaststelling doen en kan de ambtenaar overgaan tot een onmiddellijke inning van 2 500 euro.

Wat wil ik hiermee aantonen? Zij die zeggen dat dit een uitzonderlijk systeem is dat buiten onze rechtsorde staat, maken eigenlijk een karikatuur van de juridische realiteit van vandaag. Er zijn zelfs mensen die vanuit een heel klassieke, traditionele trias-politicabenadering heel het administratief recht als een schending van de scheiding der machten beschouwen, want heel ons administratief recht, dat de afgelopen zeventig jaar is ontstaan, valt onder de bevoegdheid en het gezag van de uitvoerende macht.

Sta mij toe nog een stap verder te gaan. Daarnaast mogen wij ook niet hypocriet zijn. Een lokaal bestuur heeft heel veel instrumenten om te sanctioneren en geldboetes op te leggen. Wij heten dat dan wel geen boetes of sancties. Sta mij toe een aantal voorbeelden te geven. Het sluiten van een café op basis van de drugswet, of omwille van de openbare orde, heeft een financiële impact die een veelvoud is van een GAS-boete. De burgemeester kan dit doen zonder dat hij daarvoor een rechter nodig heeft. Het intrekken van een vergunning. Het onbewoonbaar verklaren van een woning. Een ambtenaar krijgt een lijst en beslist zelf, op basis van zijn vaststellingen, of een bepaald puntenaantal is bereikt en dan kan de burgemeester die woning onbewoonbaar verklaren. Het gevolg daarvan is een inkomensderving omdat de woning niet meer kan worden verhuurd. Meer nog, dit kan de grondslag vormen voor het heffen van een belasting die elk jaar verdubbelt. Wij noemen dit dan wel een belasting, maar is dat eigenlijk nog wel een belasting? Is dat geen sanctie of een geldboete die wordt opgelegd?

Ik geef een ander voorbeeld, trivialer. Het tarief 2 voor parkeren bestaat overal. Tarief 1 bedraagt bijvoorbeeld 1 euro per uur, maar voor wie niet op tijd betaalt, geldt zowel in Gent als in Antwerpen, in Mechelen of in Leuven tarief 2. Dat tarief bedraagt dan 20, 25 of 30 euro. Dat is geen boete, dat is geen sanctie, dat is tarief 2.

Zij die zeggen dat in een democratische rechtsstaat alleen sancties kunnen worden opgelegd en dat handhaving alleen mogelijk is via de rechtbank, maken zichzelf iets wijs. Dan moeten zij consequent zijn. Dan moeten zij niet alleen deze wet aanvechten, maar ook het sociaal recht, dat onlangs voor de helft gedepenaliseerd is. Daar werd bestuurlijke handhaving van gemaakt. Ook inzake ruimtelijke ordening en de milieuwetgeving, en op nog vele andere domeinen, hebben lokale bestuurders en ambtenaren de mogelijkheid aan handhaving te doen.

Ik geloof niet in die visie. Ik meen dat het een perceptie is van de trias politica die totaal achterhaald is in onze moderne rechtsstaat. Onze rechtbanken zouden ontploffen!

Collega Vanvelthoven heeft het terecht gezegd: zou het wel opportuun zijn alles via de rechter te doen? Hondenpoep bestrijden, moet men daarvoor naar de politierechtbank? Hetzelfde geldt voor sluikstorten, graffiti, wildplassen. Is dat het adequate antwoord erop, vanuit de maatschappelijke realiteit?

Collega's, ik meen dat de geloofwaardigheid van de rechtsstaat van andere dingen afhangt. Die hangt af van de vraag welke rechtswaarborgen burgers hebben in de procedures. Die waarborgen zijn hier aanwezig. Het algemeen politiereglement waarin de GAS gedefinieerd worden, valt onder de bijzondere voogdij van de gouverneur, die zowel de wettelijkheid nakijkt als het algemeen belang beoordeelt. Alle bestuurshandelingen vallen evident onder de wetgeving inzake de formele motivering van bestuurshandelingen. Alle algemene

beginselen van behoorlijk bestuur zijn hierop van toepassing: het gelijkheidsbeginsel, de hoorplicht, het recht van bijstand van een advocaat, het evenredigheidsbeginsel, het proportionaliteitsbeginsel. In de GAS-procedure zelf zijn de voorwaarden geformuleerd. Om er maar één te geven: de ambtenaar die de vaststelling doet, mag niet de sanctionerende ambtenaar zijn. Bovendien is steeds een beroep bij de politierechtbank mogelijk.

Collega's, in deze wetgeving zitten veel meer garanties voor de rechtszekerheid, veel meer rechtswaarborgen, dan in tal van andere beleidsdomeinen en tal van andere juridische systemen.

Ik denk in alle eerlijkheid en met alle respect dat de kritiek daarop er totaal naast is.

De tweede ernstige kritiek luidt de willekeur te zijn. Ik kan collega Vanvelthoven alleen maar bijtreden. Dit is inderdaad een moment van grote eensgezindheid. Willekeur heeft hier een andere naam. Willekeur heeft hier de naam lokale democratie, lokale autonomie. Wie ertegen is dat in verschillende gemeenten verschillende reglementen bestaan, kan maar één zaak doen en eisen dat de gemeentebesturen afgeschaft worden en dat de lokale democratie ontbonden wordt.

Mag ik u een aantal voorbeelden geven die vandaag ook in andere domeinen spelen? Als ik in Mechelen of in Zemst bouw, zijn er verschillende regels.

Ik geef een voorbeeld uit de leefwereld van jonge mensen. Als ik een fuif wil organiseren, bepaalt elke gemeente afzonderlijk tot hoe laat die fuif mag duren, hoe hoog het decibelniveau mag zijn, of het door de Vlaamse overheid vastgelegde decibelniveau mag worden overschreden, of er security moet zijn, of er sterke drank mag worden geschonken. Dat bepalen wij allemaal lokaal en in elke gemeente anders. Dat is de essentie van lokale democratie.

Trouwens, de zogenaamde willekeur is niet ontstaan met de GAS-wetgeving. Al die zaken waarover wij het nu hebben en die soms terecht worden gecontesteerd, bestonden vroeger ook.

Er bestonden vroeger gemeentelijke reglementen die bepaalden dat men niet met sneeuwballen mocht gooien, en daar stond een politiestraf op. Er waren gemeentelijke reglementen die bepaalden dat men geen graffiti mocht spuiten en daar stond een politiestraf op.

Dat bestond vroeger allemaal, maar vroeger werd dat gemeentelijk reglement geschraagd door een politiestraf, die weliswaar nooit werd toegepast. Sommigen vinden het kennelijk een verbeterde vorm van democratie wanneer mensen lokaal op een bepaald moment een keuze maken, volledig conform de wet, om een bepaalde materie aan te pakken, waarna de procureur des Konings of het openbaar ministerie de wet dan niet toepast. Welnu, dan spreken wij volgens mij pas echt van een schending van de scheiding der machten.

De essentiële vraag is inderdaad: vertrouwen wij op onze lokale democratie of voelen wij ons superieur ten opzichte van de mandatarissen die in hun stad of gemeente verkozen zijn door de burgers en daar regels maken, aangepast aan de lokale situatie?

De derde fundamentele kritiek betreft de zotternijen. In sommige GAS-reglementen staan inderdaad zotternijen.

In sommige GAS-reglementen worden te veel zaken aangepakt. Als burgemeester sla ik hier graag mea culpa. Wij hebben naar aanleiding van het maatschappelijk debat, dat al enkele maanden loopt, ons reglement onder de loep genomen. Aan dat reglement hebben ondertussen zowat alle partijen die hier aan Vlaamse zijde deel uitmaken van het Parlement, meegewerkt. Eén partij heeft er nooit bijgezeten, maar die vond altijd dat wij niet ver genoeg gingen. Die partij heeft dus eigenlijk geen recht van spreken.

Alle partijen waren erbij, maar als men het reglement nu bekijkt, naar aanleiding van het maatschappelijk debat, dan hebben wij inderdaad de GAS-boetes te veel gebruikt als een stoplap, als een middel waar wij gemakkelijk naar grepen. Als er een maatschappelijk probleem was, dan losten wij dat op met een GAS-boete. Dat is juist, en dat is de waarde van het debat en van het maatschappelijk debat. In alle gemeentebesturen is men ernstig aan het bekijken of men niet te ver gegaan is, of men niet overdreven heeft en of men er wel voldoende over nagedacht heeft.

Dat ook de jeugdraad zijn advies moet geven, is het waardevolle van het amendement. Sommigen lachen dat weg. Hebben die wel heel veel vertrouwen in onze democratie? Ik meen dat men die mogelijkheid niet weg mag lachen. Als een lokaal bestuur het advies van zijn jeugdraad gewoon opzijschuift, dan betaalt het daarvoor een prijs. Wij moeten dus heel goed nadenken en zuinig zijn met de materies waarop wij GAS-boetes heffen. Ook daarvan mag men geen karikatuur maken.

Ik geef het voorbeeld van de vijftig vuilniszakken van Antwerpen. We hoorden wat een schande het was dat vijftig inwoners een GAS-boete kregen omdat ze hun vuilniszak op de verkeerde dag hadden buitengezet. Maar die regel bestond vroeger ook. Dat staat in elk politiereglement. Dat staat niet alleen in een politiereglement, wij deden nog meer. Wij hieven een belasting wanneer een vuilniszak op het verkeerde moment buitenstond. Die werd ook geïnd. Nog straffer, de regel staat in de milieuwetgeving. De Vlaamse milieuwetgeving bepaalt dat men dat niet mag doen en legt zelf straffen en sancties op.

Als wij van bepaalde zaken een karikatuur maken, dan moeten wij opletten. Ik ben bereid dat systeem af te schaffen, maar ik nodig u uit om veertien dagen later mijn stad te komen bezoeken. Doe wel uw laarzen aan, om door het vuil te raken dat op straat ligt.

Ik geef nog een tweede voorbeeld: discowagens. In mijn stad worden chauffeurs die in hun wagen te veel lawaai maken met een GAS geverbaliseerd. Men kan vragen of we dat wel moeten blijven doen en of dat wel wijs is, aangezien het nogal arbitrair is. Immers, een agent ziet dat, schrijft een pv en dan krijgt men moeilijke situaties.

Het goede aan het maatschappelijk debat is dat er een consequentie is verbonden aan het afschaffen van een dergelijke regel. We kunnen het niet meer verbaliseren. Niemand in mijn gemeente kan ooit nog reclameren dat er chauffeurs op die manier rondrijden. Als er ooit een aanrijding is door een autobestuurder die zo'n luide muziek beluistert dat hij niets meer buiten de wagen hoort, dan weet de hele gemeenteraad dat zulks het gevolg is van een maatschappelijke keuze. Het lokale debat is responsabiliserend en dat is in essentie democratie.

Het beeld dat de wet gericht is tegen jongeren, vind ik het meest problematisch. Ik heb gezegd dat de GAS bijdragen in de strijd tegen de verzuring, maar het dreigt door jongeren te worden gezien als een wetgeving die tegen hen is gericht. Collega Vanvelthoven heeft in de commissie gezegd dat 95 % van de GAS-boetes zich richten tot meerderjarigen. Hoe dan ook moeten wij opletten.

In Mechelen hebben we nog nooit GAS-boetes aan minderjarigen gegeven. Wij hebben een pedagogisch project, het NERO-systeem, dat ons een preventieprijs heeft opgeleverd. Jongeren worden begeleid. De ouderlijke verantwoordelijkheid wordt in beeld gebracht. Alternatieve sancties worden opgelegd. Bemiddeling ontstaat. Wij vonden dat de oude GAS-wetgeving enkel tot boetes leidde. Daar helpt men jongeren niet verder mee, dus dat doen we niet. We stelden ook vast dat nogal wat min-zestienjarigen begeleiding behoefden. Dat kon niet met de GAS-wetgeving. Wij hebben een eigen systeem opgezet. Wij hebben voor min-achttienjarigen nooit GAS-boetes uitgeschreven.

Onderhavige wettekst maakt bemiddeling per definitie verplicht. De ouders worden meteen betrokken en krijgen de kans om pedagogische maatregelen voor te stellen. Op die manier bereiken we de gewenste doelstelling. Als een jongere in de fout gaat, dan laten we hem niet in de steek. We responsabiliseren de ouders en gaan samen op zoek naar een traject om die jongeren weer op het rechte pad te krijgen. In Mechelen hebben we schitterende trajecten uitgewerkt. Ik zal niet overschakelen op de nieuwe wet, ook al sluit die heel dicht aan bij wat we in Mechelen al doen, want ik ben verliefd op het NERO-project.

Ik weet niet of wij de wet zullen toepassen. Alleszins zijn de garanties voor de jongeren versterkt in plaats van afgezwakt, ze zijn beter geworden.

Het ergste wat wij tegenover jongeren immers kunnen doen is onverschillig zijn, zeggen dat het ons niet interesseert.

In een onverschillige samenleving steunen wij jongeren die in de fout gaan, die auto's beschadigen, die graffiti spuiten, die zaken doen die niet kunnen, niet meer; wij laten ze in de steek. Ik geloof daar niet in. Ik ben ervan overtuigd dat onze samenleving die jongeren niet in de steek mag laten.

Welke jongeren mogen wij zeker niet in de steek laten? Dat zijn de zwakste jongeren. Vaak praten wij hier

daarover. Wij moeten dus instrumenten en hefbomen hebben om die jongeren en hun ouders te bereiken en de GAS is er een.

Tot slot, het betreft hier een kaderwet. De verantwoordelijkheid ligt bij de lokale besturen en dat is een goede zaak. Verschillende jongerenorganisaties hebben een aantal kritische opmerkingen geformuleerd en een aantal voorstellen gedaan. Twee voorstellen zou ik graag omarmen, omdat ik denk dat ze zinvol zijn.

Het eerste voorstel is het voorstel van een register. Waarom maken wij geen register, een benchmark, zodat wij kunnen zien welke maatregelen er zijn genomen? Dat is een inspiratiebron voor gemeenteraden, dat is voer voor de oppositie in een gemeenteraad, dat zijn elementen om tot een goede besluitvorming te komen.

Ik dring er bij de minister op aan om bij haar tweejaarlijkse evaluatie ook zo'n register aan te leggen, dat wij aan elke gemeenteraad, aan elke bestuurder ter beschikking stellen. Op die manier kan men in de gemeente zien of er juiste maatregelen zijn genomen en hoe men zich tot andere gemeenten verhoudt.

Ten tweede, ik ben het, in alle eerlijkheid, volledig eens met de kritiek van Groen dat een GAS-boete in een bredere integrale aanpak moet worden ingebed, want anders is ze zinloos. Ik denk dat die integrale benadering altijd het uitgangspunt bij samenlevingsproblemen moet zijn. Een integrale benadering wil zeggen dat men eerst bij preventie begint, dat men eerst praat, dat men eerst andere oplossingen zoekt en dat sanctioneren pas verder in de keten komt.

Er is een eenvoudige mogelijkheid voor de minister om dat op te lossen. De minister moet binnenkort veiligheids- en samenlevingscontracten sluiten. Dat zijn contracten tussen de federale overheid en een lokaal bestuur. Zij kan perfect een hoofdstuk inschrijven waarbij zij aan de lokale besturen vraagt om uit te leggen hoe de GAS-wetgeving in de specifieke gemeente in een integrale aanpak is geïntegreerd.

Ik zou de minister willen vragen om dat te doen omdat ik meen dat dit een belangrijke hefboom kan zijn om de GAS-boetes in een integraal samenlevings- en veiligheidsbeleid in te bedden.

11.54 Minister **Joëlle Milquet**: Ik heb een korte opmerking. U zult tevreden zijn, want daarin werd al voorzien. Dat was deze week een voorstel in de werkgroepen. Het is al gepland om dit in het kader van een bredere aanpak inzake preventie te doen.

11.55 **Bart Somers** (Open Vld): Ik dank u vriendelijk.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik besluit. Ik meen dat deze wetgeving zeer zinvol is. Ze geeft instrumenten aan lokale besturen om het samenleven te verbeteren en aan de kant van de zwakste te staan. Er zitten nieuwe pedagogische maatregelen in die een pedagogische aanpak van jongeren mogelijk kunnen maken, wat vroeger niet kon. Deze wetgeving gaat ook uit van een sterk vertrouwen in de lokale besturen. Zo hoort het ook.

11.56 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Collega's, u hebt deze week ongetwijfeld de brief over dit wetsontwerp ontvangen van de 213 organisaties uit het maatschappelijk middenveld. Daarbij waren een groot aantal organisaties die werken met kinderen en jongeren, van de scouts en de Chiro over de Vlaamse Jeugdraad tot de jongeren van Animo en Jong CD&V. Er waren ook organisaties bij die opkomen voor grondrechten voor holebi's en minderheden, ACW, ABVV en CAW.

Dat is niet alles. De voorbije maanden verschenen tientallen goed beargumenteerde opiniestukken en standpuntdossiers met kritiek op de huidige toepassing van de gemeentelijke administratieve sancties en nog meer kritiek op het voorliggend wetsontwerp. Dit vanwege mensen die vanuit de praktijk heel goed weten waarover zij spreken, zoals de jeugdmagistraten, de Orde van Vlaamse Balies en de criminologen. Vandaag bleek dat de politieke jongerenafdelingen, ook die van de PS en van Open Vld, zich tegen de gemeentelijke administratieve sancties verzetten.

De burgemeesters van de meerderheidspartijen roepen om ter hardst dat zij niet zitten te wachten op deze wet. Wel vragende partij zijn de N-VA-burgemeesters. Niettemin scharen Kamerleden van CD&V, sp.a en Open Vld zich in dit huis als een blok achter deze wet.

U moet dat allemaal goed beseffen, collega's, en ook u, mevrouw de minister. Uw wet zal Bart De Wever in

Antwerpen een handje toesteken om zijn conservatieve maatschappijvisie te realiseren.

11.57 Minister **Joëlle Milquet**: Mijnheer de voorzitter, een jaar geleden hebben wij met de premier en onder andere de minister van Justitie, een grote delegatie van vertegenwoordigers van burgemeesters van Vlaanderen, Wallonië en Brussel gesproken, uit zowel grootsteden als kleinere gemeenten. De eerste eis van elke partij van de verschillende gebieden in ons land luidde dat er vlug een verbetering moest komen van de bestaande wetgeving omtrent de GAS-boetes.

11.58 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, dat is bijzonder interessante informatie. Dank u daarvoor! Ik vraag mij dan wel af wat er gebeurd is op een jaar tijd, waardoor de gemeenten zo'n bocht genomen hebben. Goed gedaan van het middenveld, goed gedaan van die 213 organisaties en goed gedaan van Ecolo en Groen om duidelijk te maken welke risico's eraan vasthangen! Vandaag is het duidelijk dat wij die stemmen niet meer horen.

Mijnheer Dewael, ik wil mij ook even tot u richten. Ik lees soms graag de visie van de liberalen. Zo lees ik bijvoorbeeld graag de kritiek van de heer De Gucht op de bekrompen visie van de N-VA. Ook lees ik graag het pleidooi van de heer Verhofstadt voor een open samenleving. Maar dat zijn woorden! In de praktijk trekt uw partij in het voorliggend dossier het hardst aan de kar om de N-VA te helpen de open samenleving af te breken op lokaal vlak. Dat begrijp ik niet goed.

Collega's, ondanks de zelden geziene maatschappelijke mobilisatie weigerden jullie hoorzittingen te organiseren met vertegenwoordigers van het middenveld. De vergaderingen in de commissie voor de Binnenlandse Zaken zijn nochtans verschillende keren verdaagd, maar om een namiddag te luisteren naar de ervaringen en grieven die er leven, was er echter zogezegd geen tijd.

Welnu, Groen en Ecolo hebben wel hoorzittingen georganiseerd. Wij hebben wel geluisterd en de argumenten goed gelezen. Wij hebben nagedacht en overlegd. Veel van de breed gedeelde kritiek hebben wij in amendementen vertaald. Vervolgens hebben wij in de commissie gezien dat er daarvoor bij de meerderheid geen enkele openheid was. De boodschap aan het maatschappelijk middenveld is duidelijk en is bedroevend. Daarom dienen wij enkele cruciale amendementen opnieuw in tijdens deze plenaire vergadering.

Collega's, wij hebben geen amendement ingediend om de gemeentelijke administratieve sancties af te schaffen. Wij zien een plaats voor de GAS, als onderdeel van een integraal veiligheidsbeleid, waarbij een repressieve aanpak — want dat is het — niet de automatische eerste keuze is, maar er pas komt als andere middelen gefaald hebben. Een leefbare omgeving betekent voor ons ook een omgeving waarin mensen met elkaar praten en waar de overheid eerst met de mensen praat vooraleer sancties uit te delen. Wij willen meer doen dan symptoombestrijding, wij willen de nadruk leggen op preventie en op structurele oplossingen.

Als wij de gemeentelijke administratieve sancties niet willen afschaffen, wat hebben wij dan wel proberen te doen? Collega's, onze fractie heeft twee types van bezwaren. Het gaat ons eerst en vooral om wat dit wetsontwerp niet doet, hoewel het broodnodig is volgens ons en een groot deel van de samenleving. Vervolgens nemen wij aanstoot aan een aantal zaken die dit wetsontwerp wel doet en die wij, samen met een groot deel van de samenleving, nefaste ontwikkelingen vinden.

Ik begin met het eerste. Het is in feite onvoorstelbaar dat de regering nalaat bij de voorbereiding van dergelijke wetgeving, die vele burgers rechtstreeks gaat raken, eerst een evaluatie door te voeren van de huidige toepassing van de GAS. Het wetsontwerp wil vooral meer GAS voor meer feiten, meer soorten sancties, hogere boetes. Impliciet, zonder onderzoek, lijkt de regering de bestaande GAS dus een goed rapport te hebben gegeven.

Het is niet omdat de regering niet evalueert dat de mensen niet evalueren. En dat is precies wat wij de voorbije maanden zagen gebeuren, op een democratische manier, van onderuit. Een constante in die stroom van getuigenissen, dossiers en pleidooien is dat de GAS soms uit de hand lopen. Regelmatig worden ze toegepast voor triviale feiten op een willekeurige manier. Niemand zegt dat dit per definitie het geval is of dat het om de meerderheid van de toepassingen gaat, maar dat het gebeurt, en veel te vaak, kan niet worden ontkend. Het gaat soms om de omschrijving van verboden gedrag. Sommige gemeentes verbieden op straffe van boete gedragingen zoals rondhangen, dozen verslepen, op de leuning van een bank zitten of een stofvod uitschudden uit een raam. Vaker nog— en uiteindelijk moeten wij daarnaar kijken — gaat het om onredelijke toepassingen van verbodsbepalingen die in se niet per se onredelijk zijn.

Ik denk aan die zeventienjarige die in Leuven met een waterpistool, per ongeluk, een agent in burger raakte. Die agent sprak hem boos aan — dat vind ik een normale reactie — en gaf hem prompt een GAS-boete. Was dat nodig? Of dat zestienjarig meisje dat in Antwerpen een leeg colablikje op de grond gooide. De politie zag dit en vroeg haar boos om dit op te rapen. Een goede interventie, zou ik zeggen. Maar dan komt daar nog een GAS bovenop van vier uur gemeenschapsdienst. Een minderjarige die spuwt op de openbare weg moet in Leuven een dag met de vuilniskar meelopen. Een gepensioneerde die in Antwerpen op een sneeuwdag om 10 uur 's morgens de stoep nog niet sneeuwvrij heeft gemaakt, krijgt meteen een GAS-boete in de bus. GAS voor sneeuwballen in Antwerpen en Lokeren. GAS om eens naar je vrouw te toeteren en te zwaaien in Antwerpen. GAS in Leuven voor studenten die een blikje bier drinken op een bankje op het plein, terwijl een paar meter verder op een caféterras iedereen wel pinten mag drinken.

Of wat te denken van GAS-boetes voor Villanella, het Antwerpse kunsthuis voor kinderen en jongeren dat gisteren een ludieke campagne lanceerde omdat zij zelf al vijf onredelijke boetes incasseerden? Ik citeer hen: "In oktober 2012 ontving Villanella het eerste voorstel tot GAS-boete. Het betrof het ophangen van een papieren flyer aan fietsen om de opening van onze studio aan te kondigen. Vervolgens ontvingen wij een tweede boete voor het bevestigen van wegwijzertjes naar een moeilijk vindbare theatervoorstelling op locatie. De boete werd uitgeschreven tijdens de reeks voorstellingen die drie dagen duurde en dus niet omdat wij ze achteraf hadden laten hangen. Culturele overlast blijkbaar."

Wat ons betreft, zijn al die toepassingen onredelijk. En er zijn nog tientallen andere voorbeelden. Wie zijn ogen en oren de voorbije maanden niet gesloten heeft, kon de getuigenissen niet missen. Het voorliggend wetsontwerp doet echter niets om paal en perk te stellen aan dergelijke onredelijke toepassingen. Meer dan wat uitingen van goede wil van burgemeesters om het in hun gemeente goed te doen, hebben wij niet gehoord.

Wij hebben twee voorstellen gedaan om die broodnodige correcties door te voeren.

11.59 **Bercy Slegers** (CD&V): Ik heb net even het reglement van Mortsel bekeken, waar een groene burgemeester dit reglement heeft laten goedkeuren in de gemeenteraad. In dat reglement staat dat het verboden is om honden op te hitsen. Ik vind dit toch ook een absurditeit. Het is ook verboden om exotische dieren te tonen op het openbaar domein. Ook dat vind ik iets raar. Hoe zou u willen bereiken dat dergelijke zaken in Mortsel niet meer in dat reglement komen te staan? Kunt u mij dat uitleggen?

11.60 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mevrouw Slegers, u geeft mij de kans om mijn punt verder te maken. Anders dan alle andere sprekers hebben wij namelijk wel een antwoord op deze kwestie, zelfs een gecombineerd antwoord, hoewel elk van onze oplossingen afzonderlijk ons al een heel eind verder zou brengen. Ons eerste voorstel in de commissie was het opstellen van een limitatieve lijst van gedragingen die kunnen worden aangepakt met de GAS. In Nederland werkt dat zeer goed.

11.61 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Een detail. Het gaat over Mortsel, maar ik ken de situatie niet goed. Als mijn geheugen mij niet in de steek laat, is die wet niet door Groen alleen goedgekeurd. Ik denk dat toen ook de sp.a en het kartel mee in de meerderheid zaten. Het is maar een detail, maar ik wou het toch zeggen.

11.62 **Koenraad Degroote** (N-VA): U vermeldt een aantal voorbeelden die wij omschrijven als karikaturen. Er zijn er nog andere, zei u. Ik weet niet of u het totaal aantal kent van dergelijke karikaturen of wat in uw ogen onregelmatigheden of onzinnigheden zijn. Bent u ook al nagegaan hoeveel van die zaken uiteindelijk voor de politierechtbank kwamen en wat daarvan de resultaten waren?

11.63 **Bercy Slegers** (CD&V): Mevrouw Brems, ik wil meegaan in de denkpiste van de limitatieve lijst, maar hoe gaat u ervoor zorgen dat die limitatieve lijst ook limitatief is en dus alles omvat wat die 308 Vlaamse gemeenten belangrijk vinden als voor hen te bestrijden overlast? Hoe maakt u die lijst op? Vreest u niet dat als er iets ontbreekt in die lijst, de mensen op hun honger blijven zitten? Hoe zult u het probleem oplossen als hetgeen zij als overlast ervaren, niet wordt aangepakt omdat het niet werd opgenomen in de lijst?

11.64 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mevrouw Slegers, ik kan zien dat uw fractie, in tegenstelling tot de onze, daarover nog niet heeft nagedacht.

(…): (…)

11.65 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Ja, excuseer, maar het zit in de pipeline en de heer Dedecker zal u helpen om daarover na te denken, zaterdag.

Er zijn al heel wat jaren ervaring met de administratieve sancties. Indien wij wel een evaluatie hadden gedaan… *(Rumoer)*

Er is heel wat materiaal op basis waarvan men een grondige evaluatie kan maken. Die evaluatie kan ook resulteren in een screening.

Men kan zien welke gedragingen en toepassingen er zijn en op basis van welke omschrijvingen ze gebeuren. Ik hoef u de basisbeginselen van de legistiek niet uit te leggen. Op basis van de evaluatie is het heel goed mogelijk de scenario's en gevallen op te lijsten en op basis daarvan een selectie te doen en omschrijvingen te maken.

Het is een perfect haalbaar voorstel. Ik herhaal dat het ook in Nederland bestaat. Het dient dus tot niets te doen alsof het voorstel onhaalbaar is.

Mijnheer Degroote, ik ben uw vraag vergeten.

11.66 **Koenraad Degroote** (N-VA): Hoeveel speciale zaken zijn voor de politierechtbank gekomen?

11.67 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Bij gebrek aan evaluatie, wat toch een groot gat is – daarmee moet u het wel eens zijn –, hebben wij geen exacte cijfers. Ik wil u echter graag meegeven dat de onevenredige, onredelijke zaken zeker niet de meerderheid van de gevallen uitmaken. Het gaat niettemin toch wel om veel gevallen over de jaren heen. Zij worden door de burger ook als enorm onredelijk en bezwarend ervaren.

U bent ter zake misschien een andere mening toegedaan, maar wij achten het niet aanvaardbaar dat een wet wordt goedgekeurd die voor driekwart van de gevallen een redelijke oplossing kan bieden. Wie maalt immers om dat andere kwart van onredelijkheid?

Wij redeneren niet op een dergelijke manier. Wij zijn hier bezig met het opmaken van een federaal kader. Wij willen waarborgen, om ervoor te zorgen dat het resterende kwart niet met lege handen achterblijft. Wij weten niet om hoeveel gevallen het gaat; het kan ook om 30 % of, voor mijn part, om 20 % gaan. Wij weten het niet, want de problematiek is niet grondig geëvalueerd. Wij willen waarborgen dat het voorgaande niet gebeurt.

U had een vraag over de politierechtbank. Ook op dat punt zal de minister en zullen uiteraard ook wij u het antwoord schuldig moeten blijven. De cijfers in kwestie zijn er niet.

Een en ander kan echter niet worden voorgesteld als een aanwijzing dat mensen geen problemen met de zaak zouden hebben. Het feit dat iemand niet naar de politierechtbank stapt, betekent niet dat hij of zij de sanctie als redelijk aanvaardt.

U weet net zo goed als ik dat aan een procedure veel kosten zijn verbonden. De betrokkene moet bijvoorbeeld een advocaat onder de arm nemen. De kosten zijn een heel grote drempel in ons recht. In de beperkte criminologiestudies die over de GAS zijn gepubliceerd, wordt zulks trouwens ook aangetoond en beargumenteerd.

11.68 **Jan Jambon** (N-VA): Mevrouw Brems, bent u van mening dat in de zevenentwintig lidstaten van Europa overal heel adequate wetgeving bestaat? Bent u van oordeel dat de wetgevers in de zevenentwintig landen van Europa zich echt tot de essentie van de zaken beperken en dat nergens absurde wetten worden gemaakt? Is dat uw mening?

Immers, indien u die mening niet bent toegedaan en als u meent dat hier en daar in lidstaten – ik kijk ook naar onze eigen lidstaat – wel eens absurde wetten worden goedgekeurd, zou, in dezelfde logica die u nu toepast, Europa beter een limitatieve lijst opstellen van wetgevende initiatieven die de lidstaten nog mogen nemen. Het betreft hier identiek dezelfde logica als het gebrek aan vertrouwen in de lokale democratie, dat u hier uit.

Overal, in elke gemeente, zijn lokale democratieën geïnstalleerd en heeft de burger beslissingsnemers afgevaardigd. Ik had, zeker van de groene fractie, verwacht dat zij in de lokale democratie enig vertrouwen zou hebben.

11.69 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Jambon, collega's, wij zijn hier bezig met een wet die sowieso een beperkend kader schept voor de lokale autonomie. U toont zich grote tegenstanders van iedere inperking, maar dat is per definitie wat dit project doet. Wij zijn hier een kader aan het scheppen van wat de gemeenten mogen, wat zij niet mogen en wat zij moeten. In deze wet staat heel wat dat de autonomie aan banden legt.

Wij doen dat helaas niet op basis van een grondige evaluatie, en gelukkig ook niet louter op basis van theorie, maar op basis van tientallen goed onderbouwde getuigenissen van mensen op het terrein. Jongerenorganisaties, rechters, advocaten, en alle mogelijke middenveldorganisaties hebben aangetoond dat er dingen gebeurd zijn waarvan ik vandaag vier of misschien zelfs vijf fracties heb horen zeggen dat zij niet door de beugel kunnen en dat er iets tegen moet gebeuren.

Ik vraag mij af: waar zijn wij mee bezig, als wij een kader schetsen dat de limieten trekt voor de gemeentelijke autonomie zonder ons iets aan te trekken van al die getuigenissen en van al die bewijzen op het terrein?

Voor wie de limitatieve lijst te ver vindt gaan, hebben wij een lichtere oplossing voorgesteld in de commissie, met name het creëren van een opvolgings- en monitoringcomité, dat een adviesfunctie en een ondersteunende functie heeft ten aanzien van de lokale besturen, en dat ook met de rode vlag kan zwaaien wanneer men over de schreef gaat. Men wou ons voorstel echter niet bespreken in de commissie.

Waarom doen wij deze voorstellen? Om te vermijden dat gemeentelijke administratieve sancties worden toegepast voor triviale feiten, die misschien wel onder de letter van een gemeentelijke bepaling vallen maar die in de praktijk geen of minieme overlast veroorzaken. Wij doen het ook om ervoor te zorgen dat de gemeentelijke administratieve sancties enkel worden toegepast op duidelijke gevallen, waarbij het verantwoord is sancties uit te spreken zonder de waarborgen van een rechtbank.

Mijnheer Somers, zonder dat men een absolutist van de scheiding der machten hoeft te zijn, zijn er goede redenen om het aantal situaties te beperken waarin sanctionerend kan worden opgetreden zonder de waarborg van een rechtbank. De scheiding der machten moet men ook niet minimaliseren. Die is er niet voor niets.

Ik citeer even Jan Blommaert: "Professionele magistraten hebben van oudsher de taak de duidelijkheid van verboden gedragingen te bewaken: zij moeten voor elk individueel geval nagaan of de feiten overeenstemmen met een door de wet bepaalde strafbare handeling. In functie daarvan worden bewijzen en getuigenissen verzameld en beoordeeld, en dit alles verloopt steeds in een patroon van woord en wederwoord waarin de aanklager en de verdediger allebei dezelfde rechten hebben.

Dat is een goed principe. Het verhindert bijvoorbeeld standrechtelijke veroordelingen en lynchpartijen: je ziet er schuldig uit en we denken dat je schuldig bent, dus je bent schuldig en wij straffen jou meteen.

De zorgvuldige afweging van alle bewijzen en verklaringen belet ook een groot aantal dwalingen en is op die manier een soort kwaliteitsgarantie."

Aan deze kwaliteitsstandaard beantwoordt de GAS-procedure niet. De vaststelling gebeurt door ambtenaren die zich niet moeten houden aan de strenge procedures van de politie. Bijvoorbeeld, in plaats van dat ze zich moeten legitimeren, komt het voor dat men ze doelbewust anoniem laat opereren.

De sanctie wordt opgelegd door een ambtenaar en in een procedure die niet de waarborgen biedt van het gerecht. Daarom moeten wij er zuinig mee omspringen en ze enkel hanteren in duidelijk omschreven en duidelijk vast te stellen gevallen.

Er is dus controle nodig om te vermijden dat een boete voor sluikstorten wordt toegepast op iemand die zijn vuilniszak per ongeluk en te goeder trouw buitenzet op een feestdag, zoals meer dan driehonderd Antwerpenaren op 1 mei 2013 mochten ondervinden. De reinigingsdienst van de stad werkte niet, de GAS-

ambtenaren wel.

Toezicht is ook nodig om te vermijden dat vaststellingen slordig gebeuren. Zo komt het voor dat een groepje jongemannen, waarvan sommigen voor overlast zorgen, allemaal worden beboet, hoewel er een bij zit die er niets mee te maken heeft en die toevallig op datzelfde plein op zijn vriend staat te wachten. Zonder onderzoek, zonder rechtbank loopt men dat risico.

Een tweede correctie die wij uitermate belangrijk vinden, betreft het vrijwaren van de fundamentele vrijheden van meningsuiting en vergadering door te vermijden dat gemeentelijke administratieve sancties worden opgelegd tegen acties en manifestaties.

Vorig weekend nog kregen tachtig vreedzame betogers in Antwerpen te horen dat zij een GAS-boete mochten verwachten omdat ze deelnamen aan een demonstratie tegen Monsanto. Eerder werden in Antwerpen gemeentelijke administratieve sancties gebruikt tegen onder meer een manifestatie van Occupy Antwerpen, een fietstocht van Critical Mass Bike, pamfletten van Ademloos en een aangeplakt manifest van het Daklozen Aktie Komitee.

Een ander voorbeeld zijn de GAS-boetes voor PvdA-militanten die eind oktober vóór de aanvang van de wedstrijd Genk-Standard zonder toestemming pamfletten uitdeelden voor solidariteit met de werknemers van Ford Genk.

Voor ons kunnen gemeentelijke administratieve sancties niet in dergelijke situaties, niet omdat wij vinden dat men zonder toestemming overal mag manifesteren of aanplakken, maar wel omdat wij vinden dat het een rechter toekomt om te oordelen of sancties gerechtvaardigd zijn wanneer de feiten de uitoefening van een fundamentele vrijheid vormen.

Een rechter zou bijvoorbeeld rekening kunnen houden met het feit dat veel deelnemers aan de Monsanto-optocht dachten dat de actie toegelaten was door het stadsbestuur, omdat het zo vermeld stond op de website van de wereldwijde organisatie waarbinnen zij opereerden. Voor de situatie in Genk zou de rechter rekening kunnen houden met het feit dat heel de voetbalmatch in het kader van de solidariteit met Ford Genk stond.

Misschien zou die rechter dan toch nog een sanctie opleggen. Sanctioneren is voor rechters echter geen automatisme, maar het resultaat van een zorgvuldig afwegingsproces waarbij rekening wordt gehouden met het verweer van de betrokkene. Dat is een fundamentele keuze die wij maken in een rechtsstaat en waarvan wij zeker niet mogen afwijken in domeinen zoals burgeractivisme, die tot het hart van de rechtsstaat behoren.

Collega’s, wat doet het wetsontwerp dan wel en wat zijn in onze ogen, en in die van een groot deel van de samenleving, nefaste ontwikkelingen? Ik wil daaromtrent vier punten aanhalen.

Ten eerste, het wetsontwerp bevat een aanzienlijke uitbreiding van de lijst met gemengde inbreuken, met onder meer vrijwillige slagen en verwondingen, vernieling van voertuigen en diefstal. Dat zijn strafbare feiten, die niet uit het Strafwetboek gehaald worden, wat wil zeggen dat onze samenleving van oordeel is dat in principe het parket die feiten moet vervolgen en dat een strafrechter daarover moet oordelen.

Het vervolgen van misdrijven die opgenomen zijn in het Strafwetboek is de kerntaak van het parket. Dat dit nu wordt toevertrouwd aan GAS-ambtenaren is niet omdat men van mening is veranderd over de kwalificatie van die feiten als misdrijf, maar omdat ons gerechtelijk apparaat te weinig capaciteit heeft en er niet aan toekomt. Het is dus een lapmiddel. In plaats van te doen wat men moet doen, met name de capaciteit van de parketten versterken, kiest men voor een parallel administratief circuit waar niet dezelfde waarborgen gelden voor daders en slachtoffers als in het gerecht. Daarmee kunnen wij niet instemmen.

11.70 Minister **Joëlle Milquet**: Mag ik u een vraag stellen? Kunt u precies uitleggen waarom u bezwaar hebt tegen de heel kleine uitbreiding van de gemengde inbreuken? Welke zijn uw bezwaren tegen de heel kleine uitbreiding van de lijst van de gemengde inbreuken? Die lijst is bijna niet gewijzigd.

11.71 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Slagen en verwondingen en diefstal zijn klassieke misdrijven. Nu omzeilt men het strafrecht.

11.72 **Minister Joëlle Milquet**: De lijst van de gemengde inbreuken is bijna dezelfde. Wij hebben deze uitgebreid met slecht geparkeerde wagens. Dat zijn lokale problemen. Volgens u moeten wij daarvoor naar de rechtbank gaan. Ik begrijp u niet.

11.73 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Wij moeten kiezen. Zijn bepaalde feiten misdrijven die moeten worden vervolgd? U haalt ze ook niet uit het Strafwetboek.

Wij hebben het over zaken zoals diefstal en opzettelijke slagen en verwondingen. Dat is het eerste waaraan de burger denkt bij een misdrijf uit het Strafwetboek. Het strafrecht is uitgevonden met alle waarborgen van dien: een gerechtelijke procedure, een onafhankelijke rechter, een onderzoek. Dat wordt nu omzeild. Dat is een zwaktebod. Wij willen het niet onbestraft laten, wij willen het net serieus aanpakken. Investeer in het gerecht.

11.74 Minister **Joëlle Milquet**: Waarom hebt u dan het wetsontwerp in 1999 goedgekeurd? Dat was toen zwaarder. Toen hadden wij het over diefstallen enzovoort.

(Brouhaha) Mais enfin! Vous me faites rire. Soyez juste un tout petit peu cohérents. J'adore de temps en temps la cohérence. En 1999, nous avons sans problème, sans mention du judiciaire, transféré les vols, la violence etc. Et ici, alors que nous parlons de stationnement, c'est le drame!

Vous allez m'expliquer votre évolution mentale parce que je ne la comprends pas bien. Regardez un peu l'augmentation de la liste des sanctions pour les infractions mixtes et dites-moi ce qui vous dérange dans cette augmentation qui est dix fois plus modérée que ce que nous avons décidé en 1999.

11.75 **Koenraad Degroote** (N-VA): De gemengde inbreuken staan inderdaad nog in het Strafwetboek en diefstal is inderdaad een zware inbreuk, maar hebt u kennis van de dienstnota van de parketten? Neen. Dan moet u daar toch eens naar informeren. Wat gebeurt er immers? De vaststellingen van de gemengde inbreuken gaan immers eerst nog naar het parket. Het parket moet dan filteren. Het parket kijkt dan welke zaken zwaarwichtig genoeg zijn om te vervolgen. Op de dossiers die zij niet zwaarwichtig genoeg achten, zoals kleine winkeldiefstallen, wordt de GAS-reglementering toegepast. Die nuance moet u zeker maken.

11.76 **Bart Somers** (Open Vld): Mevrouw Brems, wanneer uw fundamentele kritiek luidt dat de nieuwe tekst een zwaktebod is, mag ik dan aannemen dat u consequent bent met uw partij en dat het uw stelling is dat overal waar ambtenaren sancties opleggen of overal waar lokale bestuurders de mogelijkheid hebben om sancties op te leggen, wij dat overal moeten afschaffen, gelet op de scheiding der machten?

Wij moeten dus, met andere woorden, het hele administratief recht opdoeken en in de milieuwetgeving, waarbij ambtenaren niet alleen het proces-verbaal maken maar ook de boete opleggen, – wat dus veel verder gaat dan het voorgestelde systeem – teruggaan naar de situatie waarin alleen strafrechtelijk wordt vervolgd? Bent u daar voorstander van?

11.77 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): U bent buitengegaan toen ik het over de scheiding der machten had. U bent hier nu terug en u denkt dat het nog over hetzelfde gaat, maar ik ben eigenlijk een heel ander punt aan het maken.

Wat is het punt dat ik heb gemaakt over de scheiding der machten? Als men het zonder de waarborg van een rechtbank en een gerechtelijke procedure wil stellen, moet het gaan om duidelijk omschreven feiten en duidelijk vaststelbare feiten. Ik heb ter zake geen absoluut verbod gesteld.

Nu heb ik het punt gemaakt dat men consequent moet zijn als men doelbewust zaken in het Strafwetboek laat staan, om goede redenen, omdat wij nog altijd vinden dat het de taak van de strafrechter is en dat het wel degelijk om een ernstig misdrijf gaat dat in de categorie van het strafrecht thuishoort. Wij zijn hier niet inconsequent. De inconsequenten zijn degenen die zaken in het Strafwetboek laten staan en dan in feite niet genoeg investeren in het gerechtelijk apparaat om die zaken ook daadwerkelijk te vervolgen.

Mijnheer Degroote, ik zie dat u dezelfde beweging maakt als veel collega’s met betrekking tot de eigen burgemeester. U zult dat later dan wel oplossen. U zult wel afspraken met de parketten maken, zodat ze het nog voldoende voor hun rekening nemen, zo zegt u.

Dat is af te wachten. Er zal na een paar jaar gelukkig een evaluatie komen met betrekking tot de werking van deze wet. Ik hoop er graag samen met u het beste van.

Wij hebben nog een paar bezwaren.

Zo hebben we, ten tweede, een bezwaar tegen de verhoging van het maximumbedrag van de boetes die als gemeentelijke administratieve sanctie kunnen opgelegd worden. Collega's, het is een aanzienlijke verhoging. Dat bedrag was 125 euro voor minderjarigen en 250 euro voor volwassenen. Collega's, u zit hier al een aantal jaren en u hebt een goed salaris. U beseft waarschijnlijk niet meer dat het voor de meeste burgers grote bedragen zijn. Het wetsontwerp trekt die op tot 175 euro voor minderjarigen en 350 euro voor meerderjarigen. Ik wil de collega's er graag aan herinneren dat het leefloon voor een alleenstaande nog geen 800 euro bedraagt. Dat is per maand, collega's. Wij kunnen met die verhoging niet instemmen.

Ten derde verlaagt het wetsontwerp de minimumleeftijd voor het opleggen van gemeentelijke administratieve sancties van zestien tot veertien jaar. Ja, er is voorzien in gemeenschapsdienst, in bemiddeling en in een procedure van ouderlijke betrokkenheid. U kunt allemaal blijven beweren dat dat pedagogisch is, dat het in het belang is van de jongere zelf en dat het zeker niet repressief is. Daar bedot men de jongeren niet mee, zoals de afgelopen weken duidelijk is gebleken. Daar bedot men de jeugdsector niet mee. Het zijn in alle gevallen maatregelen die heel ingrijpend zijn voor een jongere en voor het gezin van die jongere. Ze passen in een repressieve aanpak. Het verzet van de jongeren zelf en van de jeugdsector is zo groot omdat hun ervaringen met de bestaande gemeentelijke administratieve sancties voor minderjarigen vanaf zestien jaar en voor meerderjarige jongeren negatief zijn. Zij ervaren dat het systeem onverdraagzaamheid tegenover jongeren in de hand werkt. Zij ervaren dat GAS stigmatiserend is, dat probleemjongeren afgeschilderd worden als het belangrijkste veiligheidsprobleem in de steden en dat het vaak neerkomt op het strafbaar maken van gewoon jongerengedrag. Om het te zeggen met de woorden van de jongerenvoorzitters van de Vlaamse en Franstalige socialisten, de Vlaamse christendemocraten en de Vlaamse liberalen: "De GAS is een symptoom geworden van een verzuurde maatschappij waarin verdraagzaamheid tegenover elkaar en tegenover jong zijn in het bijzonder verder af lijkt dan ooit."

11.78 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik wil collega Brems even confronteren met een andere casuïstiek. Een bewoner van het stadscentrum heeft er last van dat er elk weekend opnieuw tegen zijn voordeur wordt geplast.

Voor een keer aanvaardt men dat, een tweede keer vindt men dat vervelend en bij een derde keer vraagt men een optreden van de overheid. Als de wildplasser een meerderjarige is, dan vindt u het goed dat er een GAS-boete opgelegd wordt, want hij zal het een volgende keer niet meer doen. Als het gaat om een vijftien- of zestienjarige, dan is dat blijkbaar een probleem, want dan mogen we geen GAS-boete opleggen. De boodschap van Groen aan de burger die vraagt dat het wildplassen stopt, luidt eigenlijk dat het gaat om een jongeman, die dat mag doen. Onze boodschap aan die burger is dat we ook dat gedrag willen corrigeren, niet op dezelfde manier als bij een meerderjarige, maar op een andere manier, door bemiddeling. We roepen de ouders erbij. Als die jongen zijn excuses moet aanbieden aan die bewoner, dan zal dat dikwijls al genoeg zijn om een boete te vermijden. Als de jongen echter excuses weigert, dan vind ik dat we in onze samenleving een GAS-boete moeten kunnen opleggen. Dat gaat net de verzuring van onze samenleving tegen. Daar gaat het echt wel over.

11.79 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Vanvelthoven, ik heb zopas uw eigen jongerenvoorzitter geciteerd in verband met de verzuring, dus ik heb de boodschap van de jongeren zelf overgebracht.

Ik dank u ervoor dat u dat punt maakt, want het is een goede overgang naar mijn volgend argument. Uw voorbeeld geeft heel duidelijk aan wat er gaande is bij de meerderheidspartijen en bij iedereen die het wetsontwerp steunt. Het gaat om een visie waarbij de enige vorm van optreden tegen een kwestie die zich voordoet in een samenleving, een repressief optreden is. Dat is een verenging van de blik tot de repressieve aanpak.

11.80 **Jan Jambon** (N-VA): (…)

11.81 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Jambon, dat heeft hij wel gezegd. Datgene wat de heer Vanvelthoven pedagogisch noemt, is onderdeel van het GAS-systeem.

11.82 **Jan Jambon** (N-VA): (…) De heer Vanvelthoven heeft gezegd dat een boete aan het einde van de procedure komt, na enkele bemiddelingspogingen, nadat de ouders erbij gehaald werden. Mevrouw Brems, uw eigen blik is verengd. U luistert zelfs niet naar wat de collega's zeggen.

11.83 **Bart Somers** (Open Vld): Mevrouw Brems, ik ben het eigenlijk met u eens. Meer dan 95 % en misschien zelfs 99 % van de jongeren kan op een andere manier bereikt worden, namelijk door een goed gesprek waarin hen erop gewezen wordt dat hun gedrag niet kan, of ook door eens met de ouders te praten. Daarvan ben ik overtuigd. Maar ik ben er evenzeer van overtuigd – dit is de realiteit waar ik als burgemeester in sta – dat in elke stad, in elke gemeente, een beperkt aantal jongeren niet luistert. Die jongeren zijn niet vatbaar voor die werkwijze.

Welke boodschap geven wij aan die jongere, waarover collega Vanvelthoven zopas gesproken heeft, als het een hardleers iemand is? U pleit ervoor om te blijven proberen met preventie. Welnu, daar komt een eindpunt aan. Op een zeker moment moeten wij als maatschappij overschakelen naar iets anders. Dat moet pedagogisch en goed omkaderd gebeuren. Boetes zijn daartoe niet het beste middel, maar ze worden door de GAS-wetgeving wel mogelijk gemaakt. U wijst dat gewoon af. U sluit uw ogen voor de maatschappelijke realiteit van een beperkt aantal jongeren. Die jongeren hebben wel een bijsturing nodig, meer dan een goed gesprek.

11.84 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Somers, u maakt er een karikatuur van, maar laat ik eerst mijn vorig punt afmaken. Waar gaat het over als ik het heb over een verenging van visie? Men beschouwt als preventie een interventiemaatregel waarbij een jongere met zijn ouders naar de bemiddelaar moet komen, en een advocaat mag meenemen. Dat wordt hier door sommige collega's voorgesteld als preventie en als een pedagogische aanpak. Dan denk ik, collega's, dat u blind bent voor de realiteit op het terrein in ons land en voor wat werkelijk een preventieve aanpak is.

Heel wat gemeentes in ons land zwaaien te pas en te onpas met GAS-boetes, maar hebben niet eens een straathoekwerker in dienst. Zo zijn er wel degelijk, collega's. Nochtans kunnen die zaken echt helpen.

Mijnheer Somers, ik ben blij dat ik het u hoor bevestigen: andere maatregelen helpen voor de meeste jongeren. Het signaal dat wij met de onderhavige wettekst uitzenden naar de gemeenten, is dat men die andere maatregelen niet per se eerst hoeft te proberen. Wij kunnen hopen dat al die burgemeesters en gemeenteraden een ander beleid voeren, maar we maken het mogelijk dat men naar een sanctiorende aanpak grijpt vooraleer men effectief preventie geprobeerd heeft.

Mijnheer Somers, voor dat kleine percentage onhandelbare jongeren bestaat het jeugdrecht, het jeugdbeschermingsrecht, het jeugdsanctierecht, waarin trouwens reeds heel wat ervaring met bemiddeling bestaat.

11.85 Minister **Joëlle Milquet**: Wij spreken over preventie, de betrokkenheid van de ouders en gesprekken. Dat is voor mij heel belangrijk. Daarom hebben wij in een specifieke bepaling voorzien, namelijk de betrokkenheid van de ouders in de procedure. Vindt u dat geen goed idee? Hebt u een bezwaar tegen die nieuwe bepaling, aangezien kennelijk alles slecht is in het ontwerp?

Die betrokkenheid is nieuw en is heel interessant. De bepaling is er gekomen na een gesprek met sommige jeugdrechters, die het terrein kennen. Wij hebben nu een nieuwe bepaling over de betrokkenheid van de ouders. Door middel van een gesprek met de sanctionerende ambtenaar en de ouders, kunnen wij de procedure afronden. Is dat iets slechts?

11.86 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mevrouw Milquet, de procedure die de wet nu creëert, is een betere procedure dan wanneer de bemiddeling niet zou bestaan. Wij verzetten ons hier echter tegen de visie alsof dat preventie zou zijn, alsof dat de pedagogische aanpak van jongeren zou zijn. Dat alles past nog steeds in een repressieve aanpak. U moet eens luisteren naar de getuigenissen van jongeren hoe ingrijpend zoiets is in hun leven.

11.87 Minister **Joëlle Milquet**: Mag ik een vraag stellen? U moet ook naar de anderen luisteren! Er is de betrokkenheid van de ouders wanneer een minderjarige een inbreuk heeft begaan. De sanctionerende ambtenaar vraagt om een gesprek met de jongere en de ouders. Is dat niet interessant? Is dat volgens u een repressieve aanpak?

11.88 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Inderdaad, mevrouw de minister. Dat is iets wat nu past in een aanpak die ervan uitgaat dat een regel werd overtreden en dat aan een proces wordt begonnen dat naar een sanctionering leidt. Als wij spreken over preventie, is dat een andere aanpak, waarbij men met de mensen in gesprek gaat, waarbij men projecten ontwikkelt en ander personeel inzet dan zij die overtredingen vaststellen of sancties uitdelen. Daar gaat het over. Gelukkig bestaan er in ons land heel wat geslaagde projecten van dat type. Gelukkig zijn er in alle fracties ook heel wat lokale meerderheden die dergelijke benaderingen wel kennen.

11.89 **Bercy Slegers** (CD&V): Mevrouw, ik val haast van mijn stoel! Ouderlijke betrokkenheid en bemiddeling, dat vindt u geen preventie, maar repressie. De conclusie is dat een minderjarige die wildplast, niet moet aangepakt worden, zoals de heer Vanvelthoven daarstraks zei. U zult dat dus niet aanpakken, vermits het starten van ouderlijke bemiddeling of een gesprek aangaan met de ouders, volgens u repressief is en niet preventief!

11.90 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Uw interventie illustreert eigenlijk het punt dat ik net maakte. Men lijkt te vergeten dat het ook mogelijk is om met mensen te praten, met overtreders en hun ouders, buiten een repressief kader. Als het gesprek niet de gewenste uitkomst heeft, zullen daaraan verdere gevolgen worden gegeven. Dat is wat hier aan de gang is.

Waarom dat grote verschil tussen minderjarigen en meerderjarigen? Collega's, dat is iets dat in heel ons rechtssysteem bestaat en om goede redenen. Wij willen jongeren meer kansen geven omdat wij weten dat zij, minder dan meerderjarigen, in staat zijn om altijd de juiste keuzes te maken. Ik denk dat de kritiek van de Vlaamse en de Franstalige kinderrechtencommissaris door dit Parlement onheus is behandeld; die kritiek is terecht. Ook de kritiek van het kinderrechtencomité van de Verenigde Naties is correct, te weten dat dit ingaat tegen de logica van ons rechtssysteem — dat voor het overige heel goed met jongeren omgaat — alsook tegen de logica van de internationale kinderrechten.

U zult het betreuren, collega's, maar ik ben bijna aan het einde van mijn interventie. Als u mij niet zo vaak had onderbroken, was het sneller gegaan.

Ik wil u toch nog meegeven dat wij ons ook verzetten tegen de invoering van het plaatsverbod als bevoegdheid van de burgemeester. Mensen verbieden om zich gedurende een bepaalde periode op bepaalde plaatsen te begeven, is een ingrijpende maatregel. Dat is een sterke beperking van de persoonlijke vrijheid, de vrijheid van beweging, van gaan en staan. Dit laten opleggen door de burgemeester voor een zeer ruim omschreven en grotendeels lokaal ingevuld scala aan gedragingen, kan voor ons niet. Een dergelijke maatregel kan voor ons enkel door een rechtbank worden opgelegd. Die moet afwegen of de inperking van de vrijheid van gaan en staan in dat concreet geval evenredig is met de doelstelling.

Collega's, het mag duidelijk zijn dat dit voor ons een slecht wetsontwerp is. Wat ons betreft, is de zaak na vandaag niet afgehandeld. Zolang wij het tweekamerstelsel nog hebben, is er een kans om dwalingen van de Kamer in de Senaat recht te zetten. Het is onze democratische plicht om te ijveren voor een evocatie van het ontwerp door de Senaat, en om in de Senaat wel hoorzittingen te organiseren en wel rekening te houden met de goed onderbouwde standpunten van het middenveld.

Voor evocatie zijn vijftien senatoren nodig. De Ecolo-Groenfractie kan ongeveer de helft aanleveren. Wij kunnen moeilijk geloven dat er bij de meerderheidspartijen toch niet enkele senatoren te vinden zijn die wel met het middenveld in dialoog willen gaan in dit Huis.

Maar zelfs als dat toch de bedroevende werkelijkheid zou zijn, dan is de strijd nog niet gestreden. De GAS-wet creëert een kader waarbinnen elke gemeente zelf bepaalt hoeveel of hoe weinig gebruik zij daarvan wil maken, voor welke feiten en sancties, en al dan niet voor minderjarigen. Als u vandaag deze slechte wet goedkeurt, zullen wij er in de gemeenteraden voor ijveren dat zij zo weinig mogelijk schade berokkent, dat de nieuwe mogelijkheden niet worden toegepast en dat de al bestaande GAS grondig worden geëvalueerd.

Ik richt dan ook graag een warme oproep aan de 213 organisaties die campagne voeren tegen deze wet en aan de politieke jongerenorganisaties, in het bijzonder de vrienden van Animo, Jong CD&V en Jong Open Vld, om samen met ons die campagne voort te zetten op gemeentelijk vlak.

Niettemin moet voor de burgers het volgende duidelijk zijn. Als u straks in een ingrijpende GAS-interventie wordt meegesleurd omdat uw veertienjarige dochter met sneeuwballen gooide, en raak gooide, of als u een boete aan uw broek hebt omdat u te goeder trouw optrok in een ludieke betoging, dan weet u dat uw burgemeester daar achter zit, maar vergeet ook niet wie de gemeenten die macht heeft gegeven. Deze draak van een wet heeft niet minder dan zes enthousiaste ouders, namelijk de zes meerderheidspartijen, zijnde de socialisten, de liberalen en de christendemocraten.

11.91 **Catherine Fonck** (cdH): Madame Brems, étant donné que vous posez une question très concrète, je vais vous donner une réponse très concrète. Pour ce qui me concerne, je préfère que mon ado de 14 ans qui fait une petite bêtise ne soit pas envoyé chez le juge de la jeunesse et qu'on ne judiciarise pas à tout va, c'est-à-dire l'inverse de tout ce qu'on a plaidé depuis des années, y compris au niveau des partis écologistes. Tout judiciariser, y compris de petites bêtises d'adolescents, et bien, clairement, ce n'est pas mon choix!

11.92 **Jan Jambon** (N-VA): Mevrouw Brems, op uw laatste zin wil ik een kleine correctie aanbrengen. Onze fractie zal de zes meerderheidspartijen ook steunen, maar wij krijgen geen twee extra fractiemedewerkers voor die steun.

11.93 **Ronny Balcaen** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, Mme Fonck sait très bien que, dans le champ des diverses choses à mettre en œuvre dans la politique d'aide à la jeunesse, il n'y a pas que la judiciarisation ni que le juge de la jeunesse. Vous le savez, madame, puisque vous avez été ministre de l'Aide à la jeunesse pendant cinq ans. Il faut y ajouter le champ des services d'aide à la jeunesse: ils sont aussi là pour travailler. Vous avez raison: un travail a été réalisé pour déjudiciariser. Je ne crois pas que le débat que nous avons tenu ici ait été celui d'une plus grande judiciarisation de toute l'aide à la jeunesse.

11.94 **Catherine Fonck** (cdH): Les services de l'aide à la jeunesse, que je connais particulièrement bien, produisent un excellent travail. Mais quand votre collègue, de votre groupe, dit qu'il vaut mieux envoyer un ado de 14 ans chez un juge de la jeunesse pour une petite bêtise – c'est ce qu'elle a dit, vous relirez le rapport –, je ne suis absolument pas d'accord avec vous.

11.95 **Ronny Balcaen** (Ecolo-Groen): Madame Fonck, j'ai vu que, pendant toute l'intervention de Mme Brems, vous étiez plongée dans vos signataires et votre ordinateur. Vous n'avez absolument pas été attentive à ce qui a été dit!

Le **président**: Chers collègues, il reste M. Logghe, Mme Schyns, M. Jadot, M. Clerfayt, M. Dedecker, M. Bracke. J'insiste pour que, si possible, l'on respecte les temps qui m'ont été annoncés. Je sais que Mme Brems a été souvent et longtemps interrompue, mais, malgré les interruptions, au lieu des 15 minutes prévues, elle a parlé 50 minutes.

Je me borne à signaler la chose. Je n'ai aucun problème et je reste attentif à tout ce qui se passe. J'aimerais qu'on se tienne à ce qui a été annoncé par respect pour tout le monde.

11.96 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, dat heb ik inderdaad aangekondigd, maar het kan worden nagegaan aan de hand van de opnames dat mevrouw Brems enorm vaak werd onderbroken en heel wat vragen heeft moeten beantwoorden. Zij is de enige die zo vaak werd onderbroken. Dat is de reden waarom haar betoog langer duurde.

Le **président**: Elle n'a quand même pas été interrompue pendant trente-cinq minutes! Essayons de calibrer le débat!

11.97 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): (…)

Le **président**: Il y en a qui travaillent et d'autres qui se reposent!

11.98 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het gaat vandaag over overlast. Het is goed dat er daarvoor eindelijk aandacht komt.

Mevrouw de minister, het zal u verbazen, maar wij zullen niet alles in uw wetsontwerp afkeuren. Niet alles in uw wetsontwerp is slecht. Wij zullen een aantal goede, positieve punten aanduiden, maar wij zullen ook een

aantal kritische opmerkingen formuleren.

Ik wil daarmee beginnen. Collega's, en onder andere collega Somers, u zegt dat wij spaarzaam moeten zijn met dit soort sancties en ze niet te veel mogen laten uitdeinen. Ik stel echter vast dat de lijst met overtredingen die onder de GAS vallen, steeds langer wordt en ik heb daarmee een probleem.

Collega's, u stelt met mij vast dat de lijst met ambtenaren en andere mensen die dit soort sancties kunnen uitschrijven – onder andere personeelsleden van bewakingsfirma's, weliswaar heel beperkt, maar ze staan er toch bij – steeds langer wordt.

Mevrouw de minister, ik kom tot het punt waarover u met collega Brems in de clinch bent gegaan. Wij hebben het bijzonder moeilijk met de lijst van gemengde inbreuken. U zegt dat die lijst bijna niet wordt uitgebreid. Het is het een of het ander. Ze wordt wel degelijk uitgebreid, zij het beperkt. Wij vinden dat gemengde inbreuken niet thuishoren in het rijtje van GAS-sancties.

Van bij het begin heeft het Vlaams Belang zich als koele minnaar van de GAS gedragen. De reden is heel duidelijk. Over de grond van de argumentatie hebben wij nooit enige twijfel laten bestaan. Ik citeer uit de tekst die wij naar aanleiding van de eerste toepassingen van de GAS-sancties hebben gepubliceerd: "De gemeentelijke administratieve sanctie moet voluit toegepast worden in de strijd tegen de overlast en tegen misdrijven die niet meer door het parket vervolgd worden. Toch moeten de parketten hierin echter zo snel mogelijk opnieuw hun volle verantwoordelijkheid opnemen."

Door de zware overbelasting van en onderbezetting bij de parketten werd het systeem van gemeentelijke administratieve sancties een aantal jaren geleden ingevoerd. Wij kunnen dit nog volgen voor kleine politionele overtredingen zoals wildplassen. Er moeten daarvoor efficiënte instrumenten worden gecreëerd om heel snel tot betaling over te kunnen gaan.

Wij zijn geen voorstander dat de GAS systematisch en steeds vaker in de plaats van correctionele sancties komen. Dat kan voor ons niet. Dergelijke regelingen worden onttrokken aan het zicht van de parketten, onder meer ook omdat er geen melding meer wordt gemaakt in het strafregister. Voor ons moeten de parketten hun volle verantwoordelijkheid opnieuw opnemen.

Het vreemde is dat de Vlaamse meerderheidspartijen inderdaad ook allemaal aangeven dat de oorzaak van de uitbreiding van de GAS-sancties het niet naar behoren functioneren van Justitie is.

Wat zegt men dan? In afwachting van het opnieuw efficiënt functioneren van Justitie zullen wij de GAS uitbreiden. Er komen ook meer ambtenaren en meer inbreuken bij. Tezelfdertijd, mevrouw de minister – het is spijtig dat mevrouw Turtelboom hier niet aanwezig is – stellen we vast dat er heel weinig beweegt op het vlak van Justitie en merken we heel weinig inhaalbewegingen van Justitie op het vlak van de gemengde inbreuken.

Integendeel, een aantal gemengde inbreuken wordt gewoon aan de strafrechter onttrokken en definitief bij de ambtenaren geplaatst. Dit kan voor ons niet. Ik ben daar heel duidelijk in.

Mevrouw de minister, er zijn natuurlijk een aantal positieve zaken in uw wetsontwerp.

Op een aantal vlakken komt uw wetsontwerp tegemoet aan de verzuchtingen en wensen van het Vlaams Belang, om eindelijk eens komaf te maken met een aantal gevallen van overlast en het onveiligheidsgevoel.

Mevrouw de minister, wij staan volledig achter de invoering van het plaatsverbod als sanctie. Het gaat over publiek toegankelijke plaatsen, waar de burgemeester deze sanctie kan opleggen bij verstoring van de openbare orde. Het kan worden uitgesproken voor een maand en het is twee keer vernieuwbaar. Dat is een goede sanctie.

Wij verschillen op dat vlak van mening met onze groene collega's, die dat absoluut geen goede sanctie vonden. Wij vinden dat wel een goede sanctie.

Wat wij ook goed vinden, is de verhoging van de administratieve boetes. Ik zal de bedragen niet herhalen. Die zijn bekend.

Mevrouw de minister, de nieuwe procedure voor de onmiddellijke betaling van administratieve boetes hebt u met veel aplomb ingevoerd. U hebt ter zake de perceptie gecreëerd dat het een goede en krachtige maatregel is. In principe is dat inderdaad een goede maatregel. Als wij kijken naar de voorwaarden die moeten worden vervuld, dan zijn wij al veel minder positief, maar in principe vinden wij dat een goede maatregel.

Wat wij ook positief vinden, is het feit dat het misdrijf "bedreiging met een aanslag op personen of goederen, of het verstrekken van valse inlichtingen betreffende een aanslag", zijnde de valse bommelding, uit de GAS wordt gehaald en, wegens de zwaarwichtigheid van de feiten, opnieuw en alleen strafrechtelijk sanctioneerbaar wordt gemaakt. Dat is goed, maar het compenseert natuurlijk onvoldoende de minder goede punten.

Wat het overtreden van het boerkaverbod betreft, zal bij recidive de procureur de inbreuk vervolgen, zonder het dossier door te sturen naar de sanctionerende ambtenaar. Dat vinden wij ook positief. Wat ook goed is, maar eigenlijk al langer bestaat, is dat administratieve schorsingen of intrekkingen van een door de gemeente verleende toestemming kunnen worden opgelegd.

Waar onze fractie ook achter staat, is de verlaging van de leeftijd. Dat is een goede maatregel. Het spijt mij voor de collega's die een andere mening zijn toegedaan. Als ouder van verschillende kinderen kan ik niet anders dan dat steunen. Mensen, jonge mensen zelfs, die oud genoeg zijn om overlast te veroorzaken, mogen daarop gerust worden aangesproken. Het is des te beter indien dat voor een stuk preventief gebeurt. Een preventieve aanpak zal bij een aantal personen misschien zeer goed helpen.

Als het minder preventief moet – er is inderdaad een categorie jongeren die niet wil luisteren –, dan moet dat ook maar gebeuren. Wij mogen geen schrik hebben van een repressieve aanpak, waar die nodig is. Respect moet men leren, elke dag opnieuw, dames en heren. Wat ons betreft, gaat het vooral over preventie, maar er mag gerust ook een stuk repressie aan gebreid worden.

Dat waren een aantal positieve punten, mevrouw de minister, maar er zijn natuurlijk ook een aantal negatieve elementen.

U zegt dat de autonomie van de gemeenten zeer belangrijk is en dat wij die moeten behouden. Wij moeten elke gemeente de mogelijkheid bieden om de overlast zelf te bestrijden. Dat wil ik nog geloven. De gemeentelijke autonomie wordt echter ingeperkt door de gerechtelijke realiteit. De parketten zijn minder en minder geneigd over te gaan tot vervolging van bepaalde misdrijven en schuiven de hete aardappel naar de gemeenten.

De gemeentelijke autonomie wordt beperkt, en dat is iets wat wij toch met de nodige aandacht moeten volgen. Een aantal overtredingen werd uit het strafrecht gehaald en kan alleen nog met een GAS bestraft worden. Dat vind ik een kwalijke evolutie. Ik stel mij daar zeer veel vragen bij.

Tijdens de commissievergadering heb ik u geconfronteerd met een aantal procedures voor gemengde inbreuken, waarvan u hebt moeten toegeven dat er achterpoortjes zijn en dat er lacunes zijn waarop u niet onmiddellijk een antwoord had. Ik wil er heel kort enkele van toelichten.

Dames en heren, dit is zeer technisch, maar wij moeten erdoor. Bij gemengde inbreuken wordt het proces-verbaal doorgestuurd naar de procureur des Konings. De sanctionerende ambtenaar krijgt een kopie. De verdere afhandeling wordt dan opgesplitst naargelang er wel of geen protocol bestaat.

Stel, mevrouw de minister, dat er geen protocol is en dat het om een zware gemengde inbreuk gaat. De procureur des Konings kan dan binnen de twee maanden aan de sanctionerende ambtenaar laten weten of hij een administratieve maatregel opportuun acht, maar zelf geen gevolg zal geven aan de inbreuk. Met andere woorden, zoals u in de commissie hebt bevestigd, zonder mededeling van de procureur des Konings in die twee maanden kan de sanctionerende ambtenaar niets ondernemen.

En wat na die termijn? Als de procureur des Konings niet handelt binnen de termijn van twee maanden en als de sanctionerende ambtenaar ook niets doet, kan men zich de vraag stellen of het parket daarvan op de hoogte wordt gesteld. In de commissie hebt u gezegd dat dit niet het geval is. Ik vind dat het parket daarvan op de hoogte zou moeten zijn, om alsnog zelf te kunnen optreden als het ziet dat de ambtenaar niets doet.

Ik geef een tweede geval. Er is geen protocol en de inbreuk is een lichte gemengde inbreuk.

Ook in onderhavig geval geldt opnieuw een termijn van twee maanden om te laten weten of het parket de zaak behandelt. Doet hij de mededeling niet binnen de gestelde termijn, dan mag de sanctionerende ambtenaar vervolgen. Met andere woorden, pas wanneer er geen mededeling van de procureur volgt, kan de sanctionerende ambtenaar handelen. Hij is niet verplicht te handelen. Indien hij niet handelt, wat gebeurt er dan? Naar uw zeggen gebeurt in voorkomend geval niets. U vond dat zelf ook een lacune die eventueel nog moest worden verholpen.

11.99 Minister **Joëlle Milquet**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Logghe, dat is het geval indien er geen protocol bestaat tussen het parket en de gemeente. Een van de voordelen van voorliggend wetsontwerp is dat we in het algemeen een protocol zullen hebben tussen het parket en de gemeente. In het protocol kunnen wij verschillende verkortingen van termijnen en dies meer bepalen. Dat is een van de voordelen.

11.100 **Peter Logghe** (VB): Dat begrijp ik natuurlijk perfect. Ik wijs er u alleen op dat, indien de ambtenaar niet handelt, wat hij normaal zou moeten doen, het parket op geen enkele manier nog van de feiten op de hoogte wordt gebracht. Dan zijn wij natuurlijk vertrokken. Er gebeurt niets. De overlastbestrijding valt op dat moment volledig weg.

Mevrouw de minister, ik heb u over de onmiddellijke betalingsprocedure van administratieve boetes gesproken. U hebt deze procedure met heel wat aplomb aangekondigd. Het was immers een nieuwe, sterke maatregel.

De voorwaarden zijn echter niet mis. Het is enkel geldig voor meerderjarigen en alleen in geval van parkeerovertredingen of van louter administratieve boetes. Het is ook enkel toepasselijk indien er geen vaste verblijfplaats in België is. Enkel de politie mag de procedure toepassen. Een dader – mevrouw de minister, dit is de zwaarste voorwaarde – kan gewoon weigeren te betalen, waarna gewoonweg de normale procedure wordt gevolgd. In dat geval zijn wij opnieuw vertrokken.

Met andere woorden, het Vlaams Belang vreest dat de onmiddellijke betalingsprocedure voor administratieve boetes een slag in het water wordt en gewoonweg niets zal uithalen.

Mevrouw de minister, in de procedures zitten een aantal achterpoortjes.

Er komt een nieuwe gemengde inbreuk bij, met name het vernielen en beschadigen van graven.

Wat voor ons belangrijk is en wat ik als belangrijk en bijzonder ergerlijk inschat, is dat diefstal voortaan als lichte gemengde inbreuk in plaats van zware gemengde inbreuk wordt gekwalificeerd. Mevrouw de minister, ik kan er niet bij hoe u ertoe komt om diefstal als lichte gemengde inbreuk te kwalificeren. Voor ons is diefstal een zware gemengde inbreuk die opnieuw door de parketten moet worden vervolgd.

Bepaalde rechten van bepaalde overtreders worden uitgebreid. Wij hebben het moeilijk met het feit dat minderjarigen met slechts maximaal vijftien uren gemeenschapsdienst kunnen worden beboet.

U wil de boetes pas invoeren na de verplichte bemiddeling. Als dat niet lukt, dan gebruiken we de gemeenschapsdienst. Ik begrijp niet waarom u die wil beperken voor minderjarigen.

In de commissie hadden wij het ook over praktijken in steden en gemeenten die aantonen dat de GAS-boetes voorbijgaan aan hun doelstelling, namelijk de overlast beperken. Het komt steeds meer neer op een ordinaire pestbelasting. Voor sommige steden en gemeenten lijken het zeer gemakkelijke financiële bronnen. Die perceptie dringt door bij de burgers, en eens die daar is, zijn wij heel ver weg van huis.

De rechtsstaat wordt mogelijk aangetast omdat de scheiding der machten niet meer totaal is. Het geloof van collega Somers in de trias politica blijkt stilaan weggedeemsterd. Daar kan ik inkomen. Ik begrijp niet dat dit Parlement de tendens hanteert om zo veel mogelijk inbreuken af te kopen met een geldsanctie. Ik begrijp niet waar u naartoe wil.

Ons fundamenteel bezwaar is dat er in onze justitie te weinig beweegt om nog te kunnen geloven in de tijdelijkheid van uw GAS-wet. Integendeel, alles wijst erop dat wij evolueren naar een uitgebreid sanctiesysteem met een steeds verder uitbreidende lijst van ambtenaren. Mocht het inderdaad gaan om een

strijd tegen overlast, dan had u aan Vlaams Belang een heel enthousiaste aanhang.

Ik heb tijdens een commissievergadering een collega van een andere politieke partij horen zeggen dat wij als burgemeesters en schepenen alert moeten zijn voor het feit dat er met deze uitbreiding van de bestaande regelgeving veel nieuwe inkomsten zouden kunnen ontstaan. Als ik dat hoor, mevrouw de minister, spits ik de oren en begin ik te beseffen dat er wel wat anders aan de gang is dan louter de strijd tegen overlast.

Nogmaals, om u te waarschuwen voor het feit dat u wat ons betreft niet op de goede piste zit, zal de Vlaams Belangfractie zich onthouden bij de stemming. Wij kunnen deze uitbreiding onmogelijk goedkeuren zonder dat een aantal correcties wordt doorgevoerd. Ik zie echter geen correcties, wij zullen ons dus in elk geval onthouden. Ik ben benieuwd naar uw antwoorden op mijn opmerkingen.

11.101 **Marie-Martine Schyns** (cdH): Monsieur le président, je serai brève étant donné que beaucoup de choses ont déjà été dites.

Nous allons voter sur un mécanisme qui existe déjà et qui est aujourd'hui élargi à certaines dégradations, aux voitures mal stationnées – problèmes devant lesquels les communes étaient démunies – et, nous en avons longuement parlé, aux actes commis par des mineurs à partir de quatorze ans. Je tiens à répéter que ces incivilités ne concernent qu'une minorité d'individus, adultes ou non, mais qui empoisonnent la vie d'une majorité de personnes, de tous âges également.

Idéalement, les parquets devraient pouvoir engager des poursuites contre ces incivilités. Or ce n'est pas le cas aujourd'hui. C'est pourquoi, pour reprendre un terme de Mme Galant, nous estimons qu'il faut opter pour une solution pragmatique, qui ne laisse pas ces actes impunis et qui permette de respecter le vivre ensemble.

J'aimerais aborder cinq points. Premièrement, c'est une possibilité qui est accordée aux communes. Je voudrais saluer ce texte, parce qu'il a le mérite de rendre transparent le système en vigueur. Ainsi, les communes décideront des mesures adaptées à leurs situations respectives. Nous souhaitons faire confiance aux mandataires locaux, car ils ont la capacité de réagir de manière proportionnée aux comportements problématiques, en fonction de la commune où ils siègent. Nous savons qu'une commune rurale ne connaît pas forcément le même genre d'incivilités qu'une grande ville.

Il est également prévu que l'adoption des règlements communaux fera systématiquement l'objet de débats démocratiques au sein des conseils communaux. C'est là aussi qu'on pourra discuter de l'élargissement des sanctions aux mineurs ou encore de la prestation citoyenne. Nous fournissons un cadre.

Deuxièmement, s'agissant des mineurs, ce cadre est structurant. Il prévoit une procédure en cascade, l'implication parentale, la médiation obligatoire et la prestation citoyenne, avec l'amende en dernier recours. Cela a déjà été dit par la ministre. Ces nouveautés pourront être évaluées, mais elles ne remplacent évidemment pas le travail de prévention qui est accompli en amont, avant même que le délit ne soit commis et qui n'est pas inclus dans les SAC – contrairement à ce que certains ont parfois sous-entendu. Ce travail est effectué dans les communes, mais aussi à travers les Communautés. Cela reste pour nous une priorité. L'élargissement aux mineurs est important à nos yeux parce que nous souhaitons que ces jeunes – et je parle en tant qu'enseignante à des élèves de 14 et 15 ans – prennent conscience qu'ils enfreignent des règles.

En effet, éduquer, c'est aussi fixer des limites et les faire respecter. Dans cette optique, les SAC protègent également tous les adolescents qui sont souvent les premières victimes d'incivilités, d'injures racistes ou sexistes de la part d'autres jeunes.

Troisième point, le rôle du fonctionnaire. J'ai pu entendre certains en commission émettre des réserves relatives à l'indépendance du fonctionnaire sanctionnateur qui serait à la fois juge et partie.

Je pense que la ministre répondra comme elle l'a fait en commission à cette remarque, mais le projet prévoit quand même une série de garanties en vue d'assurer l'objectivité des décisions. Le contrôle de l'indépendance du fonctionnaire sanctionnateur réside notamment dans la possibilité pour les communes et pour le contrevenant d'introduire un recours contre les décisions devant les instances judiciaires.

Justement, pour accroître les garanties d'indépendance, nous avons déposé un amendement élargissant le droit de recours des communes à toutes les décisions du fonctionnaire sanctionnateur, qu'il décide ou non d'imposer une sanction. Dans tous les cas, la commune dispose de ce recours.

Quatrième point, la pratique du terrain. De nombreux bourgmestres sont intervenus à ce sujet. Pour nous, les recommandations des fonctionnaires sanctionnateurs et des agents constatateurs sont aussi importantes. Il est vrai qu'il faudra voir à l'usage comment cette loi répond aux attentes des communes.

Enfin, dernier point, le projet prévoit qu'une évaluation du système aura lieu. Cela nécessite une analyse qualitative et quantitative. Le projet prévoit la création d'un registre des sanctions administratives communales, afin de disposer de données précises et fiables à analyser. En parallèle, la majorité a demandé, par un amendement, à la ministre qu'elle produise un rapport tous les deux ans sur l'application de la loi, sur les statistiques et les données chiffrées disponibles.

Pour le cdH, ce projet était nécessaire. Il ne convient peut-être pas à tout le monde. Nous l'avons porté. Notre ministre va encore le défendre plus tard. La majorité l'a soutenu. Je pense, contrairement à d'autres, que beaucoup de communes attendent cette amélioration du système.

Pour nous, ce projet était indispensable parce qu'il encourage une société du respect: le respect de l'autre, le respect des règles et le respect du vivre ensemble

11.102 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, le groupe Ecolo-Groen reste fermement opposé à ce projet de loi. Opposés nous l'étions, dès le départ, mais nous avons souhaité mener le débat parlementaire correctement et jusqu'à son terme. Tout d'abord, nous avons demandé la tenue d'auditions sur ce sujet à portée sociétale. Ensuite, nous avons relayé, en vain, les demandes des délégués aux droits de l'enfant francophone et néerlandophone d'être auditionnés. Enfin, nous avons introduit une batterie d'amendements qui ont tous été balayés d'un revers de la main par la majorité en commission. Dont acte.

De nombreux aspects du projet de loi posent, selon nous, toujours question, tels l'abaissement de l'âge, l'instauration d'une interdiction de lieu, l'augmentation du montant des amendes, l'autofinancement de la politique de sécurité de la commune, et j'en passe. Dans le même temps, le projet de loi omet un certain nombre de choses, comme mettre un terme à la série de sanctions absurdes et inopportunes appliquées de manière inégale dans les différentes communes, ce qui pose la question de l'égalité des citoyens belges devant la réalité de ce que sont et deviendront les sanctions administratives dans nos communes.

Si nos communes ont déjà recours aux sanctions administratives, et si ces dernières s'avèrent effectivement parfois nécessaires et utiles, notamment lorsque les bourgmestres constatent que des délits sont commis sur le territoire de leur commune et restent impunis, le problème fondamental du projet est qu'il dépénalise une série de comportements qui auraient, auparavant, été traités par la justice. En ce sens, les sanctions administratives vont à l'encontre du principe selon lequel, dans un État de droit, les sanctions sont imposées par un juge car celui-ci est effectivement en mesure de faire respecter les droits de la défense.

Le système des sanctions administratives communales n'offre pas ces garanties. Le projet de loi relatif aux sanctions administratives communales est donc, quelque part, un aveu d'échec par rapport aux carences du parquet et de la justice. Au lieu de renforcer le parquet et d'insuffler une grande réforme de la justice – et Dieu sait si elle le demande! –, les partis de la majorité fédérale de gauche comme de droite se tournent vers un système qui met à mal une valeur essentielle de l'État de droit en Belgique.

Pour nous, la vraie ambition politique aurait consisté à renforcer le parquet et notre système judiciaire dans son ensemble. C'est bien là que repose la critique fondamentale des écologistes par rapport au projet qui nous est soumis ce jour. Ce dernier n'a d'ailleurs pas manqué de faire réagir de nombreux acteurs du monde judiciaire lui-même dont le juge de paix honoraire Jan Nolf qui a ni plus ni moins été jusqu'à demander un moratoire sur les sanctions administratives. Je le cite:

“Wij moeten het systeem zelf in vraag stellen. GAS wordt een humeurreflex voor alles wat misgaat en dreigt nu een systeem te worden dat ons jeugdbeleid denatureert. Een van de essentiële problemen in het systeem is het gebrek aan onafhankelijkheid van de sanctieambtenaar. Nu sta je tegenover iemand die tezelfdertijd rechter en partij is. De elementaire principes van de democratische rechtsstaat worden daardoor onuitlegbaar, vooral aan jongeren. Dit werkt antipedagogisch voor deze jonge burgers in wording."

Voici donc, malgré tout ce qui vient d'être évoqué, le moment de voter un projet de refonte fondamentale du système des sanctions administratives. Une refonte fondamentale certes, mais dont le bien-fondé n'est ni avéré par l'évaluation du système existant, pour lequel nous n'avons quasiment aucune statistique quant à son application dans nos communes, ni sur la base d'un travail parlementaire approfondi qui aurait pu être alimenté par des auditions des nombreux acteurs de terrain qui n'ont pas manqué de se faire entendre et de s'offusquer de la manière dont ils ont été maintenus hors du débat.

Le gouvernement fédéral justifie la réforme du système des SAC par une prétendue plus grande efficacité du système futur. Mais les écologistes s'interrogent. Comment construire un système plus efficace lorsqu'on n'a pas évalué le fonctionnement et l'efficacité du système actuel?

Il y a tout de même un point de consensus entre les rares enquêtes sur le système des SAC. Le système n'est que très peu appliqué (1 à 2 % aux mineurs de 16 à 18 ans). Plusieurs collègues, bourgmestres de leurs communes, l'ont d'ailleurs affirmé en commission.

11.103 **Joëlle Milquet**, ministre: Vous dites que c'est très peu appliqué, notamment pour les jeunes de 16 à 18 ans.

J'ai reçu le règlement de la ville d'Ottignies, dont le bourgmestre est écologiste depuis un certain temps. Quand je lis ce règlement, il s'applique aux mineurs, ce qui n'a pas eu l'air de vous poser beaucoup de problèmes. J'entendais votre collègue s'exprimer sur les manifestations. Ici, je vois que pour toute manifestation publique, pour tout rassemblement organisé qui n'a pas l'autorisation du bourgmestre, il y a des amendes qui vont jusqu'à 250 euros. Et je ne parle pas des manifestations moyennes. On dit qu'il y a toute une série de tapages nocturnes qui sont réprimés, que les petites manifestations doivent être clôturées à 01 h 00. Je vous passe les détails mais cela fait quand même dix pages d'amendes administratives dans une commune gérée depuis des années par un bourgmestre écologiste. Je ne sais pas si vous avez consulté ce règlement avant de faire votre exposé. En ce qui concerne l'application aux mineurs de 16 à 18 ans, les choses sont très précises. Je vous passe également ce qui concerne les gobelets, les verres, les fêtes, etc.

Vous dites que les règlements portant des mesures de sanctions administratives sont braqués sur les jeunes, mais on retrouve ce genre de règlements à Ottignies!

Et je peux comprendre certaines choses.

Entre les grands discours et les faits, c'est bien de faire le grand écart mais il serait peut-être temps de consulter votre base qui, elle, sait ce que c'est que de gérer une commune, avant de venir nous donner des leçons!

11.104 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, j'ai deux éléments de réponse à vous donner.

D'abord merci de nous communiquer ces informations. Je vois que vous avez fait vos devoirs depuis les débats en commission puisque lors de ceux-ci, vous ne disposiez pas d'évaluation des différentes communes. Visiblement vous avez ciblé …

11.105 **Joëlle Milquet**, ministre: Vous êtes de mauvaise foi! Vous êtes peut-être en campagne électorale et donnez des slogans sur internet, mais vous informez mal les jeunes. Personnellement, je préfère les informer sur la réalité des faits.

Je communiquerai aussi le règlement d'Amay qui n'est pas triste en matière de sanctions administratives et celui de Boitsfort.

11.106 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Nous restons opposés à l'application de sanctions administratives pour les mineurs. Olivier aussi; il l'a déclaré.

(…): (…)

Le **président**: Pourrait-on laisser M. Jadot poursuivre? Sinon, je devrai lui donner un temps de parole

supplémentaire.

11.107 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Aucune évaluation du système en place. Je vois que vous avez rattrapé votre retard en la matière. C'est bien.

Plusieurs bourgmestres ont déclaré en commission qu'ils ne l'appliquaient pas pour des mineurs. C'est un fait, vous l'avez entendu comme moi! Mon propre bourgmestre, à Herstal, a fait le même commentaire. Dès lors, comment la majorité peut-elle croire qu'il est judicieux et nécessaire d'appliquer aux mineurs de 14 à 16 ans un système que les partis de la majorité n'appliquent déjà pas dans leur propre commune aux mineurs de 16 à 18 ans? Et comment peut-elle croire que l'abaissement de l'âge soit aujourd'hui justifié? Nous attendons toujours une réponse à cette question.

Force est de constater, en tout cas, que le projet de loi ne répond pas aux nombreuses questions et critiques formulées dans leur contribution écrite par un nombre impressionnant d'acteurs de terrain. Je m'interroge encore aujourd'hui sur les raisons du refus répété de la majorité d'organiser de véritables auditions sur un sujet aussi sensible et fondamental pour l'avenir du 'vivre ensemble' dans notre société.

D'où est donc venue cette obstination à vouloir cadenasser le débat? Acte manqué ou aveu d'embarras d'une majorité disparate et pour le coup imperméable au dialogue avec l'extérieur?

Dois-je rappeler ici que le président de la Communauté Wallonie-Bruxelles, Rudy Demotte, a adressé un courrier au président de la commission de l'Intérieur …

11.108 **Joëlle Milquet**, ministre: M. Rudy Demotte m'a dit personnellement qu'il n'était même pas au courant de la signature de cette lettre et qu'il l'a regrettée. C'était son chef de cabinet!

11.109 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Et bien, moi, la lettre, je l'ai vue et elle disait bien cela! Je ne connais pas sa signature par cœur mais son nom y figurait.

En tout cas, son courrier relayait les remarques et critiques exprimées par le délégué général aux droits de l'enfant et plaidait fortement en faveur de l'audition de ce dernier. M. Demotte, ou son préposé, s'interrogeait notamment sur la compatibilité des sanctions administratives à l'égard des mineurs avec la Convention internationale des droits de l'enfant.

Je rappellerai aussi les critiques virulentes de la ministre de l'Aide à la jeunesse de la Communauté Wallonie-Bruxelles, Évelyne Huytebroeck. Car oui, chers collègues, ce projet de loi touche à la jeunesse, à ses droits et ses devoirs et ceux-ci relèvent précisément des compétences communautaires, d'autant plus si on prend en considération la communautarisation prochaine du droit sanctionnel de la jeunesse.

Confronté à une fin de non-recevoir de la majorité, le groupe Écolo-Groen, en collaboration avec ECOLO J et Jong Groen, a donc organisé lui-même des auditions auxquelles ont été conviés des acteurs que le parlement a refusé de rencontrer, parmi lesquels VVSG, ACBC, représentants du monde académique, Conseil de la jeunesse, Vlaamse Jeugdraad… Ces auditions informelles, organisées par notre groupe parlementaire, ont permis de croiser les interrogations et les critiques dont pouvait faire l'objet le présent projet de loi. J'y reviendrai point par point.

Pour les écologistes, la nécessité d'un système de SAC pour nos communes n'est pas à mettre en cause dans l'absolu. Ses modalités d'application, par contre, doivent faire l'objet d'un contrôle renforcé sous peine d'être potentiellement appliquées de manière excessive ou inadéquate par certaines majorités communales mal inspirées.

Les SAC sont en effet parfois la sanction la plus adéquate et efficace dans le maintien de l'ordre public, mais elles doivent toujours être prévisibles et appliquées dans le respect des libertés fondamentales et des garanties de droits de la défense de la personne concernée.

Les écologistes auraient voulu, mais il n'en a rien été, que le gouvernement limite la possibilité des communes d'ériger en infractions tout et n'importe quel comportement, sur base d'une évaluation du système mis en place, tout en respectant l'autonomie des communes et en gardant en ligne de mire l'objectif visé: améliorer le vivre ensemble dans les communes. C'est l'option du registre, comme c'est appliqué aux Pays-Bas, par exemple.

Car ne nous y trompons pas, la mise en œuvre des sanctions administratives a un coût pour les communes – ce fut souligné lors des débats – et aucun moyen financier n'est prévu par le projet de loi. Comme le disait un socialiste cet après-midi, on peut donc craindre dans le chef de certains édiles la tentation de vouloir 'faire du chiffre' en sanctionnant même des comportements dont le caractère d'incivilité resterait à démontrer.

Chers collègues, si vous le permettez, je vais maintenant détailler les critiques fondamentales que notre groupe souhaite soulever dans la discussion de ce texte. Critiques qui nous amènent à redéposer aujourd'hui des amendements qui nous semblent essentiels. Les principales objections que nous avons à formuler sont au nombre de cinq.

D'abord, la nature problématique des infractions mixtes.

Le concept des infractions mixtes, par sa nature, est problématique au regard du principe de séparation des pouvoirs (un organe exécutif qui se voit attribuer des compétences judiciaires) et par l'absence, au niveau de l'administration communale, des garanties juridiques prévues par le pouvoir judiciaire, au niveau de l'administration communale.

11.110 **Joëlle Milquet**, ministre: Il y a dix ans, vous avez voté une liste des infractions mixtes, les faits de coups et blessures, les injures, le vol, les menaces d'attentat – j'ai enlevé cet élément que j'estimais excessif –, la dégradation de tombes, etc. Vous l'aviez votée et maintenant, dix ans après, vous vous dites que ce n'était pas une bonne idée.

Comme je le disais tout à l'heure, la seule modification que nous avons apportée dans les infractions mixtes, c'est de l'étendre à la problématique du stationnement. Voilà qui n'est pas dramatique quand on observe que vous n'aviez aucun problème à 'déjudiciariser', comme vous dites, les faits de coups et blessures, le vol, les injures et les menaces d'attentat.

Il faudra un jour m'expliquer votre cohérence.

11.111 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Je vais le faire.

11.112 **Joëlle Milquet**, ministre: J'aimerais bien que les jeunes l'entendent aussi.

11.113 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Ils vont l'entendre. J'en reviens à l'absence d'évaluation.

11.114 **Joëlle Milquet**, ministre: (…) avec les jeunes, c'est bien, mais leur mentir, ça l'est moins!

11.115 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, c'est bien pour cette raison que nous voulions une évaluation du système en place et c'est aussi pourquoi nous vous reprochons de ne pas l'avoir évalué avant de vouloir faire voter ce projet de loi.

Vous parlez des contributions écrites qui ont été reçues et de vos rencontres qui ont précédé la rédaction de ce projet. Que constatons-nous? Parmi les contributions, j'épinglerai l'avis de l'Union des Villes et Communes de Wallonie. Celle-ci remarque que certaines des infractions mixtes énumérées dans le projet de loi devraient relever exclusivement des juridictions pénales au vu de leur gravité (voies de fait ou violences légères, coups et blessures volontaires simples, ou le vol. Elle ajoute: "Traiter par le biais des sanctions administratives des faits aussi graves participe d'un réel désinvestissement de l'État dans son appareil judiciaire pour laisser le soin à une autre autorité (la commune) d'exercer une forme de justice à caractère palliatif." L'Union des Villes et Communes de Wallonie insiste en outre sur la primauté qui doit pouvoir être maintenue, en termes de constatations, aux services de police. Si les agents constatateurs doivent pouvoir participer aux politiques communales en matière d'ordre public, les services de police doivent pouvoir rester le premier maillon de la sécurité publique, singulièrement à l'échelon local. Il ne pourrait être question de rechercher, au travers des SAC, à multiplier ou à professionnaliser des agents constatateurs qui pourraient, demain, constituer une police paralocale, voire une police privée. Ce n'est pas un écologiste qui l'écrit, mais l'Union des Villes et Communes de Wallonie! Celle-ci insiste enfin sur la nécessité de mettre à la disposition des communes les moyens financiers adéquats – ce qui n'est pas contenu dans votre projet de loi, madame la ministre.

11.116 **Joëlle Milquet**, ministre: D'abord, nous avons justement prévu un protocole d'accord, sur la base d'une stratégie de plan de sécurité locale. C'est dans ce cadre que les choix seront formés avec les parquets, notamment en fonction de la typologie de la criminalité. Je ne pense pas qu'ils prendront des mesures absurdes en matière d'infractions mixtes.

Ensuite, s'agissant du financement, l'un des avantages indirects de ce projet est qu'il permet aux communes, dans des moments compliqués qui ne leur permettront pas de disposer de mannes célestes pour financer les politiques de prévention et de sécurité, de bénéficier de recettes qu'elles pourront réinjecter dans ces politiques, notamment à l'égard des jeunes.

C'est ainsi que le système s'autofinance.

11.117 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): D'où l'effet pervers que nous craignons de voir la volonté de faire du chiffre pour rentrer dans le budget communal, et donc de prendre des sanctions administratives pour prendre des sanctions administratives!

11.118 **Joëlle Milquet**, ministre: Vous dites vous-même – et sur ce point, je peux vous rejoindre – que nous avons besoin, au niveau local, d'investir des moyens complémentaires dans la prévention. Nous faisons le maximum; nous allons venir avec les nouveaux contrats et les plans stratégiques, etc. Nous n'avons pas du tout diminué les moyens, que du contraire!

Mais ici, c'est justement un bon moyen de pouvoir investir dans des politiques de prévention pour les jeunes, et pas uniquement des politiques répressives. C'est une question d'autonomie communale aussi.

11.119 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Vous avez parlé des communes à majorité Ecolo. J'ai entendu M. Éric Thiébaut dire aujourd'hui et en commission que les sanctions administratives coûtaient de l'argent à sa commune, qu'il craignait que dans certaines communes, on fasse du chiffre, que le groupe socialiste n'était pas totalement satisfait par le projet de loi qui paraît si parfait à d'autres partis de la majorité. Il a indiqué qu'on allait faire de la sanction pour faire de la sanction, pour rentrer dans les budgets communaux.

Évidemment, on ne peut que se réjouir de l'affectation de ces montants à la prévention mais, pour nous, les sanctions administratives doivent être appliquées selon un principe d'équité et l'aspect budgétaire ne doit pas être un objectif en soi.

11.120 **Joëlle Milquet**, ministre: Je vous ai dit que c'était une conséquence indirecte.

11.121 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): Et la notion de conflit d'intérêt!

11.122 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): J'en arrive, si vous le permettez, à la deuxième critique écologiste qui a trait au rôle ambigu et au niveau de formation du fonctionnaire sanctionnateur.

Le fonctionnaire sanctionnateur a, selon le projet de loi, un réel pouvoir d'appréciation d'un juge. Il décide s'il inflige ou non une sanction; il décide du type de sanction et de son niveau. Il peut commuer une alternative qui n'aurait pas réussi en amende, etc.

Lors des débats en commission, la ministre a tenu à préciser que l'indépendance des fonctionnaires sanctionnateurs serait précisée par arrêté royal. Nous en prenons bonne note et ne manquerons pas d'être attentifs au contenu dudit arrêté. Il faudra à tout le moins qu'il fournisse les garanties nécessaires liées à une telle fonction dans notre État de droit, qui sont au nombre de trois, à savoir l'impartialité du fonctionnaire sanctionnateur qui ne peut être juge et partie, l'indépendance et l'objectivité de celui-ci.

Lors des auditions que nous avons organisées le 15 avril 2013, plusieurs acteurs de terrain ont appelé à une meilleure formation des agents constatateurs et de l'agent sanctionnateur d'une commune. Les agents sanctionnateurs devront notamment suivre une formation spécifique à leur compétence d'appréciation (juger un contentieux) et une formation spécifique concernant le droit de la jeunesse, puisque des jeunes de 14 ans pourront se voir appliquer des sanctions administratives.

En ce qui concerne l'abaissement de l'âge minimum, les écologistes estiment que le projet de loi stigmatise les jeunes et les exclut d'une politique du vivre ensemble dans la commune. Le système des SAC envers les mineurs est inefficace et ne semble leur être que très rarement appliqué. Il n'a pas de portée pédagogique de responsabilisation du mineur.

Les écologistes appellent à renforcer les mesures éducatives et pédagogiques développées par le secteur de la protection et de l'aide à la jeunesse en Belgique. De plus, les mineurs sont des justiciables plus vulnérables que d'autres. C'est pourquoi les écologistes ne peuvent accepter d'appliquer les SAC à partir de 14 ans.

Sur ce point de l'abaissement de l'âge, la Commission consultative des organisations de jeunesse estime que l'élargissement du système des SAC aux jeunes à partir de 14 ans sous-tend que ces sanctions sont bel et bien orientées contre une partie de la population. Ce sont principalement les jeunes, qui dépendent davantage de l'espace public pour leurs loisirs, leurs activités sociales et culturelles, qui sont visés.

En ce qui concerne l'augmentation du montant maximum de l'amende, aucun élément objectif ne soutient cette augmentation substantielle – si ce n'est, comme vous l'avez dit, de rentrer dans les frais –, ni l'extension des sanctions applicables qui s'apparente à de véritables peines pour les justiciables sans toutefois présenter les garanties applicables en matière pénale. Si une sanction plus élevée est jugée nécessaire, c'est au juge pénal de se prononcer.

Enfin, l'interdiction de lieu doit rester une prérogative du pouvoir judiciaire. La liberté d'aller et venir est en effet une liberté fondamentale bien trop importante pour les écologistes que pour laisser à un exécutif communal la possibilité de la limiter d'une manière ou d'une autre. Seul un juge peut limiter cette liberté. Mettre cette mission sur les épaules d'un bourgmestre, avec encore moins de garanties des droits de la défense, est inacceptable.

Pour toutes ces raisons, les parlementaires Ecolo-Groen voteront contre ce projet que nous jugeons porteur de multiples dangers et effets pervers potentiels. Pour les écologistes, les sanctions administratives ne devraient être appliquées qu'avec bon sens, équité et parcimonie, tout en laissant à une justice renforcée en moyens humains et financiers le soin d'assurer le suivi des délits les plus graves.

C'est pourquoi, en tout état de cause, les mandataires écologistes ne manqueront pas d'intervenir au niveau des conseils communaux afin d'encadrer au mieux au niveau local – voire de recadrer totalement – un texte fédéral qui ouvre la porte à d'évidentes dérives potentielles.

Aux collègues de la majorité, je demanderai une dernière fois de repenser, au moment du vote, à l'appel lancé tout récemment par 213 associations de terrain, à celui des délégués aux droits de l'enfant, de représentants du monde judiciaire; de repenser aussi aux positionnements de différentes jeunesses politiques.

Les écologistes ont apprécié les récentes prises de position de plusieurs bourgmestres qui ont d'ores et déjà déclaré qu'ils n'appliqueraient pas les sanctions administratives de manière irrationnelle et certainement pas à des mineurs de 14 ans.

Mais si certains parmi vous estiment réellement que ce projet de loi qui nous est soumis est inopportun et va trop loin sur ces points, si certains vont jusqu'à s'engager à ne pas les appliquer dans leurs communes comme cela a été dit cet après-midi, alors que ceux-là fassent preuve de cohérence et ne votent pas le texte!

11.123 **Bernard Clerfayt** (FDF): Monsieur le président, madame la ministre, mesdames et messieurs, nous commençons à être fatigués de ce maintenant long débat sur les sanctions administratives. Le gouvernement nous promet ce texte depuis plus d'un an déjà. C'est le grand effet d'annonce de la politique sécuritaire du gouvernement: le dépôt d'un projet de loi visant à réformer, réécrire les modalités des sanctions administratives.

Première chose à dire dans ce débat: ce qui est en jeu, ce n'est pas la question de savoir s'il faut, dans certains cas, sanctionner. Bien entendu qu'il faut sanctionner lorsqu'il y a des infractions aux règles de vie en commun. Il faut toute une gamme de modalités pratiques de sanctions: la médiation, des travaux d'intérêt général, une sanction administrative, une sanction sous forme d'amende. La question n'est pas là. La

question ici, c'est: quelles sont les modalités par lesquelles on sanctionne efficacement dans ce pays?

Je vais d'abord rappeler – je l'ai dit lors du débat en commission –, que si nous sommes ici et avons en Belgique un mécanisme de sanctions administratives communales, c'est parce que depuis plus de vingt ans, les gouvernements successifs n'ont pas été capables de trouver des modalités pour faire fonctionner plus efficacement la justice.

Tel est le problème. Les moyens budgétaires …

11.124 **Joëlle Milquet**, ministre: Je pense savoir que vous avez été, pendant un certain temps, membre d'un parti qui a appartenu à la majorité durant plus de dix ans. Vous avez même fait partie du gouvernement.

11.125 **Bernard Clerfayt** (FDF): Cela n'empêche pas que je puisse le dire. Peut-être cela vous dérange-t-il, mais je maintiens mes propos.

11.126 **Joëlle Milquet**, ministre: Je vous demande simplement d'être un peu cohérent.

Le **président**: Monsieur Clerfayt, jusqu'à présent chacun a pu s'exprimer et je tiens à ce que cela continue.

11.127 **Joëlle Milquet**, ministre: Je souhaite juste dire que j'aime la cohérence. Dieu sait, monsieur Clerfayt, si vos interventions ne manquent parfois pas de pertinence! Mais si le discours de l'opposition est sympathique, il ne faut pas être amnésique.

11.128 **Bernard Clerfayt** (FDF): Je n'ai fait preuve d'aucune amnésie. J'ai simplement dit avec honnêteté que tous les gouvernements qui se sont succédé depuis 20 ans – je n'ai pas cité tel ou tel parti politique – n'ont pas trouvé le moyen de faire fonctionner adéquatement la justice. Ils ne lui ont pas donné les moyens suffisants pour traiter toutes les infractions aux règles, aux lois, aux règles de police, au Code de la route, etc.

Je souhaite rappeler que les sanctions administratives communales ne sont qu'une réponse de second rang à une vraie problématique, à un vrai problème que rencontrent les quartiers, à une vraie demande populaire, à savoir le respect des règles de vie en commun. Il me semble – je veux le rappeler ici – qu'il aurait été préférable d'avoir le courage politique d'aborder la question du fonctionnement de la justice et de doter cette dernière des moyens suffisants pour travailler adéquatement.

La mise en œuvre des sanctions administratives a, jusqu'à présent, souffert d'un certain nombre d'écueils dus, notamment, à une législation imparfaite – la première mouture date de 1999 – qu'il a fallu revoir et corriger à de nombreuses reprises, par toute une série de lois réparatrices. Ces divers rebondissements dans la loi trouvent leur écho dans le fait que la Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, l'Association des Villes et Communes flamandes a adapté 21 fois son manuel d'instructions aux communes en 13 ans d'existence des sanctions administratives. C'est dire combien on a constamment modifié les règles et procédures. Et je crains qu'une fois encore on les modifie alors que le texte ne me semble pas encore parfait et que l'on soit amené, demain, à le corriger une fois de plus.

Je crains qu'à nouveau, ce projet de loi rate sa cible, notamment parce qu'il ne prévoit pas le financement adéquat pour les communes censées le mettre en œuvre. Mon groupe, le FDF, a également relevé d'autres lacunes et incohérences dans le texte et a déposé une série d'amendements en commission de l'Intérieur, amendements que je redéposerai ici en séance plénière.

Le premier problème est le suivant. Étant donné que le gouvernement n'a pas trouvé les moyens de refinancer la justice, de se donner les moyens adéquats d'être efficace, moderne, de s'informatiser, d'avoir des locaux et du personnel en suffisance pour traiter l'ensemble des infractions qui lui sont portées, la justice s'est concentrée sur les affaires les plus graves, les plus importantes et a laissé toutes les petites affaires en déshérence. Il y a eu une demande populaire de trouver une solution. La seule solution de ce gouvernement a été l'instauration de sanctions administratives.

Mais ce projet de loi conforte le mécanisme ancien. Il élargit encore le transfert de charges et de compétences vers les communes. On s'oriente de plus vers la mise en place d'un juge de proximité: le fonctionnaire sanctionnateur, ce qui confère d'ailleurs un caractère hybride à la justice belge. Ce faisant, ne

s'écarte-t-on pas des missions du pouvoir local? Ne se trompe-t-on pas de pouvoir en confondant pouvoir judiciaire et pouvoir exécutif local?

De plus, ce transfert de charges vers les communes est effectué sans transfert des moyens nécessaires à sa mise en œuvre. Une étude de la VVSG a mis en avant les coûts en personnel, en frais de gestion des dossiers que représentent les SAC pour les communes. Ces coûts s'élèvent en moyenne en Flandre à plus du double du montant de l'amende administrative. Contrairement à ce que vous avez dit en commission et à ce que vous venez de dire en réponse à M. Jadot, ces mécanismes de sanctions administratives coûtent aux communes. Quand bien même on relève dans votre projet le montant maximal des sanctions qui peuvent être appliquées aux citoyens en infraction, ce système continuera de coûter aux communes. Il s'agit d'un véritable transfert de charges. L'État fédéral ne finance pas plus et mieux la justice. Il décrète que les communes peuvent le faire et prendre à leur charge les frais de cette justice de proximité.

11.129 **Joëlle Milquet**, ministre: Monsieur Clerfayt, le débat a eu lieu en commission. Au-delà des explications données sur le financement, tous les bourgmestres ou les mandataires locaux qui étaient présents vous ont bien dit que l'extension via la nécessité de faire respecter les règles en matière de sécurité routière, était un élément complémentaire en matière de recettes possibles. Vous ne pouvez donc pas simplement calculer les capacités actuelles, puisqu'elles sont revues à la hausse, notamment via cette extension. On vous l'a expliqué longuement.

11.130 **Bernard Clerfayt** (FDF): Je l'ai bien entendu. Il est donc dommage, madame la ministre, qu'on ait repoussé l'amendement que j'ai déposé qui consistait à inviter les communes à remettre annuellement un rapport sur la mise en œuvre des sanctions administratives concernant le coût de leur personnel et le rendement de ces amendes afin de pouvoir, année après année, vérifier si votre affirmation est vraie. Ou bien si l'affirmation que je porte au nom des communes, qui est aussi le message que porte l'Association des Villes et des Communes de Wallonie, de Flandre et de Bruxelles, ce que disent les mandataires de terrain est la vérité. Si l'on avait demandé un rapport, on aurait eu la vérité sans se bagarrer en présentant des affirmations sans preuve. Cela aurait été la meilleure manière d'agir.

Nous regrettons également que l'on n'ait pas permis aux communes, dans certains cas, d'infliger des amendes plus élevées que les montants que vous avez inscrits: le montant maximal est porté de 250 à 350 euros. Dans un certain nombre de cas, notamment en cas de récidive ou en cas de salissures, de dépôt clandestin, le coût pour la commune de l'enlèvement des encombrants, des déchets abandonnés sur l'espace public est bien plus élevé que ces montants. Il aurait donc été légitime de permettre aux communes, dans ces cas précis, de prélever des amendes plus en rapport avec le coût du nettoyage et du traitement de ces incivilités.

La deuxième nouveauté du projet est la prestation citoyenne et la question de la médiation
Ces propositions sont a priori sympathiques; nous ne sommes pas opposés au principe de cette hiérarchie des sanctions ni que l'on puisse, dans certains cas, procéder à cette médiation et, dans d'autres, à une prestation citoyenne.

Néanmoins, je vous ferai part de l'inquiétude que nous partageons avec l'Association des Villes et Communes de la Région bruxelloise, en particulier. Les réponses que vous nous avez données en commission ne nous ont pas rassurés.

Cette crainte concerne l'application dans les communes de ces deux alternatives prévues à l'article 4, § 2 du projet de loi: la prestation citoyenne et la médiation.

Nous soutenons ce genre d'alternatives, mais il reste de nombreuses interrogations. Qui s'occupera de l'encadrement des médiations? Les règles du droit du travail devront-elles s'appliquer aux prestations citoyennes? Je pense que, oui, et sa mise en oeuvre sera très coûteuse pour les communes.
Qui les encadrera? Quel financement est-il prévu?

En effet, les autres prestations citoyennes, celles qui relèvent des décisions de justice à travers les services d'encadrement de mesures judiciaires alternatives, reçoivent un financement spécifique de l'État fédéral. Ici, vous ne prévoyez aucune mesure de financement, ce qui confirme mon interprétation: il existe bien une forme de transfert des charges vers les communes.

11.131 **Joëlle Milquet**, ministre: Monsieur le président, j'ai fourni énormément d'explications en

commission; je renvoie donc au rapport.

En ce qui concerne les services, il s'agit de ceux qui sont agréés, qu'ils le soient par la justice ou par les communes. Je ne pense pas que le droit du travail s'appliquera à une prestation d'intérêt citoyen. En revanche, des mesures de protection minimales devront être prises par voie d'arrêté. C'est ce qui est prévu.

11.132 **Bernard Clerfayt** (FDF): Je vous remercie de confirmer qu'il y aura plus de travail pour ces associations sans qu'elles reçoivent plus de financement. C'est bien ce que je disais à l'instant.

Troisième nouveauté dans ce projet de loi: il s'agit de l'abaissement de l'âge à partir duquel un mineur pourra être sanctionné, à savoir 14 ans. Mon groupe s'y oppose. Nous ne sommes d'ailleurs pas les seuls. D'autres se sont exprimés avant moi. Je pense notamment à la carte blanche rédigée conjointement par les Jong CD&V, par Animo (sp.a), par les Jong VLD et par le Mouvement des Jeunes socialistes, qui ont réitéré leur refus à l'occasion d'un article paru aujourd'hui dans *De Morgen*, dont je cite une phrase: "Tous les députés qui voteront pour cette loi doivent être conscients de leur lourde responsabilité. Pour nous, ce projet de loi est devenu un symptôme d'une société aigrie où la tolérance envers les autres et à l'égard des jeunes paraît plus lointaine que jamais". Peut-être siègeront-ils prochainement sur ces bancs et corrigeront-ils ce projet de loi!

11.133 **Joëlle Milquet**, ministre: En 2010, vous avez bien participé aux élections fédérales. Vous défendiez donc un programme. Et que disait-il au sujet des sanctions administrations et de la réduction de l'âge à 14 ans? À moins que vous n'ayez pas lu ce programme, qui était le projet de société que vous avez défendu devant les citoyens. Il faut aussi être cohérent.

11.134 **Bernard Clerfayt** (FDF): Je vous rappellerai, madame Milquet, si vous n'avez pas suivi l'actualité, que les FDF ont repris leur indépendance et défendent maintenant leur propre programme. Si je devais vous remémorer ce qui figurait dans le vôtre à propos de la périphérie, je pourrais aussi vous montrer une série de principes que vous n'avez pas respectés!

11.135 **Joëlle Milquet**, ministre: Donc, en 2010, on vous a imposé un programme sous la menace d'une Kalachnikov? Vous n'aviez pas de libre appréciation des convictions que vous défendiez devant vos concitoyens?

11.136 **Bernard Clerfayt** (FDF): Madame Milquet, je vais vous rapporter des piles d'engagements que vous avez signés au sujet de l'élargissement de Bruxelles à la périphérie et que vous n'avez pas respectés dans l'accord que vous avez approuvé.

Le **président**: Pouvons-nous en revenir aux sanctions administratives?

11.137 **Bernard Clerfayt** (FDF): J'en reviens aux sanctions applicables aux mineurs.

Pour nous, cette mesure provoque une rupture radicale avec la vision actuelle du droit de protection de la jeunesse. Le délégué général aux droits de l'enfant de la Communauté française insistait encore sur cet élément le lundi 15 avril lors d'auditions organisées au Sénat en dénonçant le caractère arbitraire du choix d'abaisser l'âge sanctionnable à 14 ans et la non-conformité de cette mesure à la Convention internationale des droits de l'enfant.

Par ailleurs, il est plus que probable que cette sanction sera sans effet pour le jeune car, le plus souvent, ce seront ses parents qui paieront. Mais même si le jeune peut payer lui-même cette amende administrative, cette mesure se contente bêtement de faire porter les dettes sur les épaules de ce jeune. Elle ne questionne nullement les causes structurelles, les problèmes sociaux tels que l'absentéisme scolaire ou le manque d'implication parentale dans l'éducation. La démarche devrait plutôt s'inscrire dans une perspective visant à donner plus de moyens au tribunal de la jeunesse. On revient à ma dénonciation initiale car il faut donner du tonus aux politiques liées aux problèmes des jeunes.

De plus, il n'y a eu, avant le dépôt de ce projet de loi, aucune évaluation du dispositif actuel pour les mineurs de 16 à 18 ans. Il ressort d'ailleurs d'une étude réalisée par le même délégué général aux droits de l'enfant de la Communauté française que le dispositif des sanctions administratives communales a rarement été utilisé à l'égard de mineurs de 16 à 18 ans. Qu'en sera-t-il alors pour les mineurs de 14 à 16 ans? Je pense

que c'est plutôt un effet d'annonce pour vous rendre acceptable par rapport à la N-VA. Je m'étonne qu'une ministre qui se prétend humaniste aille dans une telle direction.

Par l'amendement que nous déposons encore en séance plénière, nous entendons conserver le seuil actuel de 16 ans. Le fonctionnaire sanctionnateur ne pourra donc pas imposer le paiement d'une amende administrative aux mineurs de 14 ans jusqu'à l'âge de 16 ans. Il pourra leur imposer des sanctions administratives prévues dans le projet de loi pour les majeurs et les mineurs de plus de 16 ans, à savoir les prestations citoyennes et la médiation.

Je ne reviens pas sur les problèmes pratiques des devoirs d'information à l'égard des parents que j'ai dénoncés en commission. Je ne reviens pas non plus sur le caractère inutilement long et superflu d'une série de textes verbeux qui donnent des possibilités aux communes voisines de voter des règlements communs. Cette possibilité existe déjà. Point n'est besoin de l'inscrire dans la loi. Ce sont des textes et des phrases inutiles qui n'ajoutent rien à l'essence de la loi.

En revanche, je regrette que l'infraction qu'est l'ivresse publique ne soit pas reprise dans la liste des infractions mixtes. Selon le Collège des procureurs généraux, l'ivresse publique sans circonstances aggravantes ne doit plus être considérée comme une infraction pénale mais plutôt comme un acte de nuisance pour la société qui devrait tomber sous l'application d'une sanction administrative communale. Nous avons déposé un amendement en ce sens; il rejoint l'avis des procureurs généraux. Je souhaiterais qu'il puisse être voté tout à l'heure à l'occasion du vote sur le texte.

Si l'on veut appliquer ces sanctions administratives, il fallait non seulement prévoir un financement pour que les communes puissent disposer des moyens de mettre en œuvre les modalités complexes que vous prévoyez dans ce règlement, mais il fallait aussi simplifier le volet des constatations. Nous sommes surpris de certaines dispositions relatives aux constatations.

Le projet de loi prévoit en effet que les agents communaux ne peuvent constater que les infractions relatives à l'arrêt et au stationnement ainsi que les infractions pouvant uniquement faire l'objet de sanctions administratives. Ainsi, les infractions mixtes ne peuvent être constatées que par des fonctionnaires et auxiliaires de police. On va donc demander aux fonctionnaires communaux de mieux connaître les textes de loi et la distinction entre les infractions qualifiées par le seul règlement de police et celles qualifiées par le règlement de police et le Code pénal pour pouvoir distinguer les circonstances dans lesquelles ils peuvent intervenir. C'est éminemment complexe et cela ne facilitera pas la tâche des agents constatateurs communaux. Il leur sera donc très difficile de connaître toutes ces dispositions légales.

Par exemple, l'infraction au règlement général de police d'une commune qui serait d'uriner sur la voie publique est également constitutive d'un outrage public aux bonnes mœurs. Dans ce type de cas, il n'est pas possible pour les agents de connaître tous les cumuls de qualifications car les diverses législations avec lesquelles le règlement général de police peut se croiser évoluent constamment. En conséquence, le FDF déposera des amendements aux articles 20 et 21 du projet afin d'octroyer aux agents communaux la compétence de constater toutes les infractions pouvant faire l'objet d'une sanction administrative.

Il y a encore une autre incohérence en matière de constatation. Elle concerne les infractions relatives à l'arrêt et au stationnement. Selon le texte du gouvernement, elles ne peuvent être constatées par des agents d'entreprises de gardiennage chargés du contrôle du stationnement réglementé. Le fait de ne pas attribuer cette compétence à ces derniers conduira à des situations aberrantes. Les agents d'entreprises privées ou de régies communales qui sont habilités à dresser des infractions au stationnement réglementé ne pourront pas dresser un procès-verbal pour un véhicule garé sur un passage pour piétons ou sur un trottoir. Le citoyen ne comprendra donc rien à la politique de verbalisation qui est menée sur le territoire communal. C'est pourquoi nous souhaitons également modifier l'article 21 afin d'élargir la compétence de constatation des infractions visée à l'article 3, 3° aux agents des sociétés de gardiennage désignés à cette fin par le conseil communal.

Je ne parle pas du manque d'obligation de motivation à charge du parquet lorsqu'il décide de ne pas poursuivre. Je regrette la position que vous avez tenue en commission pour ne pas amender le projet de loi.

Par contre, je reviendrai sur une des nouveautés que je pense peu idoine dans ce projet de loi, à savoir l'interdiction de lieu.

Dans son avis, la Commission de protection de la vie privée souligne, à juste titre, les problèmes qu'entraîneront les dispositions relatives à l'interdiction de lieu. Tout d'abord, l'interprétation concrète de la mesure différera nettement d'une commune à l'autre. Le principe d'égalité ne sera donc pas respecté.

Ensuite, étant donné que chaque commune pourra promulguer et enregistrer une interdiction de lieu valable uniquement pour son territoire, les personnes responsables d'incivilités faisant l'objet d'une interdiction de lieu dans une commune A pourront très aisément se déplacer dans des lieux similaires d'une commune B pour y commettre des faits similaires. Il aurait été souhaitable que cette interdiction de lieu soit prise par un juge, afin que la mesure puisse alors être applicable à des lieux du même type, quelles que soient les frontières communales.

Enfin, la Commission de protection de la vie privée craint que chaque commune constitue une banque de données distincte d'interdictions de lieu et que des couplages ad hoc entre fichiers de différentes communes soient ensuite réalisés sans que ces échanges ne reposent sur une vision globale et un contrôle quelconque.

C'est pourquoi nous soutenons les recommandations de la Commission prônant que l'interdiction de lieu et les enregistrements de données y afférents ne soient pas régis par chaque commune séparément mais qu'il y ait une approche nationale, confiée aux parquets, comme dans le cadre de l'interdiction de stade dans la législation sur le football. Nous déposerons un amendement en ce sens.

En conclusion, le groupe FDF votera contre votre projet, pas contre le principe même des sanctions administratives, mais contre votre projet. Car ce projet ne semble apporter aucune amélioration aux dispositions légales actuelles. Le financement de ce mécanisme dans les communes n'est pas amélioré. Les contraintes de procédure sont particulièrement lourdes. Les amendes seront dans certains cas beaucoup trop faibles pour correspondre à la nature des coûts mis à charge des communes pour nettoyer, réparer les dégâts ou mettre fin aux incivilités. Il y a des complexités inutiles dans les constats d'infraction.

Par ailleurs, votre projet introduit deux nouveautés qui nous semblent mal appropriées. L'extension des sanctions aux mineurs à partir de l'âge de 14 ans ne nous paraît pas utile. Nous préférons que ce soit un juge de la jeunesse qui s'occupe de la globalité du problème d'un jeune. L'interdiction de lieu ne semble pas appropriée non plus, avec le bourgmestre comme autorité compétente et la commune comme territoire de référence pour prononcer de telles interdictions, qui devraient rester dans les compétences du parquet.

Voilà pourquoi votre texte, que nous trouvons confus et complexe, ne nous semble pas une amélioration suffisante par rapport au texte actuel pour nous permettre de le soutenir.

11.138 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer de voorzitter, collega's, er is reeds veel gezegd in het debat en ik heb reeds de gelegenheid gehad om een paar keer het woord te nemen. Ik zal mij dan ook beperken tot het essentiële.

Ik hoorde iemand zeggen – ik denk dat het de heer Somers was – dat volgens de pers veel leden zullen voorstemmen, terwijl ze een ander idee hebben. Om te duiden wat ik ervan denk, zal ik een stukje voorlezen dat gepubliceerd werd in oktober van vorig jaar. Mevrouw de minister, daarna zal ik mij beperken tot enkele opmerkingen, om zo het debat hier te beëindigen.

Het stukje heet "Iedereen aan de GAS": Het is uit het leven gegrepen. Op 7 april 2012 werd de 82-jarige Denise het slachtoffer van een homejacking. Het was de achtste keer in een korte tijdspanne dat een gelijkaardige overval gebeurde in haar appartementsgebouw. Over extra bewaking of over het opsporen van de misdadigers is tot op heden geen nieuws.

's Anderendaags, 8 april, stond Denise in het Oostendse Leopoldpark twee boterhammen te verkruimelen: voor de mussen, in een beschermd hoekje, zodat de meeuwen er niet bij konden. Plots springt een agente in burgerpak uit het struikgewas om het verbouwereerd mensje te verbaliseren voor haar misdaad: het voederen van mussen. Op 1 september kreeg Denise een boete in haar bus van 59 euro en daarbovenop een aanslagbiljet van 125 euro, belasting op het weghalen en verwijderen van afvalstoffen. Een gemeentelijke administratieve sanctie. Sedert de GAS-boetes ingevoerd werden, kennen onze 'pakkemannen' hun prioriteiten: het vullen van de gemeentekas. Voor dergelijke gevallen moet slachtofferhulp en psychologische bijstand verleend worden, maar dan voor de politie. Na de oudjes zijn nu ook de veertienjarige delinquenten aan de beurt. Van kattenkwaad naar erger. Van vogelverschrikker naar

kleuterleider. Wie in de Hasseltse politiezone HAZODI op de leuning van een bank zit of in zwembroek op een pleintje een basketballetje opgooit, moet aan de GAS-kassa passeren. Behalve op het veld van Racing Club Anderlecht bestaan er in de 19 Brusselse gemeenten 19 verschillende boetes om te spuwen op de straatstenen. Toen ik als kind met mijn fiets op het trottoir reed, moest ik van de veldwachter honderd regels straf schrijven. Vader verdubbelde nog het tarief. Op het plassen in het wijwatervat in de kerk stond een patriarchale rammeling, want dat was er ver over.

Toen had je nog opvoeding en sociale controle. Nu heb je camera's om de straatanarchie te detecteren, niet om ze bij te sturen, want straffen mogen absoluut niet meer afschrikken en de politierechter heeft het te druk met verkeerszondaars. Dan maar de portemonnee als pedagogisch alibi. Justitie is nu gemeentelijk speelgoed. De burgemeester speelt sheriff en duwt op het GAS-pedaal. Alhoewel, de helft van de GAS-boetes voor winkeldiefstallen wordt in Antwerpen niet betaald, ofwel door het OCMW bijgepast voor onvermogende draaideurcriminelen. De *haves* moeten opdraaien voor de straffeloosheid van de *have nots*. De grondwettelijke scheiding der machten wordt herleid tot een vodje papier. Ons rechtvaardigheidsgevoel wordt gemeten met een flitspaal, een parkeermeter en een GAS-boete. Het is altijd kassa.

Toen ik daarstraks, collega's, enkele burgemeesters hoorde, viel mijn mond open. Ik heb een tijdje in het Vlaams Parlement gezeten en ik heb ooit gezegd dat het Vlaams Parlement een veredelde gemeenteraad is en de Vlaamse regering een veredeld schepencollege. Waarom heb ik dat toen gezegd? Omdat het vol zat met burgemeesters en schepenen, en omdat de wetgeving werd gemaakt volgens het verzoek van de gemeenteambtenaren. Nu ervaar ik hier in het Parlement hetzelfde. Ik kom uit een gemeente waar vorig jaar zevenduizend GAS-boetes werden uitgeschreven. Ofwel is dat een ontzettend criminele gemeente, ofwel is er iets aan de hand.

Wij leven in een land, mevrouw de minister, met het grootste aantal politieagenten per capita. Er zijn in ons land zowat 49 000 politieagenten en CALog-medewerkers. Dat is 1 per 225 inwoners. Dat is het meeste van heel de Europese Unie. Wij leven in een land met het grootste aantal magistraten per capita. Vandaag zeggen wij dat zij de situatie niet meester kunnen. Wat moeten wij doen? Wij moeten het systeem uitbreiden. Wij hebben dat al gedaan in 1999. Waarom zal ik tegenstemmen? Ik ben niet tegen GAS-boetes an sich. Absoluut niet. Ik vind ook dat de strafrechtbanken wat mogen worden ontlast, maar wat gebeurt hier vandaag met onderhavige wettekst? Het hek is van de dam op een groot aantal vlakken. Laten we een voorbeeld nemen, mevrouw de minister.

Wie mag GAS-boetes uitschrijven? Voormalig vrederechter Jan Nolf heeft gezegd dat de bestrijding van de criminaliteit werd verhuisd van professionelen naar nieuwbakken amateurs.

Heeft meer blauw op straat gefaald? Ik heb al gezegd dat wij kampioen zijn in het aantal uniformen; of ze al dan niet op straat lopen, is een andere kwestie. Ons volk is zo crimineel dat wij veel andere mensen nodig hebben. Wij hebben stadswachten, parkeerwachters en lijnspotters gehad. Nu noemen we ze gemeenschapswachten.

Die gemeenschapswachten krijgen een pak bevoegdheden. Laten we even teruggaan in de tijd. In het begin waren die gemeenschapswachten meestal personen die anders in de bijstand zouden zitten. We hebben hun een job gegeven, hen stadswacht gemaakt en hun gezegd dat ze zich nuttig konden maken voor de maatschappij en, bijvoorbeeld, konden nagaan of er ergens fietsen staan of niet. Vandaag maken wij daarvan een verpakte gemeentepolitie, een gemeentepolitie light.

Het is niet genoeg dat het over de gemeenten gaat. Die personeelsleden, die nooit een opleiding of een bevoegdheid hebben gekregen, bouwen nu aan de Big Brothermaatschappij en worden zelfs personeelsleden van de autonome gemeentebedrijven, de provincie, de Gewesten en de intercommunales.

Amper 5 tot 10 % van de kandidaten die zich in de politiescholen aanbieden, slaagt. En wat doen we tegelijk? Jan en Mieke die bij een intercommunale of een autonoom gemeentebedrijf werken, geven wij nu een soort strafrechtelijke functie om het GAS-systeem uit te voeren. Mevrouw de minister, ik begrijp dat niet.

Een ander punt dat mij tegen de borst stuit, is het volgende. Ik vind GAS niet alleen ondemocratisch, maar ook asociaal. Laten we even kijken naar de essentie van de zaak. Ik heb net in mijn betoog gezegd dat de helft van de GAS-boetes die in Antwerpen voor winkeldiefstallen worden uitgeschreven, betaald worden door het OCMW.

Schieten we niet met een kanon op een mug? Ik las vandaag nog een artikel van de heer Termont. Mijnheer De Clercq is er niet, maar misschien kan de heer Bracke de boodschap bezorgen aan de heer Termont. Hij zou dat met plezier kunnen doen. Mevrouw Temmerman kan dat ook, maar in deze zaak vertrouw ik de heer Bracke meer.

Waarom roept de heer Termont vandaag al dat veertien jaar bijna niet meer genoeg is? Hij ontkent nu wel dat hij GAS-boetes wil vanaf tien jaar, maar we kennen die politieke streken.

Zouden wij niet eens beter nadenken over het feit dat wij met een kanon op een mus aan het schieten zijn? Zouden we niet eens beter een beetje nadenken over het feit dat onze maatschappijstructuur veranderd is de jongste tijd? Wij hebben een instroom van mensen – ik weet dat het gevaarlijk is om dit te zeggen – die uit een andere cultuur komen. Zij gaan met een andere pedagogische optiek om en ook met andere vormen van straffen. Daar hebben wij het ontzettend lastig mee. Nu moeten we ons verstoppen achter een kanon, waarmee we op een mug schieten. We schrijven GAS-boetes uit voor van alles en nog wat omdat het pedagogisch profiel gefaald heeft. In het onderwijs mogen we ook al niet meer straffen en ook de pedagogische tik is al strafbaar. Wat moeten we dan doen? Welnu, we vervangen dat door GAS-boetes en die leggen we op aan jongeren vanaf veertien jaar. Er worden daarbij wel enkele andere zaken in de wet ingelast. Aan die jongere zeggen we dat we een GAS-boete zullen geven, maar hij mag er eerst nog eens over komen praten. De gemeenten klagen nu al zo veel over administratieve lasten, maar nu moeten zij ook nog een boekhouding bijhouden van administratieve boetes en nadien moet daarover nog eens gepraat worden. Daar heb ik mijn bedenkingen bij.

Aan de heer Vanvelthoven heb ik ook al gezegd dat ik mijn bedenkingen heb omtrent de scheiding der machten. Ik ben namelijk een soort van liberaal. Wat gebeurt er met de GAS-boetes wanneer men daartegen in beroep gaat?

Ik kom uit de stad waar het op één na hoogste aantal GAS-boetes van heel het land uitgeschreven wordt. In Antwerpen worden er twaalfduizend uitgeschreven op meer dan vijfhonderdduizend inwoners en in Oostende zevenduizend boetes op zeventigduizend inwoners. Daarom denk ik dat ik toch een beetje uit ervaring kan spreken.

Een GAS-boete kan voor alles opgelegd worden. Ik heb dat oud besje genoemd. Dat is de waarheid: een boete van 59 euro om de mussen te voederen, want dat is verboden aan zee. Er zouden wel eens meeuwen op kunnen afkomen. Daarboven komt 125 euro om het voeder op te kuisen. Dat werd opgelegd aan een besje van 81 jaar oud. Er bestaan ook GAS-boetes voor wie zijn hond te ver laat lopen aan de leiband. In Oostende moet men twee soorten leibanden hebben: een die ver de ruimte laat en een korte om de hond dichtbij te houden. Wie met zijn hond het strand op gaat, moet hem kort aan de leiband houden, want daar mag de hond zeker niet loslopen. Nietwaar, mijnheer De Vriendt? U weet dat evengoed als ik. Als ik het fout heb, dan stel ik voor dat u mij corrigeert.

De GAS-boete bedraagt meestal 250 euro. Wat schrijft de wet nu voor? We gaan daar 350 euro van maken. Dat is kassa! We zijn namelijk een beetje geld kwijt: Dexia is weg, Electrabel brengt niets meer op, de Gemeentelijke Holding is failliet. Daarom stellen enkele burgemeesters voor om dat verlies wat bij te passen.

Wie een GAS-boete gekregen heeft, kan daartegen in beroep gaan.

Men moet in beroep gaan bij het schepencollege en bij de burgemeester. Nietwaar, mijnheer De Vriendt? U kent de gang in het stadhuis van Oostende, u ziet dat voor uw ogen. Men komt daar binnen op een morgen, als men tijd heeft. Tien uur. Er zit een ganse rij mensen te wachten die in beroep willen gaan en het recht hebben om met de burgemeester te spreken. Voor de burgemeester is dat prettig: hij is paus in zijn eigen parochie. Hij kan beslissen om dat kwijt te schelden. Heel opvallend, mijnheer Landuyt, u als burgemeester van een eindje verder, zijn net voor de gemeenteraadsverkiezingen ontzettend veel van die GAS-boetes geseponeerd. Dat is de realiteit.

Waarom zeg ik dat? Waarom heb ik het als liberaal benauwd? Omdat met gans dit systeem de scheiding der machten wordt overtreden. Ik heb het gezegd: we zitten hier in de wetgevende Kamer. Mensen die burgemeester zijn in hun gemeente, verdedigen dat hier. Als men burgemeester is in een gemeente, is men daar de uitvoerende macht. Wetgevende macht en uitvoerende macht. En dan spelen ze ook nog eens voor rechterlijke macht. Ik vind, als democraat, beste vrienden, dat dit niet kan.

Ik heb nog een laatste puntje.

11.139 **Bercy Slegers** (CD&V): Mijnheer Dedecker, wat u zonet aanhaalt, kan niet op die manier. In de wet is bepaald dat als men in beroep gaat, dit opnieuw bij de sanctionerende ambtenaar is. De sanctionerende ambtenaar beslist in alle autonomie of er een boete komt of niet. In mijn gemeente is dat in ieder geval zo en in andere gemeenten die ik ken, ook. Wat u hier schetst, gebeurt zeker niet overal en is niet in de wet opgenomen. Ik wil dat duidelijk maken, want anders zouden we dat ook niet goedkeuren. Als dat zo is in Oostende, dan frons ik ook de wenkbrauwen. Het komt dan aan het toezicht toe om dergelijke zaken op te lossen.

11.140 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mevrouw, zaterdag kom ik uitleg geven op uw commissie. U kunt zich ondertussen eens informeren, net als de heer Landuyt, dat is niet zo moeilijk. De heer Devriendt zit hier. In de Oostendse coalitie zitten ook twee CD&V-schepenen, al sinds mensenheugenis. U kunt er zich gerust over informeren of ik de waarheid vertel of niet.

Een tweede punt dat mij ontzettend tegen de borst stuit, collega's, is de prijs. Kan een zinnig mens mij zeggen waarom die moet opslaan van 250 euro naar 350 euro? We hebben de mond vol over armoede, over 10 % tot 15 % van de bevolking dat onder de armoedegrens leeft. Boetes gaan meestal naar mensen die buiten de lijnen kleuren. Meestal zijn dat mensen in de marginaliteit. Ik hoor over wildplassen en dergelijke meer. Driehonderdvijftig euro boete is 45 % van het bestaansminimum van een alleenstaande. Dat is 20,5 % van het gemiddeld inkomen dat een Vlaming verdient. Dat wil zeggen dat men voor één administratieve GAS-boete een week moet gaan werken. Er was al sprake van achtervolgingswaanzin bij de bespreking van de parkeerboetes en flitspalen. Nu komt dit erbij.

Het ergste is dat de *haves* wederom moeten opdraaien voor de *have nots*. De geviseerden in dezen, mensen onderaan de maatschappij, betalen hun boetes vaak niet eens. Zij gaan naar het OCMW. Wie binnen de lijntjes kleurt mag daarvoor boeten.

Wij hebben alles. We hebben snelrecht en strafrecht. Nu gaan we GAS propageren omdat Justitie faalt. In plaats van Justitie de middelen te geven, haar terecht te wijzen en haar de diefstallen en inbraken toe te wijzen, kiezen we de gemakkelijkste weg.

Er zijn ongeveer 44 000 internationale standaarden en normen, ongeveer 31 000 Europese wetten en ongeveer 100 000 Belgische wetten en decreten. In 1989 waren dat er slechts 20 000. Nu krijgen we daar nog 598 gemeenten met elk hun specifieke verordeningen en GAS-reglementen bij. Ik was zinnens om ze voor te lezen, maar we hebben ze al besproken. De karikatuur van de gemeente Mortsel is al geschetst. We kunnen het ook hebben over Ronse, Lokeren of Schaarbeek, waar het verboden is "tapijten of ieder ander voorwerp uit te kloppen of te schudden boven de openbare weg". De stofzuiger werd uitgevonden in 1901.

Het zal u misschien niet ontgaan zijn, maar de afgelopen jaren oefenen de overheid en de maatschappij een constante druk tot perfectie op ons uit. De constante druk om perfect te zijn neemt vreemde proporties aan. Men verwacht een samenleving met perfecte mensen die elkaar interactief niet storen omdat ze perfect zijn. We creëren een supermens die geen alcohol drinkt, niet rookt, geen psychologische afwijking vertoont, niet zwaarlijvig is, niet aan magerzucht lijdt, niet te snel rijdt, geen drugs neemt, geen overmatige hoeveelheid pillen gebruikt, niet luidruchtig is, geen belletje trek doet, geen tapijt tegen de muur uitklopt, niet op de leuning van een bank zit, niet met de verkeerde confetti gooit. Anders komt de overheid.

Mogen wij vandaag nog gebreken hebben of moeten wij straks leven met de constante druk om perfect te zijn? Mogen onze kinderen nog luid roepend ravotten, mogen onze kinderen nog kwajongensstreken uithalen, mogen onze kinderen de wereld nog ontdekken via hun fouten? Mogen onze kinderen nog kind zijn of wilt u ze zo jong mogelijk opsluiten in uw gevangenis van regels en wetten?

11.141 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben de laatste spreker voor de minister. Troost u, ik zal het echt het kortst houden van allemaal.

Ik wil een ding aanbrengen, maar ik kan dat niet doen zonder te zeggen dat ik dit een goed debat vond. Ik dank u, mijnheer de voorzitter, omdat u het de kans hebt gegeven om plaats te vinden. Het is een van de weinige keren in mijn korte geschiedenis hier dat er echt van gedachten is gewisseld. Ik apprecieer dat ten zeerste. Het debat dat hier gevoerd is, is een ander debat dan datgene wat wij in de commissie gevoerd

hebben. Daar werd zeer grondig gedebatteerd. Men kan daarbij allerlei bedenkingen maken, maar er is echt wel grondig op de artikelen ingegaan. Ik heb dat zeer geapprecieerd.

Als laatkomer in de politiek had ik een beetje het idee dat het toch wel erg volgens de scheiding tussen meerderheid en oppositie verliep. Dat was hier echter niet echt aan de orde. Ik heb geleerd dat dit erbij zal horen. Ik heb bijvoorbeeld van de heer Clerfayt een aantal amendementen gelezen waarvan ik persoonlijk dacht dat hij gelijk had. Men heeft die toch van de tafel geveegd. Ik zal daar geen groot drama van maken, het is wat het is. Als ik als lid van de N-VA iets van de heer Clerfayt goed vind, dan moet het wel bijzonder goed zijn. De heer Weyts zal dat zeker noteren.

Ik hoef hier het standpunt van onze fractie niet meer weer te geven, want dat werd uitstekend gedaan door collega Degroote. Het is effectief een kaderwet en een stok achter de deur, met een alternatief en met mogelijkheden tot beroep. Men moet daar natuurlijk geen karikatuur van maken, uiteindelijk is het een pragmatische oplossing voor een samenlevingsprobleem. Punt aan de lijn.

Collega's, wij gaan straks stemmen en naar alle waarschijnlijkheid zal dit ontwerp worden goedgekeurd. Eigenlijk stopt het dan niet, want men voelt dat dit onderwerp de samenleving effectief beroert.

De discussie zal ook niet stoppen, vooral omdat de wet pas over een half jaar van kracht zal worden. Er moet mij echt iets van het hart. Het kwam vanmorgen in mij op toen ik, heel vroeg, de kranten las. Ik vind dat men van mensen die het wetsontwerp goedkeuren enige consistentie en enige coherentie kan verwachten. Ik heb alle appreciatie voor degenen die het niet goedkeuren. Dat is natuurlijk een legitieme keuze, maar als men het goedkeurt, dan vind ik wel dat men consistent en consequent moet zijn. Ik vraag mij af wat voor een signaal wij geven.

Wat ik van de minister hoorde in de loop van het debat, vond ik eerlijk gezegd, *excusez le mot*, plat. Ik hoorde een verwijzing — ik weet al niet meer door wie — naar een brief die inderdaad aangekomen is, ondertekend door de heer Demotte. Er werd echter gezegd dat de heer Demotte heeft laten weten dat hij die brief niet zelf heeft geschreven, maar dat een medewerker dat had gedaan. Met mijn excuses, maar ik vind dat plat, want dan moet de betrokkene daarvan ook openlijk afstand nemen.

11.142 Minister **Joëlle Milquet**: Ik houd van de waarheid. Soms is het noodzakelijk om de waarheid te zeggen. De brief was helemaal niet door de heer Demotte ondertekend. Het was de moeite waard om dat te zeggen.

11.143 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mevrouw de minister, ik deel uw liefde voor de waarheid, maar dat neemt niet weg dat ik dat soort argumentatie behoorlijk plat vind. Ik kan er geen ander woord voor vinden. Ik vind het zelfs nog erger. Ik heb geprobeerd om dit debat goed te volgen en ik heb ondertussen ook de nieuwssites gevolgd. Welnu, eerlijk gezegd, ik vond wat daar te voorschijn kwam behoorlijk choquant. Ik lees u letterlijk een bericht voor van een nieuwssite. U weet hoe men dat doet. Men tikt het uur en dan maakt men een korte samenvatting. Men kijkt niet alleen naar dit debat, men kijkt ook naar wat in het programma Villa Politica wordt uitgezonden, want dat is natuurlijk een nieuwsbron als alle andere, zoals de beelden van dit Kamerdebat ook een nieuwsbron zijn. Ik citeer: "15 u 45. Net als op VRT-radio vanmorgen passeert ook bij Villa Politica de ene na de andere politicus die zegt dat GAS-boetes voor hem niet nodig zijn, maar dat hij wel voor zal stemmen."

Mijnheer De Croo, de heer Bruno Tobback zei dat hij GAS-boetes "onzin" vindt, maar zijn partij zal vandaag wel stemmen voor de verstrenging van de GAS-boetes.

Collega's, ik heb in mijn leven geleerd dat er Anderlechtsupporters zijn en Club Bruggesupporters, maar Anderlechtsupporters voor Club Brugge, dat is iets geweldig moeilijk. Men moet kiezen in dit bestaan. Hetzelfde gevoel had ik vanmorgen toen ik…

11.144 **Jean Marie Dedecker** (LDD): (…)

11.145 **Siegfried Bracke** (N-VA): Ik wist, collega Dedecker, dat voetbalvergelijkingen bijzonder kwalijk zijn, maar ik wou het toch riskeren. En kijk, u hebt mij gepareerd.

Collega's, wat ik wou aanbrengen is dat enige consistentie van belang is. Wat houdt consistentie in? In

wezen gaat het om geloofwaardigheid. Wij geven een teken, niet alleen door de stemming maar ook via allerlei andere signalen.

Vanmorgen las ik in *De Morgen* een interview met de burgemeester van mijn stad, de heer Daniël Termont. Men kan daar van alles over zeggen. Ik weet het, hij is geen Parlementslid, maar hij is ook niet *nobody*. Hij is de burgemeester van de tweede stad van Vlaanderen. Ik weet dat dit relatief is in wereldperspectief, maar toch, wij leven in dit land en hij is de burgemeester van de tweede stad van Vlaanderen. Ik citeer hem: “De GAS-wet is een ronduit ondemocratisch systeem. Gemeenten zijn rechter en partij tegelijk. Dat is slecht voor een rechtsstaat. De GAS-wet creëert willekeur en onzekerheid. Bovendien is de burger afhankelijk van de willekeur van de GAS-ambtenaar in zijn of haar gemeente.”

Collega’s, ofwel klopt dat, ofwel fluit u hem uit liefde voor de waarheid openlijk terug. U stemt voor of u stemt tegen, dat blijft mij absoluut gelijk. Iedereen moet stemmen naar geweten, maar wees alstublieft een beetje consistent. Dat zal onze collectieve geloofwaardigheid ten goede komen.

11.146 **Karin Temmerman** (sp.a): Mijnheer Bracke, indien u citeert, moet u ook andere passages citeren. In hetzelfde artikel staat ook dat de burgemeester van Gent verklaart dat de GAS een noodzakelijk kwaad zijn, omdat een aantal zaken niet gebeuren.

Ik zou u nog een ander citaat willen meegeven. Ik was daarnet verbijsterd, omdat ik op de site van De Redactie las: “Burgemeesters GAS-wet stemmen GAS-wet wel, maar passen die niet toe.” De titel staat onder een foto van Daniël Termont.

Ik heb daarom daarnet even geluisterd wat de heer Daniël Termont effectief verklaart. Wat verklaart hij, mijnheer Bracke? Hij geeft aan dat er inderdaad een noodzaak is om met jongeren te kunnen bemiddelen. Hij zegt ook dat een dergelijke bemiddeling nu met de nieuwe GAS-wet zal kunnen. Hij voegt eraan toe dat in Gent bij minderjarigen geen boetes worden toegepast, maar dat er alternatieve sancties zullen zijn.

Dus, mijnheer Bracke, de titel op de website van De Redactie – ik heb het niet over *De Morgen* – is volkomen onjuist. De titel moet zijn: “De burgemeester van Gent past de nieuwe wet wel toe, namelijk bemiddelen. Wij geven geen boete, maar wij geven een alternatieve straf.”

11.147 **Gerolf Annemans** (VB): Mijnheer Bracke, ik wil niet in de war geraken. Meent u dat wat de heer Termont verklaart, wel allemaal onzin is of bent u het gedeeltelijk met hem eens? U zult de wet immers goedkeuren.

11.148 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mijnheer Annemans, u mag mij te allen tijde onderbreken, maar ik zal met dat punt mijn betoog afronden. Ik zal u mijn mening tijdens mijn besluit duidelijk maken.

Ik wil echter eerst mijn dankbaarheid uiten ten aanzien van mevrouw Temmerman. Wat zij opwerpt, is immers absoluut waar.

Ik ben, ten eerste, niet verantwoordelijk voor foute koppen op www.deredactie.be.

Mevrouw Temmerman, ik heb wat u aangeeft, niet geciteerd. U mag in het verslag kijken. Ik heb het echt niet geciteerd. De passage geeft echter, eerlijk gezegd, net mijn punt weer. De heer Termont zegt alles tegelijk. Eerlijk gezegd, indien zoiets bij de N-VA zou gebeuren, met name dat de ene A zegt en de andere A en een beetje meer: de persen zouden worden gestopt. Dit merk ik echter geheel terzijde op.

Mevrouw Temmerman, het is immers een communicatie die werkelijk alle kanten uitschiet. Eerlijk gezegd, indien men zich afvraagt hoe dit komt, dan kan ik mij voorstellen hoe het komt dat de communicatie alle kanten uitschiet. Het is immers heel vervelend voor u om tegen een bepaalde stroom in te gaan. Ik lees vanavond dat de PvdA oproept de GAS-boetes niet te betalen. Zij vindt dat er burgerlijke ongehoorzaamheid moet zijn.

Moeilijk, voor een stad die de progressiefste stad van Vlaanderen wil zijn, is dat heel moeilijk. Trouwens, mevrouw Temmerman, ik heb u daarnet voorgelezen uit die nieuwssite en ik heb u het stukje voorgelezen van 15 u 45. Ik zal u nu het stukje lezen van 15 u 55.

Tien minuten later vat de nieuwssite als volgt samen: “De Gentse burgemeester Daniël Termont wil GAS-

boetes heffen van in de baarmoeder. Dat heeft Luk Van der Kelen, politiek hoofdredacteur van *Het Laatste Nieuws*, gezegd tijdens de live-uitzending van Villa Politica in het Parlement. Van der Kelen doet die uitspraak nadat zijn krant vandaag schreef dat Termont voorstander is van GAS-boetes voor kinderen van tien jaar, maar Termont ontkende via De Ochtend op Radio 1 dat hij dat gezegd heeft."

Met andere woorden, hij heeft het gezegd maar ook weer niet gezegd. Tien jaar en ook weer niet tien jaar. Enfin, ik vraag alleen dat er in het belang van de geloofwaardigheid van de politiek enige consistentie is.

Mijnheer Dedecker, ik kan alleen maar zeggen dat dit een oefening in tsjeverij is, maar dan van de progressieve kant en ik ben daar absoluut niet gelukkig mee.

Ik vind dus dat u moet kiezen. Het is het een of het ander. Ofwel bent u voor en dan verdedigt u het, want dat is een maatschappelijke keuze, ofwel bent u ertegen.

Mijnheer Annemans, ik zal straks antwoorden op uw vraag, want ik ben ze niet vergeten.

Hoewel ik een absolute voorstander ben van dat systeem, en collega Degroote heeft uitgelegd waarom, heb ik, eerlijk gezegd, à la limite meer respect voor het standpunt van de groene collega's, die heel duidelijk tegen zijn vanuit een bepaalde overtuiging, dan voor zo'n standpunt dat tussen de twee hangt, ervoor zijn maar ook wel ertegen. Om het plat te zeggen: "ik krijg er de wubben van".

Trouwens, collega's, mijnheer Annemans, ik ga nu antwoorden op hetgeen u hebt opgemerkt. Het is ook een zaak van geloofwaardigheid waarbij wij één ding – zelfs al veronderstellen wij dat er een meerderheid is in deze Kamer die dit systeem ondersteunt – geweldig goed in het achterhoofd moeten houden.

Wat wij nu gaan goedkeuren, is eigenlijk de pragmatische oplossing voor de falende Justitie. Ik zat deze middag in mijn kantoor te luisteren naar de uiteenzetting van de heer Vanvelthoven. Ik vroeg mij toen af of wij wel allemaal beseften wat die mens daar zonder enig tegengewicht stond te vertellen. Hij zei namelijk – ik heb het onmiddellijk opgeschreven – "de rechtsstaat, dat is straffeloosheid". Het was in een discussie met Groen. De discussie ging over het gerecht. Het antwoord op de vraag of men dit aan het gerecht wou overlaten, was dat de rechtsstaat straffeloosheid is.

11.149 **Karin Temmerman** (sp.a): Mijnheer Bracke, wat u nu doet is echt ongehoord. Het is eigenlijk niet verwonderlijk dat er dan verkeerde titels boven de foto's staan. Als u deze zin totaal uit de context van de hele redenering van de heer Vanvelthoven haalt, dan is dat absoluut slechte wil van uwentwege. Het spijt mij.

11.150 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mevrouw Temmerman, als ik daar zou zitten, dan zou ik nu toch wel opkomen voor mijn eigen epitheton, maar goed.

Collega's, los van dit alles…

11.151 **Karin Temmerman** (sp.a): (…)

11.152 **Siegfried Bracke** (N-VA): Ik heb dat opgeschreven, mevrouw Temmerman. Hij zei letterlijk: "De rechtsstaat, dat is straffeloosheid." Mevrouw Temmerman, ik gaf de context. Het was in een discussie met Groen, waarbij de vraag was of men wou dat alles naar Justitie zou gaan, dat Justitie ook voor bijvoorbeeld kleine misgrepen van jonge mensen moest tussenkomen. Toen werd er een verondersteld antwoord gegeven, namelijk dat Groen "ja" zou zeggen. Vervolgens zei de heer Vanvelthoven: "De rechtsstaat, dat is straffeloosheid."

11.153 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, dat is het probleem van mensen die niet in de zaal aanwezig zijn, in hun bureau zitten te slapen en af en toe een flard noteren. Dat is het probleem.

11.154 **Siegfried Bracke** (N-VA): Ik heb mij voorgenomen, mijnheer Vanvelthoven, op dergelijke dingen niet in te gaan. Met uw goedvinden wil ik ingaan op de kern van de zaak. Dat is namelijk dat u eigenlijk gelijk heeft: de rechtsstaat werkt niet meer bij ons en Justitie faalt. Ik kom hier in dit huis, mijnheer Vanvelthoven – ik heb het nog eens uitgerekend – sinds 1988. Dat is lang geleden. Ten opzichte van u, mijnheer De Croo: u was er al, maar de meeste anderen niet.

11.155 **Herman De Croo** (Open Vld): Ik was er al twintig jaar!

11.156 **Siegfried Bracke** (N-VA): Dat weet ik, mijnheer De Croo. *Don't mention the war!*

Dat belet niet – en dat is het punt dat ik wil maken, wat tegelijk een antwoord is – dat we dit ontwerp moeten goedkeuren, ook al beseft men natuurlijk dat dit systeem een antwoord formuleert op de deficiëntie van de rechtsstaat. Goedkeuren, mijnheer De Croo, ik heb het al vier keer gezegd. Met overtuiging zelfs.

Ik wil het volgende punt maken. Ik kom hier sinds 1988 en in 1988 en in alle daaropvolgende jaren heb ik gehoord dat men Justitie zou hervormen en dat het probleem dan zou worden opgelost. Collega's, ook dat is een zaak van geloofwaardigheid. Ik zal, mijnheer De Croo, dit ontwerp met overtuiging goedkeuren, wetende dat dit een instrument is…

11.157 **Gerolf Annemans** (VB): (…)

11.158 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mijnheer Annemans, ik heb zelfs al publiekelijk geantwoord in een krant. Als de heer Termont tien jaar zegt, zeggen wij neen, veertien jaar. Punt uit. Niet tien jaar. Ik vind het echt nog kinderen. De werkelijkheid is genuanceerd. Ik besef dat de cijfers die de heer Termont heeft gegeven tegelijk ook indruk maken. Maar ik hoop dat een GAS-boete effectief de stok achter de deur is die ook twaalfjarigen ervan zal weerhouden om zich te misdragen.

11.159 **Gerolf Annemans** (VB): Mijnheer Bracke, het punt dat Termont probeert te maken, namelijk dat Justitie wordt doorgeschoven naar ambtenaren en dat hij dat niet graag heeft in een rechtsstaat, is toch terecht? Vindt u dat hij daar een punt heeft?

11.160 **Siegfried Bracke** (N-VA): De heer Termont mag goedkeuren en denken wat hij wil, het enige wat ik vraag is niet A en B tegelijk te zeggen, maar gewoon te kiezen.

11.161 **Gerolf Annemans** (VB): Nu weet ik nog niet wat u denkt.

11.162 **Jean Marie Dedecker** (LDD): (…)

11.163 **Joëlle Milquet**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je voudrais tout d'abord remercier l'assemblée et les membres de la commission pour la qualité des débats menés. Nous avons travaillé de manière approfondie. Le débat sur la problématique et le projet relatif aux sanctions administratives a été détaillé tant en commission qu'en séance plénière.

Il me semble que le débat de ce jour a été édifiant dans la mesure où il a fait tomber un à un les masques, les caricatures, les slogans, la désinformation qui – hélas! – a été faite par certains. Plusieurs incohérences ont été démontrées au fil des discussions. Les quelques critiques dont a fait l'objet ce projet ont fondu comme neige au soleil au fur et à mesure qu'avançait le débat et que la vérité se faisait jour.

Je voudrais ensuite m'adresser à nos amis écologistes qui se sont présentés, ces derniers temps, comme les nouveaux héros de la jeunesse opprimée de notre pays. À la lumière des réponses aux questions qui ont été posées, on a pu s'apercevoir du très grand écart qui existe entre les discours et les actes. Ainsi, il est quand même surprenant d'avoir soutenu un projet de loi beaucoup plus mal écrit, beaucoup moins clair, offrant beaucoup moins de garanties, ne prévoyant pas une médiation obligatoire pour les jeunes et comportant, comme je l'ai dit tout à l'heure, une liste d'infractions mixtes très importante passant du judiciaire au local avec une série de poursuites, et de s'opposer, aujourd'hui, à un projet qui donne des garanties et des droits complémentaires, qui organise des mesures préventives pour les jeunes et une médiation obligatoire. De plus, il me paraît assez étonnant qu'un parti vert, écologiste, qui défend l'environnement, remette en cause des politiques de sanctions administratives qui, en grande partie, protègent l'environnement et sanctionnent toute une série d'infractions en matière d'environnement et de propreté. Les différents discours que j'ai entendus n'ont pas toujours été le reflet d'une grande cohérence.

Par ailleurs, il est étonnant que, connaissant normalement le discours antisécuritaire, l'on vienne nous dire qu'il vaudrait mieux pénaliser davantage les jeunes et les envoyer plus souvent par devant le juge de la

jeunesse qui n'est pas toujours nécessairement leur grand ami pour des faits qui, peut-être, peuvent être mieux suivis et trouver une réponse plus appropriée au niveau local.

Pour un parti qui a toujours défendu la proximité, qui dit constamment que *small is beautiful*, il est surprenant de devoir entendre à ce point un procès d'intention à l'égard de l'autonomie communale, à l'égard des capacités démocratiques locales, à l'égard d'une approche précisément taillée sur mesure par rapport à des problématiques qui varient de commune à commune. Je ne trouve pas cela très cohérent quand nous entendons les différents discours.

De plus, il est singulier d'avoir une vision très collective de la société mais de refuser les normes collectives et surtout les sanctions quand les règles ne sont pas respectées.

Enfin, je trouve assez peu honnête de nous sortir les violons pour nous faire un procès d'intention sur les sanctions administratives (ces pauvres jeunes qu'on opprime!), alors que dans les trois communes gérées par les écologistes ont été prises un paquet de mesures, de sanctions administratives toutes appliquées aux mineurs et qui visent les manifestations, les amusements, les éléments festifs et avec des restrictions qui ne sont pas minces.

Je pense que ce débat, qui a été suivi avec intérêt par les jeunes, aura montré que les vérités sont quand même plus nuancées et que, lorsqu'on part en campagne trop tôt avec des discours trop simplistes, on se retrouve parfois après un débat parlementaire relativement fragilisé par rapport au discours entendu.

J'aimerais, à présent, m'adresser aux jeunes, car ils ont été, sur de nombreux points, hélas désinformés et je comprends leurs préoccupations.

Dit wetsontwerp heeft een enkel doel: het bevorderen van een samenleving gekenmerkt door respect. Dat betekent het naleven van de regels en eerbied voor de anderen. Ik begrijp dan ook degenen niet die zich verzetten tegen dit project, meer bepaald de jongerenorganisaties.

Les jeunes seraient-ils tout à coup contre la promotion de cette valeur fondamentale pour l'avenir de leur société qu'est le respect des autres, de leurs différences, de leur intégrité, de leur dignité? Je ne le pense pas. Seraient-ils contre le respect de normes de vie en commun? Je ne le crois pas. Seraient-ils contre le respect de l'environnement, qui est un élément sensible pour eux? Je ne le pense pas non plus. Seraient-ils contre la propreté dans les villes? Je ne le pense pas. Seraient-ils pour des actes de violence entre personnes? Je ne le crois pas. Seraient-ils pour le vol? Je ne pense pas.

Laten wij ons niet vergissen. Het debat van vandaag is ook een debat over de maatschappij die wij willen, en over welk soort sociale cohesie en sociale harmonie wij in onze steden en gemeenten willen. Willen wij een maatschappij waarin respect voor de fysieke integriteit van een persoon geen prioriteit is? Is dat wat wij willen? Willen wij het signaal geven dat het niet erg is iemand fysiek of verbaal aan te vallen, dat men op straat zomaar seksistische of racistische verwijten kan maken zonder enige reactie van de overheid? Willen we het signaal geven dat men graffiti mag aanbrengen op de kunstwerken van een stad, dat bezittingen mogen vernietigd worden en dat er geen respect is voor het milieu?

Je ne le crois pas. Plus de 80 % des membres de la Chambre ont soutenu ce projet, parce que nous souhaitons promouvoir le respect dans notre société. Il s'agit surtout de prévenir plutôt que de punir. L'objectif est de refuser l'impunité, qui est trop souvent synonyme de passage à une délinquance plus grave. C'est parce que l'État doit répondre rapidement et raisonnablement, de manière proportionnée et en suivant une approche pédagogique face aux incivilités et aux infractions mixtes que nous soutenons ce projet.

Wij steunen dus het project voor de jongeren en niet tegen hen, want niet alleen bevat het de waarden die ze elders verdedigen, het bestrijdt ook wat ze aanklagen.

Wij steunen dit ontwerp omdat jongeren de eerste slachtoffers van deze overlast zijn, veel meer dan de daders: jonge vrouwen die seksistische verwijten moeten ondergaan, jongeren die aangepakt worden omdat ze niet afgeperst willen worden, jongeren die racistische opmerkingen krijgen.

Comme d'autres, je m'étonne que les organisations de la jeunesse, en se mobilisant de cette manière, stigmatisent involontairement les jeunes parce qu'elles donnent indirectement à la société le signal que, les fauteurs de troubles, ce sont eux. Or ils sont souvent – et, parfois, en majorité – les victimes de rackets, de

petites violences et d'incivilités commis par d'autres jeunes, mais aussi et surtout par des adultes. C'est quelque chose que nous n'avons pas assez entendu et qu'il faut répéter.

Het project is dus een delicate evenwichtsoefening tussen persoonlijke vrijheid en de vrijheid van anderen.

Je suis de ceux, comme Lacordaire, qui pensent qu'au-delà de certaines limites, c'est la liberté qui peut opprimer et c'est la loi qui peut affranchir. Je suis également de ceux qui pensent qu'éduquer, c'est aussi mettre des limites et ne pas laisser nécessairement tout faire. À cet égard, le projet possède des garanties complémentaires pour le renforcement d'une approche pédagogique en ce qui concerne les mineurs.

Ik merk ook op dat volgens de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, administratieve sancties kunnen worden opgelegd aan minderjarigen. Zo kan vanaf de leeftijd van veertien jaar een stadionverbod worden opgelegd. Het is opmerkelijk dat sommige leden wel kritiek formuleren op het voorliggend wetsontwerp, maar niet op de bepalingen van de wet van 8 april 1965.

Nous sommes donc tous d'accord pour admettre qu'un jeune de 14 ans qui commet une incivilité dans un stade est punissable selon la loi et cela ne soulève pas une révolution dans les rues, mais lorsque c'est commis en dehors du stade, dans la rue, toute la société est en émoi. Il faudra un jour nous expliquer la logique de ce raisonnement.

Comme cela a déjà été dit, je ne rappellerai pas toutes les garanties évoquées au fil de nos débats. Néanmoins, je soulignerai que l'obligation d'information à charge de la commune qui décide de sanctionner les mineurs est un point important prévu par le projet.

Ook de procedure van ouderlijke betrokkenheid is heel belangrijk. Het is belangrijk om de ouders erbij te betrekken, voorafgaand aan het aanbod tot verplichte bemiddeling. De procedure kan na een gesprek met de ouders worden beëindigd, maar dat hangt natuurlijk af van de omstandigheden.

Il me semble particulièrement important d'avoir prévu cet élément pour montrer à quel point nous défendons une approche préventive et très personnalisée en la matière.

Ik kom nu tot de verschillende bepalingen over de verplichte bemiddeling en de gemeenschapsdienst.

Ce sont des dispositions fondamentales. Contrairement à ce qui a été dit encore ce matin à la radio par des animateurs mal informés, jamais un jeune n'aura une sanction administrative avec une amende; ce ne seront que des approches purement pédagogiques relevant soit de la médiation soit de la prestation d'activités d'intérêt citoyen. Il convient de le répéter: cela n'a pas été suffisamment compris.

De même, nous ne disons pas assez que, quoi qu'il arrive, le jeune pourra toujours se pourvoir en recours auprès du juge de la jeunesse. C'est une garantie fondamentale. De manière globale, un recours aux sanctions administratives auprès d'une instance judiciaire restera toujours prévue.

Ik herinner eraan dat dit ontwerp de bestaande wetgeving aanvult en zorgt voor meer rechten en garanties voor de daders. In geen geval vormt dit een revolutie. Waarom moet dan plots een grote hoeveelheid aan artikelen of sinds jaren bestaande praktijken die niemand ooit hebben gestoord, zeker de jongeren niet, in vraag worden gesteld? Het wetsontwerp biedt hun net meer garanties en bescherming.

Je tiens aussi à rappeler que cette décision d'abaisser l'âge à 14 ans a été prise dans l'accord de gouvernement, donc bien avant la formation du gouvernement, dans des débats entre les présidents de parti et le formateur, avant que je ne devienne ministre de l'Intérieur. C'est connu depuis plus d'un an maintenant et cela correspondait à une demande de plusieurs partis, dont soudainement les Jeunesses semblent actuellement s'émouvoir. Je pense que ces Jeunesses doivent s'adresser aux différents partis en interne.

Comme nous l'avons dit, ce projet est doublement démocratique. Non seulement il fait l'objet d'un débat profond et est soutenu massivement au niveau du parlement, mais surtout il fera l'objet de décisions, de débats, d'implications des jeunes au niveau local avant qu'une décision soit prise. Comme M. Somers et d'autres l'ont exprimé, j'ai confiance en la démocratie locale. Selon moi, c'est une des richesses de notre système démocratique.

Je ne pense pas non plus que le projet touche au principe de la séparation des pouvoirs. M. Somers l'a suffisamment expliqué et je ne vais pas le paraphraser avec des exemples très similaires montrant à quel point les fonctionnaires fédéraux, régionaux ou locaux ont déjà des capacités de sanction de majeurs. De plus, je viens de dire à quel point il y avait constamment un recours possible au niveau du judiciaire.

Nee, het voorliggend ontwerp legt de weg naar willekeur niet open, door de term “overlast” niet te definiëren. Dat het begrip “overlast” niet als dusdanig in het wetsontwerp is gedefinieerd, is omdat door alle partijen een heel duidelijke keuze voor de gemeentelijke autonomie werd gemaakt. Het doel is dat de gemeenten die de gemeentelijke sancties toepassen, in een democratisch debat in de gemeenteraad beslissen wat zij onder overlast verstaan. Het is zeker niet aan het federale niveau om voor elke gemeente te bepalen wat overlast is, met name wat als hinder in een gemeente kan worden beschouwd. Geen overlast in de ene gemeente is immers wel overlast in een andere gemeente.

Nee, het ontwerp versterkt de juridische onzekerheid niet. Het is een duidelijk ontwerp, dat de toepassingsmodaliteiten van de gemeentelijke administratieve sancties verduidelijkt. Door de aanvullende informatie en modaliteiten zal elke burger kennis kunnen nemen van de toepassing van de administratieve sancties in zijn gemeente.

Neen, het ontwerp versterkt de implementatie van beteugelende procedures buiten de gerechtelijke instellingen niet. Het maakt het echter mogelijk de overlast doeltreffender te bestrijden.

Je l'ai dit et je le souhaite parce que je pense que c'est nécessaire: une évaluation sera effectuée après deux ans, voire même annuellement. Il convient de conserver une transparence du *benchmark*.

Je suis d'accord avec les propos de M. Somers et d'autres membres de l'opposition, à savoir la nécessité d'imposer une transparence dans les registres afin de pouvoir réaliser une évaluation précise de la manière dont les communes appliquent ce projet. Dès lors, nous pourrons entreprendre un débat nourri au moment de l'évaluation au parlement, avec un aperçu du nombre des amendes administratives, de leur application aux jeunes, de la manière dont a fonctionné l'approche préventive.

Il est vrai que, dans un monde idéal, en disposant de moyens complémentaires – je vous l'accorde –, il pourrait appartenir à la justice de prendre plus de cas en charge.

Mais je suis aussi d'accord avec l'avis de M. Vanvelthoven: pour certains aspects, même en cas d'infraction mixte, l'approche locale intelligemment pensée, avec un fonctionnaire sanctionnateur indépendant, avec les règles de garantie procédurale que nous imposons, avec la présence des avocats, peut correspondre aux besoins de rapidité, aux besoins de proximité et peut-être aussi à un certain rapprochement qui me semble essentiel.

Pour conclure, si certains pensent que du chaos naît l'harmonie, je suis de ceux qui, comme la grande majorité de cette Chambre, estiment, comme le suggère ce proverbe chinois, que "l'harmonie ne naît jamais du chaos". *(Applaudissements)*

11.164 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, ik wil het debat niet nodeloos rekken, maar wij hebben van u geen antwoord gehoord op de vraag wat het uiteindelijk doel van de GAS is. Waar wilt u naartoe? Ik hoor heel verschillende interpretaties. Zal het beleid Justitie opnieuw op de sporen zetten, zodat zij haar opdracht opnieuw uitvoert, namelijk sanctioneren en de strafwetten toepassen? Staat u achter de stelling dat de uitbreiding van de GAS nodig was omdat Justitie tekortschoot en omdat het, in afwachting van de herstructurering van Justitie, tijdelijk nodig is om overlast via de GAS aan te pakken? Of opteert u ervoor om die weg te blijven volgen en dus de GAS verder uit te rollen? Ik zou van u graag een antwoord horen op deze vragen.

11.165 Minister **Joëlle Milquet**: De GAS-wet heeft, zoals ik al zei, twee doelen. Eerst en vooral, de promotie van een samenleving met respect voor de regels en voor alle burgers, en, ten tweede, meer middelen tegen de straffeloosheid.

11.166 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, à la suite de ce débat et de l'intervention de Mme la ministre, je voulais m'exprimer sur deux ou trois points.

En premier lieu, je pense que les associations de jeunes, les défenseurs des droits de ces jeunes ne sont

pas stupides, qu'ils ont lu les textes, les ont analysés, qu'ils se sont fait leur opinion, vous et nous ont interpellés et qu'ils ont voulu nous entendre et discuter avec nous. Aussi, dire "on vous a mal informés, on exploite votre naïveté ou votre méconnaissance des textes", c'est faire preuve de mépris à leur égard. De plus, cela ne m'inspire pas confiance dans la manière dont vous tiendrez compte des avis récoltés ultérieurement.

En deuxième lieu, mes collègues présents en commission ont dit qu'il n'y avait pas eu d'évaluation de l'ancienne loi. Malgré tout, on la modifie en abaissant l'âge des jeunes concernés.

Mme la ministre nous a donné quelques listes de communes qui appliquent des règles, des sanctions, selon des règlements adoptés par elles. Mais il ne s'agit pas d'évaluations. Ce que j'aimerais, madame la ministre, c'est disposer de statistiques sur les moyens utilisés avec les effets positifs ou négatifs, qui justifient une modification de la loi. Cela, vous ne l'avez pas amené!

Et si nous demandons un cadrage et que ce niveau de pouvoir prenne des mesures, c'est bien pour éviter qu'à certains moments, dans des communes directement et quotidiennement confrontées à ces situations, on assiste à des dérives, quelle que soit la couleur politique de ceux qui sont au pouvoir.

C'est en cela que le niveau fédéral a l'obligation de faire respecter les droits de chaque citoyen de manière égalitaire partout sur le territoire. Mais votre projet de loi ne permet pas de respecter ces mesures-là.

Enfin, je retiens de vos interventions que, de toute évidence, la justice continuera à manquer de moyens. C'est ce que ceci avalise aussi de manière flagrante.

11.167 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, j'ai été assez étonnée d'entendre dans la bouche d'une ministre que "le juge de la jeunesse n'est pas toujours un ami des jeunes". Pour moi, le juge de la jeunesse est là justement pour défendre l'intérêt...

11.168 **Joëlle Milquet**, ministre: (…)

Le **président**: Madame la ministre, nous en sommes aux répliques. Sinon, ce débat sera sans fin!

11.169 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Cette phrase, c'est une rupture de confiance. Si les juges ne sont pas là pour défendre la société globalement ainsi que les jeunes, nous avons un vrai problème. C'est à ce problème qu'il faut s'attaquer. Ce n'est pas du tout ce que nous avons fait aujourd'hui, puisque nous avons inventé de nouveaux "petits juges" mais sans les garanties du juge. Je suis donc assez inquiète.

Vous avez dit "*small is beautiful*". Nous allons pouvoir tailler des lois sur mesure. Excusez-moi, mais aux Pays-Bas, où existe une liste dans laquelle les communes peuvent puiser, ils peuvent aussi se tailler des lois sur mesure. Par contre, il n'y a pas de mesures farfelues ni de flou. Comment les jeunes et moins jeunes vont-ils savoir que dans telle commune on peut cracher, dans telle autre pas, dans celle-là on ne peut pas ceci? *(Brouhaha sur divers banc)*

Le **président**: Chers collègues, monsieur Somers, puis-je vous demander un peu de calme! Mme Genot a la parole.

11.170 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): On ne vous a pas appris qu'il fallait laisser parler les autres?

Si nous voulons que les règles soient respectées, il faut qu'elles soient connues. Pour ce faire, il faudrait qu'elles soient relativement uniformes. *Small is beautiful*, mais il va être particulièrement complexe pour les gens de savoir d'une rue à l'autre ce qu'il faut faire.

Vous avez dit, dans une série de communes, voilà les règlements. Mais pour les bourgmestres Verts auxquels vous avez fait allusion et que nous avons contactés, ils nous ont aussi dit…

11.171 **Corinne De Permentier** (MR): (…)

Le **président**: J'invite Mme Genot à poursuivre son intervention. Il lui reste trois minutes.

11.172 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Si Mme De Permentier veut parler, elle peut étudier un texte en commission et puis intervenir!

11.173 **Corinne De Permentier** (MR): Vous dites n'importe quoi! C'est quoi votre position *peace and love*?

Le **président**: Vous n'avez pas la parole! *(Brouhaha sur divers bancs)*

Je vais finir par croire à la parabole des ouvriers de la dernière heure!

Vous êtes pires que des gosses! Il va falloir appliquer des sanctions!

Madame Genot, je vous invite à terminer votre intervention.

11.174 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je ne sais pas s'il faut prévoir des SAC pour les insultes. Mais en tout cas, ici, cela vole bas!

On a dit très clairement qu'éduquer, c'est fixer des limites. Mais fixer des limites ne signifie pas qu'il faut imposer des amendes.

Madame la ministre, vous avez déclaré qu'on avait menti aux jeunes en disant qu'aucune amende n'était prévue pour eux. Pourtant, des amendes existent bel et bien pour les parents des jeunes qui commettent des actes d'incivilité. C'est donc vous qui leur mentez en prétendant qu'aucune amende n'est prévue!

Je comprends que Mme Fonck dise que les amendes ne lui posent pas vraiment de problème. Mais on sait qui sont les jeunes qui seront touchés par ces mesures. Ce sont les jeunes dont les parents disposent souvent d'un petit budget qui risquent d'être concernés par ces dernières. Par conséquent, la hausse du montant des amendes est particulièrement inopportune.

Je suis d'accord avec quand vous dites qu'il faut envoyer des signaux. Mais le signal principal doit être donné par la justice et l'organe qui la rend. Or, aujourd'hui, le signal envoyé est que l'on ne peut pas faire confiance à la justice et que, ce faisant, on renvoie vers les communes.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*
Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Le projet de loi règle des matières visées aux articles 77 et 78 de la Constitution.
Het wetsontwerp regelt aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 77 en 78 van de Grondwet.

Conformément à l’article 72.2, alinéa 2 du Règlement, les dispositions relevant de l’article 77 de la Constitution sont disjointes du projet de loi.
Overeenkomstig artikel 72.2, tweede lid van het Reglement, worden de bepalingen die ressorteren onder artikel 77 van de Grondwet uit het wetsontwerp gelicht.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2712/7 (matière visée à l’article 78 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2712/7)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 2712/7 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2712/7)**

Le projet de loi compte 53 articles.
Het wetsontwerp telt 53 artikelen.

* * * * *
Amendements déposés ou redéposés:
Ingediende of heringediende amendementen:

Art. 2
- *14 - Eric Jadot cs (2712/2)*
- *43 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*
- *68 - Eric Jadot cs (2712/4)*

Art. 3
- *16 - Eric Jadot cs (2712/2)*
- *44 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*

Art. 4
- *18 - Eric Jadot cs (2712/2)*
- *19 - Eric Jadot cs (2712/2)*
- *45 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*
- *76 - Eric Jadot cs (2712/9)*

Art. 7
- *63 - Eric Jadot cs (2712/3)*

Art. 14
- *29 - Eric Jadot cs (2712/2)*
- *46 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*

Art. 15
- *29 - Eric Jadot cs (2712/2)*
- *47 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*

Art. 16
- *29 - Eric Jadot cs (2712/2)*
- *46 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*

Art. 17
- *29 - Eric Jadot cs (2712/2)*

Art. 18
- *29 - Eric Jadot cs (2712/2)*

Art. 19
- *29 - Eric Jadot cs (2712/2)*

Art. 20
- *48 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*

Art. 21
- *74 - Olivier Maingain cs (2712/5)*

Art. 23
- *49 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*

Art. 25
- *65 - Eric Jadot cs (2712/3)*

Art. 45/1(n)-45/3(n)
- *51 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*

Art. 47
- *52 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*
- *59 - Eric Jadot cs (2712/2)*

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen

en over het geheel zal later plaatsvinden.

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:
Conclusion de la discussion des articles:

Réservé: le vote sur les amendements et les articles 2 - 4, 7, 14 - 21, 23, 25, 47.
Aangehouden: de stemming over de amendementen en de artikelen 2 - 4, 7, 14 - 21, 23, 25, 47.
Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1,5, 6, 8 - 13, 22, 24, 26 - 46, 48 – 53, met een tekstverbetering op artikel 46.
Adoptés article par article: les articles 1, 5, 6, 8 - 13, 22, 24, 26 - 46, 48 – 53, avec une correction de texte à l'article 46.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2712/8 (matière visée à l'article 77 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2712/8)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 2712/8 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2712/8)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait".
Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade".

Le projet de loi compte 4 articles.
Het wetsontwerp telt 4 artikelen.

* * * * *

Amendements redéposés:
Heringediende amendementen:

Art. 2
- *53 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*

Art. 3
- *54 - Bernard Clerfayt cs (2712/2)*

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:
Conclusion de la discussion des articles:
Réservé: le vote sur les amendements et les articles 2 - 3.
Aangehouden: de stemming over de amendementen en de artikelen 2 - 3.
Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1, 4.
Adoptés article par article: les articles 1, 4.

12 Conseil d'État – Présentation d'une liste de 3 candidats pour une fonction de conseiller d'État néerlandophone
12 Raad van State – Voordracht van een lijst met 3 kandidaten voor een ambt van Nederlandstalige staatsraad

La liste de trois candidats présentés par le Conseil d'État pour une place de conseiller d'État néerlandophone a été communiquée à la Chambre le 30 avril 2013. Il en a été donné communication en séance plénière du 8 mai 2013.
De lijst met drie kandidaten voorgedragen door de Raad van State, voor een ambt van Nederlandstalige staatsraad, werd op 30 april 2013 medegedeeld aan de Kamer en op 8 mei 2013 aan de plenaire vergadering ter kennis gebracht.

La présentation n'étant pas unanime, la Chambre pouvait, conformément à l'article 70, § 1er, alinéa 8, des lois sur le Conseil d'État coordonnées le 12 janvier 1973, et dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de la communication de cette présentation, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une autre liste de trois noms.
Aangezien de voordracht niet unaniem is, kon de Kamer, overeenkomstig artikel 70, § 1, achtste lid, van de wetten op de Raad van State gecoördineerd op 12 januari 1973, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van deze voordracht, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede lijst met drie namen voordragen.

Ce délai expirant aujourd'hui, je vous propose de confirmer la liste présentée par le Conseil d'État .
Aangezien de termijn vandaag verstrijkt, stel ik u voor de door de Raad van State voorgedragen lijst te bevestigen.

Pas d'observation? *(Non)*
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? *(Nee)*
Aldus wordt besloten.

13 Prise en considération de propositions
13 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.
In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.
Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? *(Non)*
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? *(Nee)*
Aldus wordt besloten.

Urgentieverzoek
Demande d'urgence

13.01 **Rita De Bont** (VB): Mijnheer de voorzitter, het is misschien eigenaardig, maar ik zou graag de urgentie vragen voor het voorstel van resolutie nr. 2824 van de dames Van Gool en Muylle. Dat voorstel van resolutie is niet mee ondertekend door onze fractie. Dat zeg ik er wel bij, maar er is een voorstel van onze fractie dat al meer dan een jaar in het vriesvak van de commissie voor de Volksgezondheid ligt. Dat ligt daar al lang.

De patiënten worden al lang genoeg aan het lijntje gehouden door de politieke spelletjes die op dat vlak gespeeld worden. Als het voorstel van mevrouw Muylle aan het onze wordt toegevoegd, is het misschien mogelijk de toestand te ontdooien. Men heeft het daarjuist uitvoerig over de geloofwaardigheid gehad. Als de collega's die woorden werkelijk in daden willen omzetten, dan zullen zij de urgentie steunen.

Le **président**: Il y a une demande d’urgence pour la proposition de résolution n° 2824. Ceux qui sont pour l’urgence se lèvent.

La demande d’urgence est rejetée par assis et levé.
Het urgentieverzoek wordt bij zitten en opstaan verworpen.

Votes nominatifs
Naamstemmingen

14 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Fouad Lahssaini sur "la surpopulation carcérale dans les prisons belges" (n° 88)
14 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Fouad Lahssaini over "de overbevolking in de Belgische gevangenissen" (nr. 88)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 22 mai 2013.
Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Justitie van 22 mei 2013.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 88/1):
- une motion de recommandation a été déposée par MM. Fouad Lahssaini et Éric Jadot;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Carina Van Cauter.
Twee moties werden ingediend (MOT nr. 88/1):
- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Fouad Lahssaini en Éric Jadot;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Carina Van Cauter.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.
Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Début du vote / Begin van de stemming.
Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd?
Fin du vote / Einde van de stemming.
Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)

Ja	84	Oui
Nee	47	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

15 Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp tot wijziging van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden (nieuw opschrift) (2744/1-6)
15 Amendement et article réservés du projet de loi modifiant la loi de principes du 12 janvier 2005 concernant l'administration pénitentiaire ainsi que le statut juridique des détenus (nouvel intitulé) (2744/1-6)

Stemming over amendement nr. 3 van Olivier Maingain cs op artikel 5.**(2744/6)**
Vote sur l'amendement n° 3 de Olivier Maingain cs à l'article 5.**(2744/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)

Ja	15	Oui
Nee	92	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 5 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 5 est adopté.

Raison d'abstention?
Reden van onthouding?

15.01 **Christian Brotcorne** (cdH): Monsieur le président, hier, à l'occasion du débat, j'ai expliqué qu'un membre de notre groupe s'abstiendrait probablement sur l'ensemble du projet. Il est apparu que l'amendement qui a été déposé vise précisément le point avec lequel nous avons quelque appréhension.

C'était donc l'occasion d'attirer une nouvelle fois l'attention sur notre difficulté d'accepter la systématisation de la fouille. Nous rappelons donc que notre groupe demande – et la ministre s'y est engagée – une évaluation de la future loi pour envisager, le cas échéant, une atténuation à la disposition qui doit garder pour objectif la sécurité à la fois pour les gardiens et les détenus, mais également la préservation de la dignité pour envisager les chances de réinsertion.

15.02 **Kattrin Jadin** (MR): Monsieur le président, j'ai voté contre.

Le **président**: Dont acte.

16 Ensemble du projet de loi modifiant la loi de principes du 12 janvier 2005 concernant l'administration pénitentiaire ainsi que le statut juridique des détenus (nouvel intitulé) (2744/5)
16 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden (nieuw opschrift) (2744/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	117	Oui
Nee	14	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2744/7)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(2744/7)**

Raison d'abstention?
Reden van onthouding?

16.01 **Özlem Özen** (PS): Monsieur le président, même si mon groupe soutient l'objectif d'améliorer la sécurité au sein de nos prisons, nous estimons que ce texte et les moyens utilisés risquent de ne pas rencontrer les objectifs visés.

Si le groupe PS a voté en faveur de ce texte, c'est par loyauté et non par enthousiasme. En effet, mon groupe estime que ce texte remet en cause les droits des détenus. C'est la raison pour laquelle je m'abstiens.

17 Wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de zakelijke zekerheden op roerende goederen betreft en tot opheffing van diverse bepalingen ter zake (2463/12)
17 Projet de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne les sûretés réelles mobilières et abrogeant diverses dispositions en cette matière (2463/12)

Geamendeerd door de Senaat
Amendé par le Sénat

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)

Ja	133	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2463/13)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2463/13)**

18 Amendement et article réservés de la proposition de loi relative à la motivation, à l'information et aux voies de recours en matière de marchés publics et de certains marchés de travaux, de fournitures et de services (2752/1-5)
18 Aangehouden amendement en artikel van het wetsvoorstel betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten (2752/1-5)

Vote sur l'amendement n° 4 de Olivier Maingain à l'article 69.**(2752/5)**
Stemming over amendement nr. 4 van Olivier Maingain op artikel 69.**(2752/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)

Ja	37	Oui
Nee	95	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 69 adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 69 aangenomen.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

19 Ensemble de la proposition de loi relative à la motivation, à l'information et aux voies de recours en matière de marchés publics et de certains marchés de travaux, de fournitures et de services (2752/4)

19 Geheel van het wetsvoorstel betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten (2752/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	85	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	46	Abstentions
Totaal	131	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. **(2752/6)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. **(2752/6)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

20 Amendement et article réservés du projet de loi portant des dispositions urgentes en matière de lutte contre la fraude (2763/1-11)
20 Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp houdende dringende bepalingen inzake fraudebestrijding (2763/1-11)

Vote sur l'amendement n° 1 de Veerle Wouters cs à l'article 8.**(2763/11)**
Stemming over amendement nr. 1 van Veerle Wouters cs op artikel 8.**(2763/11)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)

Ja	33	Oui
Nee	99	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 8 adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 8 aangenomen.

21 Ensemble du projet de loi portant des dispositions urgentes en matière de lutte contre la fraude (2763/10)
21 Geheel van het wetsontwerp houdende dringende bepalingen inzake fraudebestrijding (2763/10)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)

Ja	98	Oui
Nee	24	Non
Onthoudingen	8	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(2763/12)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2763/12)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

22 Wetsontwerp houdende instemming met de Euro-mediterrane luchtvaartovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds, gedaan te Brussel op 12 december 2006 (2791/1)
22 Projet de loi portant assentiment à l'Accord euro-méditerranéen relatif aux services aériens entre la Communauté européenne et ses Etats membres, d'une part, et le Royaume du Maroc, d'autre part, fait à Bruxelles le 12 décembre 2006 (2791/1)

Overgezonden door de Senaat
Transmis par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)

Ja	113	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2791/3)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2791/3)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

23 Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake een breed partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar Lidstaten, enerzijds, en de Socialistische Republiek Vietnam, anderzijds, gedaan te Brussel op 27 juni 2012 (2792/1)
23 Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre global de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses Etats membres, d'une part, et la République socialiste du Viêt Nam, d'autre part, fait à Bruxelles le 27 juin 2012 (2792/1)

Overgezonden door de Senaat
Transmis par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)

Ja	112	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	19	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2792/3)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2792/3)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

De heer Van Biesen heeft voor gestemd. De heer Balcaen heeft zich onthouden.

24 Wetsontwerp houdende instemming met de Kaderovereenkomst inzake partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar Lidstaten, enerzijds, en de Republiek der Filipijnen, anderzijds, gedaan te Phnom-Penh op 11 juli 2012 (2793/1)
24 Projet de loi portant assentiment à l'Accord-cadre de partenariat et de coopération entre l'Union européenne et ses Etats membres, d'une part, et la République des Philippines, d'autre part, fait à Phnom-Penh le 11 juillet 2012 (2793/1)

Overgezonden door de Senaat
Transmis par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)

Ja	122	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	11	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2793/3)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2793/3)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

25 Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen, en met de Bijlage, aangenomen te Parijs op 20 oktober 2005 (2794/1)
25 Projet de loi portant assentiment à la Convention sur la protection et la promotion de la diversité des expressions culturelles, et à l'Annexe, adoptées à Paris le 20 octobre 2005 (2794/1)

Overgezonden door de Senaat
Transmis par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)

Ja	123	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	8	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2794/3)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2794/3)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

26 Proposition de rejet faite par la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique de la proposition de loi modifiant la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police en ce qui concerne le contrôle de l'absentéisme scolaire (983/1-3)
26 Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt wat de controle op het schoolverzuim betreft (983/1-3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 13)

Ja	124	Oui
Nee	9	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de loi n° 983/1 est donc rejetée.
Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het wetsvoorstel nr. 983/1 is dus verworpen.

27 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen (2796/3)
27 Projet de loi modifiant la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments (2796/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 14)

Ja	132	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2796/4)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(2796/4)**

28 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (2712/1-9)
28 Amendements et articles réservés du projet de loi relatif aux sanctions administratives communales (2712/1-9)

Stemming over amendement nr. 14 van Eric Jadot cs op artikel 2.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 14 de Eric Jadot cs à l'article 2.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 15)

Ja	14	Oui
Nee	109	Non
Onthoudingen	9	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 43 van Bernard Clerfayt cs op artikel 2.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 43 de Bernard Clerfayt cs à l'article 2.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 16)

Ja	3	Oui
Nee	121	Non
Onthoudingen	9	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 68 van Eric Jadot cs op artikel 2.**(2712/4)**
Vote sur l'amendement n° 68 de Eric Jadot cs à l'article 2.**(2712/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 17)

Ja	12	Oui
Nee	108	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 16 van Eric Jadot cs tot weglating van artikel 3.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 16 de Eric Jadot cs tendant à supprimer l'article 3.**(2712/2)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 17)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 44 van Bernard Clerfayt cs op artikel 3.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 44 de Bernard Clerfayt cs à l'article 3.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 18)

Ja	3	Oui
Nee	108	Non
Onthoudingen	21	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 18 van Eric Jadot cs op artikel 4.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 18 de Eric Jadot cs à l'article 4.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 19)

Ja	11	Oui
Nee	119	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 45 van Bernard Clerfayt cs op artikel 4.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 45 de Bernard Clerfayt cs à l'article 4.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 20)

Ja	14	Oui
Nee	109	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 19 van Eric Jadot cs op artikel 4.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 19 de Eric Jadot cs à l'article 4.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 21)

Ja	11	Oui
Nee	118	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 76 van Eric Jadot cs op artikel 4.**(2712/9)**
Vote sur l'amendement n° 76 de Eric Jadot cs à l'article 4.**(2712/9)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 22)

Ja	11	Oui
Nee	109	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 4 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 4 est adopté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 63 van Eric Jadot cs op artikel 7.**(2712/3)**
Vote sur l'amendement n° 63 de Eric Jadot cs à l'article 7.**(2712/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 23)

Ja	23	Oui
Nee	109	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 7 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 7 est adopté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 29 van Eric Jadot cs tot weglating van artikelen 14 tot 19.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 29 de Eric Jadot cs tendant à supprimer les articles 14 à 19.**(2712/2)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 23)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 46 van Bernard Clerfayt cs op artikelen 14 en 16.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 46 de Bernard Clerfayt cs aux articles 14 et 16.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 24)

Ja	3	Oui
Nee	129	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 14 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l’article 14 est adopté.

Mme Nyanga-Lumbala a voté contre.

Stemming over amendement nr. 47 van Bernard Clerfayt cs op artikel 15.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 47 de Bernard Clerfayt cs à l'article 15.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 25)

Ja	14	Oui
Nee	109	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 15 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 15 est adopté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Les articles 16 à 19 sont adoptés.
Artikelen 16 tot 19 worden aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 48 de Bernard Clerfayt cs à l'article 20.(2712/2)
Stemming over amendement nr. 48 van Bernard Clerfayt cs op artikel 20.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 26)

Ja	3	Oui
Nee	119	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	132	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 20 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 20 aangenomen.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Vote sur l'amendement n° 74 de Olivier Maingain cs à l'article 21.**(2712/5)**
Stemming over amendement nr. 74 van Olivier Maingain cs op artikel 21.**(2712/5)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 26)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 21 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 21 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 49 de Bernard Clerfayt cs à l'article 23.**(2712/2)**
Stemming over amendement nr. 49 van Bernard Clerfayt cs op artikel 23.**(2712/2)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 26)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 23 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 23 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 65 de Eric Jadot cs à l'article 25.**(2712/3)**
Stemming over amendement nr. 65 van Eric Jadot cs op artikel 25.**(2712/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 27)

Ja	11	Oui
Nee	118	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 25 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 25 aangenomen.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Vote sur l'amendement n° 51 de Bernard Clerfayt cs tendant à insérer des articles 45/1(n) à 45/3 (n).**(2712/2)**
Stemming over amendement nr. 51 van Bernard Clerfayt cs tot invoeging van artikelen 45/1(n) tot 45/3 (n).**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 28)

Ja	10	Oui
Nee	105	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

M. Jean Marie Dedecker a voté contre. M. Calvo a voté contre. De heer Vandeput heeft ook tegen gestemd.

Vote sur l'amendement n° 52 de Bernard Clerfayt cs tendant à supprimer l'article 47.**(2712/2)**
Stemming over amendement nr. 52 van Bernard Clerfayt cs tot weglating van artikel 47.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 29)

Ja	3	Oui
Nee	129	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Vote sur l'amendement n° 59 de Eric Jadot cs tendant à supprimer l'article 47.**(2712/2)**
Stemming over amendement nr. 59 van Eric Jadot cs tot weglating van artikel 47.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 30)

Ja	11	Oui
Nee	118	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	123	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 47 est adopté avec des corrections de texte.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 47 met tekstverbeteringen aangenomen.

29 Ensemble du projet de loi relatif aux sanctions administratives communales (2712/7)
29 Geheel van het wetsontwerp betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (2712/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 31)

Ja	109	Oui
Nee	15	Non
Onthoudingen	9	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(2712/10)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2712/10)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

30 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade (nieuw opschrift) (2712/1-9)

30 Amendements et articles réservés du projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965, relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait (nouvel intitulé) (2712/1-9)

Stemming over amendement nr. 53 van Bernard Clerfayt cs op artikel 2.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 53 de Bernard Clerfayt cs à l'article 2.**(2712/2)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 32)

Ja	14	Oui
Nee	117	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 adopté.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Stemming over amendement nr. 54 van Bernard Clerfayt cs op artikel 3.**(2712/2)**
Vote sur l'amendement n° 54 de Bernard Clerfayt cs à l'article 3.**(2712/2)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 32)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 adopté.

31 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade (nieuw opschrift) (2712/8)
31 Ensemble du projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965, relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait (nouvel intitulé) (2712/8)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 33)

Ja	109	Oui
Nee	15	Non
Onthoudingen	9	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(2848/1)**
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(2848/1)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

32 Adoption de l’ordre du jour
32 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d’ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents.
Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerp-agenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d’observation? *(Non)* La proposition est adoptée.
Geen bezwaar? *(Nee)* Het voorstel is aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 6 juin 2013 à 14.15 heures.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 6 juni 2013 om 14.15 uur.

La séance est levée à 22.40 heures.
De vergadering wordt gesloten om 22.40 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 53 PLEN 145 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 53 PLEN 145 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS **DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	084	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	047	Nee

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Logghe Peter, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	015	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Non	092	Nee

Annemans Gerolf, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	025	Onthoudingen

Arens Joseph, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	117	Ja

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean

Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	014	Nee

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Abstentions	002	Onthoudingen

De Clerck Stefaan, Özen Özlem

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	133	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph,

Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	037	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wouters Veerle

Non	095	Nee

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter

Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	001	Onthoudingen

Coudyser Cathy

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	085	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee

Abstentions	046	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Logghe Peter, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	033	Ja

Annemans Gerolf, Bracke Siegfried, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wouters Veerle

Non	099	Nee

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van

Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	098	Ja

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	024	Nee

Bracke Siegfried, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wouters Veerle

Abstentions	008	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	113	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	020	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Bont Rita, De Man Filip, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Van Hecke Stefaan, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	112	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	019	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Bont Rita, De Man Filip, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Van Hecke Stefaan, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	122	Ja

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette,

Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	011	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	123	Ja

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André,

Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	008	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	124	Ja

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem,

Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	009	Nee

Annemans Gerolf, De Bont Rita, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	132	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van

Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	014	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Non	109	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van

Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	009	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	003	Ja

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Non	121	Nee

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	009	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	012	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Deseyn Roel, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	108	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	013	Onthoudingen

Annemans Gerolf, Clerfayt Bernard, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, Logghe Peter, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Thiéry Damien, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	003	Ja

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Non	108	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	021	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Van Hecke Stefaan, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui	011	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	119	Nee

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	003	Onthoudingen

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Vote nominatif - Naamstemming: 020

Oui	014	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Non	109	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie,

Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	010	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 021

Oui	011	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	118	Nee

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan,

Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	003	Onthoudingen

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Vote nominatif - Naamstemming: 022

Oui	011	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	109	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen

Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	013	Onthoudingen

Annemans Gerolf, Clerfayt Bernard, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, Logghe Peter, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Thiéry Damien, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 023

Oui	023	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, De Bont Rita, De Man Filip, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Logghe Peter, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Valkeniers Bruno, Van Hecke Stefaan, Veys Tanguy

Non	109	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	001	Onthoudingen

Dedecker Jean Marie

Vote nominatif - Naamstemming: 024

Oui	003	Ja

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Non	129	Nee

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 025

Oui	014	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Non	109	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	010	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 026

Oui	003	Ja

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Non	119	Nee

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	010	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 027

Oui	011	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	118	Nee

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	004	Onthoudingen

Clerfayt Bernard, Dedecker Jean Marie, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Vote nominatif - Naamstemming: 028

Oui	010	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	105	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André,

Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	013	Onthoudingen

Annemans Gerolf, Clerfayt Bernard, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, Logghe Peter, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Thiéry Damien, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 029

Oui	003	Ja

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Non	129	Nee

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert,

Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	001	Onthoudingen

Dedecker Jean Marie

Vote nominatif - Naamstemming: 030

Oui	011	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	118	Nee

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys

Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	004	Onthoudingen

Clerfayt Bernard, Dedecker Jean Marie, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Vote nominatif - Naamstemming: 031

Oui	109	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	015	Nee

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Dedecker Jean Marie, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Abstentions	009	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 032

Oui	014	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Non	117	Nee

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Abstentions	001	Onthoudingen

Dedecker Jean Marie

Vote nominatif - Naamstemming: 033

Oui	109	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wouters Veerle

Non	015	Nee

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Dedecker Jean Marie, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Abstentions	009	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, De Man Filip, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy